

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 276 (12.908)

Trst, nedelja, 22. novembra 1988

Prepričani v pravilnost izbrane poti

V tržaškem Kulturnem domu se danes zberejo slovenski gospodarstveniki na rednem letnem občnem zboru svojega združenja. Dogodek, ki je vsakokrat slovesen in ki vedno znova potrjuje pomen njihove organizacije za našo narodnostno skupnost in za gospodarski razvoj vse dežele, v kateri živi. Priložnost, na kateri gospodarstveniki pregledajo rezultate svojega dela in načrtajo temeljne smeri za naprej, upoštevajoč seveda lastne energije in objektivne razmere, v katerih delajo.

In prav te razmere so v tem trenutku vse prej kot spodbudne, tako v notranjem italijanskem in deželnem kot v mednarodnem merilu. Niti tokratni občni zbor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja ne bo mogel mimo tolikokrat ponovljene ugotovitve, da slovenski gospodarstveniki še vedno niso ustrezno zastopani in upoštevani v gospodarskih ustanovah oziroma na vseh ravneh, kjer se kroji in izvaja deželna gospodarska politika. Zlasti je ta zastopnost krivično majhna glede na delež, ki ga naša skupnost prispeva k splošnemu gospodarskemu razvoju širšega okolja, v katerega je vključena. V širšem državnem okviru se gospodarstvo tačas polemično spoprijema z vladnim programom ekonomske politike in zlasti njenega davčnega dela, ki naj bi Italiji prihodnje leto zagotovil mirno plovbo v nanovo vznemirjenih mednarodnih gospodarskih vodah. In končno, prav te dni smo priče novim zaostritvam jugoslovanskega gospodarskega položaja, ki bodo nedvomno zaviralno vplivale na nadaljnjo gospodarsko integracijo ob meji. V mislih imamo predvsem občutno razvrednotenje dinarja in omejevalne ukrepe iz najnovejšega vladnega stabilizacijskega programa, ki položaj jugoslovanskega gospodarstva na mednarodnem gospodarskem polju v tem trenutku še bolj šibijo.

Razmere torej, v katerih bi se la-
godnežem zdelo najprimernejše vreči
puško v koruzo. Slovenski gospodar-
stveniki niso iz takega testa. Naše ob-
mejno gospodarstvo je izjemno občut-
ljiv kazalec za ekonomska gibanja na
obeh straneh državne ločnice, saj je
že desetletja njihov tvorni sestavni
del. Odločujoča je bila njegova vloga
v navezovanju gospodarskega sodelo-
vanja preko meje in stalna njegova
skrb za krepitev in širitev teh vezi ter
za odpravljanje ovir, ki se jim prepo-
gostokrat postavljajo po robu. Tokrat
so razmere v Jugoslaviji celo tako
težke, da izhod iz njih ne more biti
drugačen kot odpiranje in povezava z
mednarodnim gospodarstvom. Blago-
govna menjava, industrijska koopera-
cija, skupna vlaganja v proizvodne,
prometne in storitvene sektorje danes
niso več lepe zamisli, ki so jih med
prvimi začeli uresničevati prav člani
SDGZ, ampak neizbežna nujnost za
postopno razbitje začaranega kroga
jugoslovanske krize. V prvi osebi ali
kot posredniki med partnerji obeh držav,
so slovenski gospodarstveniki
danes še bolj odločni nadaljevati po

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zaradi Goriovih in svojih obveznosti

Odložen Mikuličev obisk v Italiji

RIM — Italijansko zunanje ministrstvo je včeraj zjutraj sporočilo, da sta italijanska in jugoslovanska vlada sporazumno odložili za nedoločen čas napovedani uradni obisk v Italiji jugoslovanskega prvega ministra Branka Mikulića. Iz diplomatskih virov se je izvedelo, da so obisk jugoslovanskega ministrskega predsednika odložili zaradi zadržkov predsednika vlade Gorie, ki je prihodnji teden zadržan s parlamentarno razpravo o izteku vladne krize, a tudi zaradi obvez jugoslovanskega zveznega izvršnega sveta v zvezi z izvajanjem najnovejše resolucije o stabilizacijskih ukrepih.

Za obisk jugoslovanske delegacije je vladalo tako v Rimu kot v Beogradu zelo veliko zanimanje. Do obiska bi moralo priti že v letošnjem aprilu, a so ga odložili zaradi vladne krize in zaradi kasnejšega razpusta rimskega parlamenta. Sedanja odločitev je prišla precej nepričakovano, tudi zato, ker so priprave do zadnjega trenutka redno tekle, program obiska pa je bil še v petek zvečer uradno potrjen.

Mikulić bi moral dospeti v Rim v tork popoldne in se že isti dan srečati z ministrskim predsednikom Gorio in z zunanjim ministrom Andreottijem. Dan kasneje je imela jugoslovanska delegacija, v kateri je bila najavljena prisotnost tudi ministra za zunanjo trgovino Krečiča, na programu celo vrsto srečanj z italijanskimi gospodarstveniki ter sprejem pri predsedniku republike Cossigi. V četrtek pa bi morala Mikulića sprejeti papež Janez Pavel II. in vatikanski prvi minster kardinal Casaroli. Govori se, da bo Branko Mikulić morda došel na uradni obisk v Italijo januarja ali februarja prihodnjega leta.

SANDOR TENCE

S kongresa ANM soglasno opozorilo državi in strankam

Italijanski sodniki odločno proti mešetarstvu politikov

GENOVA — Ustava nalaga sodni oblasti dolžnost, da jamči spoštovanje individualnih in kolektivnih pravic in da nadzoruje zakonitost pri uveljavljanju javne in zasebne oblasti za korektno ravnanje v institucionalnih odnosih. Tako se glasi uvod k sklepni listini, ki so jo odobrile včeraj soglasno vse tri struje vsedržavnega združenja sodnikov po večdnevnem zasедanju te ustanove. V prizadevanjih za doseg te ciljeve piše v listini - se je vloga sodstva tembolj okre-
pila zaradi povečane neodvisnosti sodnikov na eni strani in sprčo pomnožitve ilegalnih dejanj pri izvrševanju zakonitih dolžnosti na drugi strani.

Težak očitek politikom, torej, s katerim so sodniki hoteli odločno poudariti, kako se je referendum o njihovi civilni odgovornosti sprevrgel v poskus ošibitve vloge, ki jo zagotavlja sodstvu sama ustava. Na zasédanju so sicer priznali, da se državljani upravičeno pritožujejo nad neučinkovitostjo sodnega aparata, zato pa da je nujno

Danes priloga

MINI KRIŽKRAŽ

Jutri petstrankarska koalicija še pred posla-

Senat dal zaupnico vladi Goria v vrtincu polemik

Predsednik ministrskega sveta v križnem ognju socialistov
in republikancev glede vprašanja o zakonski ureditvi pravice
do stavkanja - Dujany o zaščiti Slovencev

RIM — Goriova vlada je dobila zaupnico v senatu - 170 glasov za in 109 proti - in jo gre jutri iskat še v poslansko zbornico, toda v Palači Madama se ni prav vse tako izteklo kot bi želel Goria. »Zavezniki«
so ga namreč obsuli z raznimi »svarili«, tako je npr. načelnik skupine PSI izrazil nezadovoljstvo sprčo »tega, kar vlada je oziroma ni ukrenila za to, da bi se na nov način lotili vprašanja zaostalosti na Jugu«. Ta problem je iznesel tudi tajnik PSI v intervjuju za Il Corriere della sera, in to sila odločno. »Gre za preizkusni kamen,«
poudarja Craxi in pripominja: »Kakšna neupravičena zamuda ali očitna nesposobnost ali pa nejasen izraz politične volje, vse to bi utegnulo porazno učinkovati na nadaljnji politični razvoj.«
Toda socialistični vodja se ni omejil samo na to črno napoved, ampak je dal tudi razumeti, da je Giovanni Goria politično »nepripravljen«, sicer ne bi dopustil, da mu liberalci postrežejo z vladno krizo. Craxi je obenem opozoril vlado in še posebej demokristjane, naj se odločijo: ali bodo spre-
menili parlamentarne postopke - torej odpravili tajno glasovanje - ali pa bodo temeljito skrajšali življenje temu zakonodajnemu obdobju.

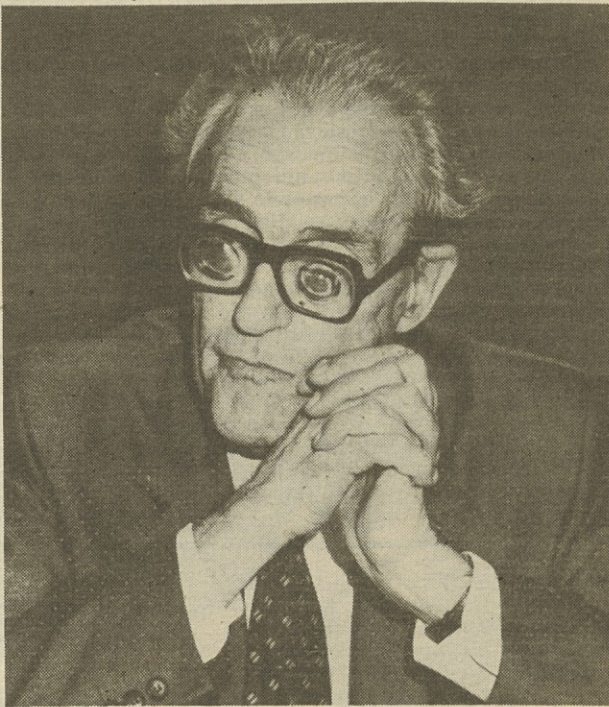
Seveda so k polemiki pristavili lonček tudi republikanci, sicer v zvezi s problemom o zakonski ureditvi pravice do stavkanja: »Naposled je napočil čas,«
pravijo, »da izglasujemo zakon o ureditvi stavkovnih protestov na področju javnih storitev, ki so bistvene važnosti za prebivalstvo.«
Altissi-

movna stranka zahteva od Gorie, naj to vprašanje nemudoma in učinkovito razreši. To pa je prav tisto, česar ministrski predsednik ne more storiti, ker temu nasprotujejo socialisti. Ne samo, upoštevati je treba tudi, da vsakdo drugače tolmači rezultate referendumov. Goria je skušal včeraj odgovoriti tistim, ki so kritizirali njegove programske izjave, na ta način, da ne bi spravi nikogar v nejevoljo. »Vprašanje o preinitvi gradnje jedrske elektrarne Trino 2,«
je rekel, »bo treba prilagoditi razmeram, kakršne bodo nastale z uveljavitvijo novega vsedržavnega energetskega načrta.«
Kaj pa Montalto di Castro? »Potrebna bodo preverjanja, med katerimi pa bo težko nadaljevati dela za izgotovitev jedrskega dela elektrarne.«
Predsednik vlade pa je še prav posebno polemiziral z levo opozicijo in zlasti s KPI zaradi kritik na račun rešitve vladne krize: »Šlo je za nesposljliv in nepravilčen pristop k izgladitvi spora.«
Odgovor KPI: »Vlada je obremenjena s hipoteko, ki jo predstavlja dejstvo, da nima popolne politične opore.«

Med razpravo se je priglasil k besedi tudi senator stranke Union Valdotaie Cesare Dujany, ki je spregovoril vprašanju narodnostnih manjšin v Italiji. Kritiziral je rimsko vlado, ker je iz listine o finančnem zakonu 1988 črtala postavko o denarni pomoči slovenski manjšini, in zahteval ponovno vključitev te postavke v zakon.

G. R.

Umrli dr. Joža Vilfan razumnik in diplomat

Včeraj je v Ljubljani umrl dr. Joža Vilfan, velik Slovenec, razumnik, državnik, diplomat, družbeni in politični delavec in publicist. Njegovo delo pa ostaja vgrajeno v zgodovino Jugoslavije, slovenskega naroda in še posebej Primorske in Trsta, v katerem se je rodil.

Prav kozmopolitizem predprvojnega Trsta je za vedno označil dr. Joža Vilfana. Rodil se je 6. julija 1908. Njegov oče, dr. Josip Vilfan, je bil takrat eden najuglednejših slovenskih politikov v še avstrijskem pristanišču in od njega je sin sprejel narodnoobrambni aktivizem, ki se je vezal na jugoslovanski politični program. Še mlad pa je doživel prvo svetovno vojno in njene posledice. Prvošolec je videl prihod italijanske vojske v Trst, gimnazijcu pa se je posebno zapisal v spomin požig Narodnega doma v Trstu poleti 1920. leta. Fašisti so zažgali tudi dom Vilfanove družine. Fašisti so mu 1928. leta onemogočili živeti v rodnem Trstu.

Mladi razumnik se je tržaškemu mladinskemu gibanju pridružil že 1921. leta. Začel se je čas njegovih prvih javnih nastopov. Po študiju prava

V sinočnjem srečanju ženske odbojkarske B lige

Tretji zaporedni poraz Farca Mebla

Tudi v srečanju s tradicionalno neugodnim Moglianom Venetom ni združeni ženski odbojkarski ekipi Farca Mebla uspelo priti do drugega para točk v ženskem prvenstvu B lige in izkupiček naše ekipe po štirih kolih res ni spodbuden, saj so bili po uvodni zmagi v Ferrari na vrsti sami težki porazi.

Primerjati sinočnji neuspeh s prejšnjima doma proti Sangiorgini in v Coneglianu ni lahko, saj je vsako srečanje poglavje zase. Lahko zapišemo, da je mlada postava Mogliana Veneta potencialno daleč najboljša šesterka, kar jih je doslej na svoji poti srečala naša ekipa, a vendar se tudi tokrat ne moremo znebiti občutka, da bi lahko točki ostali v rokah naših deklet, le da bi te zaigrale, nekoliko bolj samozavestno. Mogliano je odlično štutil svoje polje, dobro postavljaj blok, najboljši pa je serviral, a napadal je sila enostavno, poleg tega pa si je mlada

šesterka trenerja Scalzotta privoščila vse preveč odmorov, ki bi jih morala izkušena ekipa, kakršna je naša, izkoristili. Nasprotno pa je zgledalo, da so gostje veteranke, gostiteljice pa novinke. Poloma, kot proti Sangiorgini, Farco Meblo sinoči res ni doživel, a nespretnosti, nedopustnih začetniških napak in nepotrebne živčnosti je bilo še vedno preveč.

Usoden za poraz je bil po našem mnenju že prvi niz, v katerem je igral Mogliano zelo povprečno (v Trst so gostje med drugimi prispale z zamudo, ker so na avtocesti preluknjali gumo avtobusa). Toda Farco Meblo je v tem nizu zgrešil kar deset (!) sprejemov servisa in je že pravi čudež, da je sploh zgubil na razliko, podatek o zgrešenih sprejemov pa tudi zgovorno pove, kako slab je bil sicer odpor

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Na Reki slovesno proslavili 35. obletnico založništva EDIT

REKA — Na sedežu italijanske skupnosti na Reki so včeraj svečano proslavili petintrideseto obletnico ustanovitve založniške hiše »Edit«, ki izdaja poleg tednika »Panorama«, otroškega lista »Il Pioniere«, kulturne revije in drugih predvsem kulturnih publikacij tudi dnevnik »La Voce del Popolo«. Na svečanosti je odgovorni urednik Ezio Mestrovich orisal naporno, toda uspešno prehojeno pot, ki odraža razvoj in težave italijanske narodnostne skupnosti, ki živi v Sloveniji in na Hrvaškem. V zadnjem razdobju so se edicije kvalitetno izpopolnile, saj morajo ustrezati vedno bolj zahtevnemu občinstvu. Zanimivo je na primer, da na klada otroškega lista Il Pioniere narašča kljub številčnemu upada-

nju pripadnikov italijanske skupnosti.

Na svečanosti so odgovornemu uredniku in drugim delavcem podelili visoka državna odlikovanja, nagradili pa so tudi številne delavce založbe. Med pozdravnimi govori predstavnikov hrvaške vlade, SZDL Slovenije in reških predstavnikov oblasti so predvsem poudarili velike zasluge založbe pri utrjevanju in razvoju italijanske skupnosti in njen prispevek kot aktivnega dejavnika sodelovanja med obema sosednima državama. Govor je bil tudi o gospodarskih težavah, ki se odražajo na položaju italijanske skupnosti in založbe. Na svečanosti je delavcem založbe Edit v imenu deželnega sveta in deželne vlade FJK izrekel pozdrave podpredsednik deželnega sveta Claudio Tonel.

Delegacija SZ na obisku v Tooeleju Ameriško kemično orožje na ogled

NEW YORK — Mešana delegacija, ki so jo sestavljali ameriški in sovjetski izvedenci, je včeraj zaključila dvodnevni obisk skladišča največjega ameriškega arzenala kemičnega orožja v Tooeleju (Utah).

Jurij Nazarkin, vodja sovjetske delegacije, je menil, da se bosta velesili težko domenili o odpravi kemičnega orožja, dokler ne bodo na spisek vključili tudi orožje, ki ga Američani šele gradijo. Pri tem je mislil na novo generacijo »binarnega« orožja, ki ga bodo začeli proizvajati 17. decembra letos. Orožju pravijo »binarno« zaradi dvojnih kemijskih sestavin, ki se ob eksploziji spojit v hromilni plin. Nazarkinu je odgovoril ameriški kolega Max Friedersdorf, ki je izjavil, da »binarnega« orožja ne mislijo vključiti v pogojanja o razorožitvi.

Na sliki: (Telefoto AP) sovjetska delegacija si ogleduje skališče ameriškega arzenala kemičnega orožja v Tooeleju.

● Pravilnost izbrane poti

tej poti in se pripraviti na nove naloge, ki jim jih bo zastavila. Od jugoslovanske strani pa pričakujejo jasnih gospodarskih opredelitev, ustrezno prilagojeno gospodarsko prakso in stabilno temeljno zakonodajo, ki jamči zanesljivost gospodarskih pogodb in široko odprtost do obmejnega gospodarstva.

Iz poročila predsednika združenja Vita Svetine na današnjem obnem zboru jasno izhaja tudi pomen, ki ga ima organizacija slovenskih gospodarstvenikov za našo narodnostno skupnost samo: to je organizacija, ki v pogojih narodnostne neenakopravnosti organizirano ščiti interese svojih članov in naše skupnosti nasploh. Njena aktivna vloga v deželnem gospodarstvu potrjuje upravičenost in pomen našega obstoja in dokazuje vitalnost našega gospodarskega potenciala. Za razliko od italijanskih strokovnih združenj, ki jih ločujejo strankarski predznaki, SDGZ presega tako razdeljenost in vključuje gospodarstvenike na osnovi skupnega imenovalca narodne pripadnosti, gospodarske samostojnosti in interesa za socialni in ekonomski razvoj vse naše

nadaljevanja s prve strani

skupnosti. Vztrajanje pri tej osnovni nalogi, pri krepitvi gospodarske osnove naše narodnostne skupnosti, postavlja združenje v vlogo njenega motorja in daje današnjemu obnemu zboru pomen, ki daleč presega zgolj običajni formalni letni obračun dela.

● Joža Vilfan

v Rimu in na Dunaju je šel v Ljubljano, kjer je 1932. leta diplomiral in 1933. promoviral. Aktiven v ljubljanskem študentskem gibanju, je bil kot predstavnik levičarskega »Triglava« izvoljen za predsednika Zveze slušateljev ljubljanske univerze. Isto leto, kot je promoviral, je postal kandidat za člana Komunistične partije Jugoslavije, naslednje leto pa ga je v Parizu med člane sprejel Lovro Kuhar. Študent je dalj časa preživel v Parizu, kjer je študiral sociologijo in opravljal dolžnosti, ki mu jih je poverilo jugoslovansko komunistično gibanje. Mlad odvjetnik je kot specialist za delovno in upravno pravo zastopal koristi delavcev in nasprotnikov tedanjskega režima. Kot publicist se je oglašil že v Parizu (»Stato operaio«), po povratku v Ljubljano pa je delal pri »Ljudski pravici« in drugih levičarskih časopisih (»Sodobnosti«, »Stara pravda«, »Slovenska zemlja«).

Klicu po narodnoosvobodilnem boju se je takoj odzval. Od sredine 1943. leta do februarja leta 1945 ga je doživljal na Primorskem. Začel se je njegov vojaški in politični boj za priključitev Primorske k Jugoslaviji. Med drugim je bil član POOF za Primorsko in partijski instruktor, predsednik in kasneje podpredsednik Narodnoosvobodilnega sveta za primorsko Slovenijo in tajnik PNOO za Slovensko primorje. Bil je prvo pero »Partizanskega dnevnika«.

Sledila so leta dela v jugoslovanskem zunanjem ministrstvu na mestu pomočnika zunanjega ministra (1951-1952), jugoslovanskega veleposlanika v New Delhiju in Rangunu (1952-1953) in nato še mesto generalnega sekretarja Predsednika republike (1953-1958). Dr. Joža Vilfan ni bil le prvovrsten glasnik, temveč eden kreatorjev politike miroljubne in aktivne koeksistence in tudi neuvrčenosti. Bil je tudi podpredsednik slovenske vlade in slovenske Socialistične zveze in aktiven v delu slovenskega in jugoslovanskega parlamenta. Delal je tudi v nekaterih mednarodnih organizacijah — v Interparlamentarni uniji, pri Haškem arbitražnem sodišču in pri Mednarodni organizaciji dela.

Še včeraj, v devetinsedemdesetem letu, je bil dr. Joža Vilfan član sveta federacije SFRJ. Danes z njegovo družino žalujemo tudi mi.

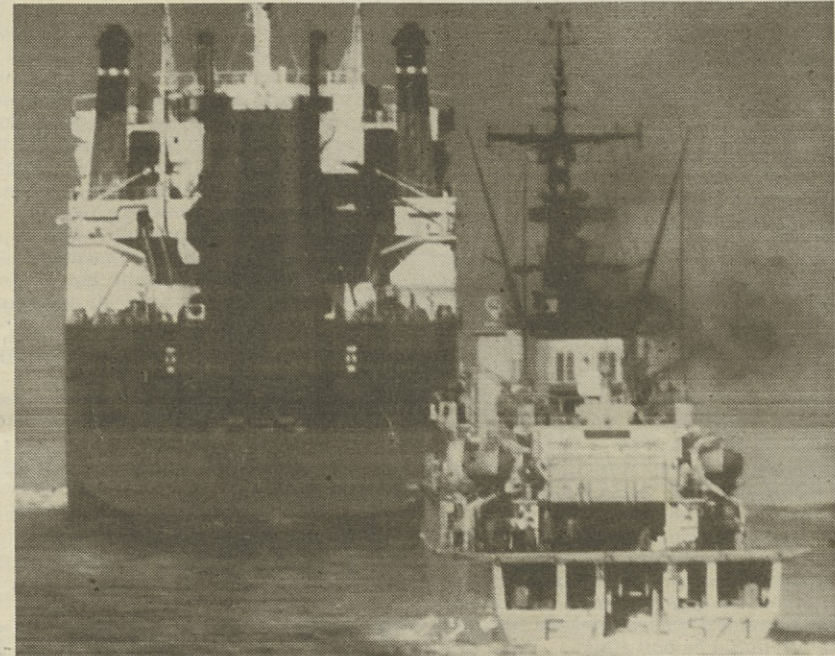
V Perzijski zaliv je zaplula Jolly Rubino Streljali na grško tovorno ladjo Jimilta

DUBAI — V noči med petkom in soboto se je vrnila v Perzijski zaliv kontejnerska ladja Jolly Rubino. Na kontejnerko so varuhi islamske revolucije streljali 3. septembra, napad pa je italijanski vladi dal potreben povod, da je na območje poslala eskadro svoje vojne mornarice. Jolly Rubino je raztovorila kontejnerje v Dubaju, največjem pristanišču Združenih arabskih emiratov, Zaliv pa je zapustila že včeraj.

Nedaleč od iranskega otoka Farsi, v severnem delu Zaliva, so včeraj popoldne streljali na grško tovorno ladjo Jimilta.

Neodvisni pomorski viri iz tega območja niso pojasnili, če so ladjo iz patrolnih čolnov napadli pazdarani, ali so nanjo z artiljerijo streljali z iranskega otoka. Včeraj so iraški lovski bombniki ostali v hangarjih.

Trije iraški napadi na gradbišče jedrske elektrarne v Buširu so povzročili smrt 12 oseb, med temi je bil tudi eden izmed zahodnonemških tehnikov, ki so sodelovali pri gradnji centrale. To je včeraj v intervjuju za Radio Teheran izjavil Reza Armolahi, direktor Iranskega inštituta za jedrsko energijo.

Italijansko kontejnersko ladjo Jolly Rubino je v Zalivu ščitila fregata Grecale (Telefoto AP)

Dizdarević končal obisk v Avstriji

GRADEC — Jugoslovanski in avstrijski zunanji minister Raif Dizdarević in Alois Mock sta sinoči zaključila pogovore s skupno pozitivno oceno. Raif Dizdarević je svojega avstrijskega kolega in vicekanclerja Mocka povabil v Jugoslavijo, kar je le-ta z zadovoljstvom sprejel. Pred vrnitvijo v Beograd je jugoslovanski zunanji minister sprejel še predstavnike gradiščanskih Hrvatov v Avstriji.

Popoldan sta zunanja ministra govorila o delovanju konference o evropski varnosti in sodelovanju, o odnosih med Vzdodom in Zahodom, svetovnih ekonomskih odnosih. Pogovarjala sta se tudi o jugoslovanskih in avstrijskih odnosih z Evropsko gospodarsko skupnostjo, o katerih sta ugotovila, da imata obe državi dosti skupnih interesov in problemov v prilagajanju stanju, ki bo nastopilo 1992. leta, ko bo EGS vpostavlila skupen notranji trg. Jugoslovansko sodelovanje z evropskim svobodnotrgovinskim območjem (EFTA) in iniciativo, da bi Jugoslavija odnose z EFTA pogodbeno uredila, je avstrijska stran podprla in ponudila pomoč.

Glede problema dvojezičnih šol na Koroškem Jugoslavija meni, da je sporazum treh avstrijskih strank nasproten duhu avstrijske državne pogodbe in avstrijskih obveznosti od manjšin. To je jugoslovanski zunanji minister povedal tako svojemu avstrijskemu kolegu kot tudi novinarjem na tiskovni konferenci. Obe strani sta se dogovorili, da bosta o tem vprašanju začeli dialog na ravni političnih predstavnikov in strokovnjakov. Dizdarević je še izrazil svoje prepričanje, da sporazum treh strank ne bo uzakonjen v parlamentu.

Komunisti ocenjujejo položaj v Makedoniji

SKOPJE — Včeraj so objavili sporočilo s seje predsedstva makedonskih komunistov, ki so se je udeležili tudi voditelji drugih najpomembnejših organov in organizacij te južne jugoslovanske republike, ki jo zadnje dneve pretresajo stavke. Na seji so obravnavali sedanjo družbeno, ekonomsko in politično situacijo v Makedoniji.

Po mnenju sodelujočih, izhod iz krize ni v stavnkah. Stavke lahko krizo le poglobijo in privedejo do nesluhten ekonomskih, socialnih in političnih posledic. Politično stanje je v Makedoniji izredno zapleteno in se še bolj zapleta. Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Makedonije s polno odgovornostjo poudarja, da sta izhod iz krize in dvig življenjskega standarda prebivalstva možna le s široko mobilizacijo vsega delavstva za dosledno in popolno uresničitev sprejete politike družbenega in ekonomskega razvoja, tudi vladinega antiinflacijskega programa in intervencijnih ukrepov.

V sporočilu se pravi, da so se opredelili za dosledno uveljavitev tržnih zakonitosti, torej za diferenciacijo na podlagi dela in njegovih rezultatov. V teh pogojih pa so razlike v plačah, stečajni in likvidacijski postopki podjetij nujnost in tudi pogoj za stabilizacijo gospodarstva in hitrejši družbeni in ekonomski razvoj.

Grozljiva zaostalost v Afriki ogroža tudi ves razviti svet

Razmere na afriški celini so vsako leto hujše. Afričani dvigujejo svoj glas iz puščavskih prostranosti, žal pa po svetu ni zanje ne razumevanja in ne pomoči. Pred tremi leti, ko se je suša znesla nad Etiopijo, je določen čas le kazalo, da se je svet, zlasti njegov razviti del, predramil, toda to je bila iluzija.

Razmere so se tako poslabšale, da je moral generalni tajnik Združenih narodov Perez de Cuellar te dni naložiti na razvite države poziv, naj prično Afriki le pomagati. Njegov in drugi pozivi pa imajo tokrat novo značilnost: v njih ni več govora toliko o pomoči kot o tem, da je treba pričeti »sodelovati« s to celino. Suša bi bila razmeroma hitro premostljiva, če bi bil gospodarski potencial Afrike na neki spodobni ravni, je pa dejansko nepomemben. V pozivu de Cuellarja je zato temeljni podatek na tem, da bi bilo treba s skupnimi močmi rešiti, kajpak poleg lakote, ki spet razsaja, »gospodarsko-socialno krizo, ki tare celino«. Nièrere, bivši predsednik Tanzanije in zdajšnji predsednik komisije za napredek svetovnega Juga (imenovali so jo na konferenci neuvršenih v Harareju), je prispodobil Afriko kot »sončno področje, nad katerim so se zgrnili najtemnejši oblaki«.

Gospodarsko in družbeno krizo zaznamujejo domala vsi najbolj negativni dejavniki: gospodarska rast se »odraža« v vsakodnevnem nazadovanju, inflacija je skokovita krajevne

valute so domala povsod razvrednotene, brezposelnosti se ne da več nadzorovati. To v celoti negativno stanje najbolj ponazorjuje podatki na primer o afriškem izvozu. Njegova vrednost je lani dosegla komaj 46 milijard dolarjev, medtem ko je še leta 1985 znašala 65 milijard.

Ta podatek bode na obeh koncih: na eni strani pove, kako skromno, da ne rečemo ničelno, je afriško gospodarstvo, na drugi pa, da ga tare še grozovito nazadovanje. Velja tudi zapisati, da so lani afriške države morale vrniti za 14 milijard dolarjev obresti, kar je spet ogromno glede na objektivne možnosti izvoza, ki jih ima ta celina. Lanski priliv finančnega kapitala v Afriko pa je znašal skupaj okrog 18 milijard, se pravi samo 4 milijarde več, kot pa so znašale obresti na posojila!

Kako Afriki pomagati, oziroma, kot tokrat pravi de Cuellar, kako z njo sodelovati bolj odgovorno? Predvsem bi bilo treba razčistiti probleme v zvezi z dolgom; tudi na zadnji seji gospodarsko-socialnega sveta Združenih

narodov so ugotovili, kot te dni de Cuellar, da reprogramiranje ne pomeni korenite rešitve problema, da ga pravzaprav še zaostruje. Reprogramirati dolg pomeni samo odlog, žal pa z vedno višjimi obrestmi. Afrika dolguje okrog 200 milijard dolarjev, kar je pravzaprav polovica družbenega bruto proizvoda celine ter celo trikrat več kot je vrednost njenega letnega izvoza.

Še zmeraj velja predlog, da bi bilo treba skupini najbolj zaostalih afriških držav (teh je kakih 15) dolg preprosto odpisati, saj znaša za vsako državo v povprečju samo okrog 2 milijardi dolarjev. Za ostale države pa bi bilo prav, če bi najprej določili nekakšno fiksno in trajno obrestno mero, vsaj del glavnice pa spremenili v podlago za gospodarske naložbe. Seveda bi morale te biti dolgoročne in ne bi smele cikati na takojšen zaslužek. Dolgoročnost pa pomeni zlasti ustvarjati obnem, z delom tega kapitala, pogoje, da bi se posamezne dežele začele suvereno razvijati.

Samo na ta način, so ugotavljali tudi na seji Gospodarsko-socialnega

sveta Združenih narodov, bi bilo mogoče zaokrožiti proizvodno-poslovno-prodajni cikel, skratka ustvariti trgovinske možnosti za kar najbolj enakopravno gospodarsko sodelovanje. Poleg vsega tega pa zasluži Afrika prav posebno razumevanje, saj so njene klimatske razmere preprosto takšne, da ne dopuščajo gospodarskih podvigov. Pri Gospodarsko-socialnem svetu Združenih narodov je bržčas že kompleksna študija o problemih afriške celine ter bilo nujno vanje resno pogledati.

Navsezadnje tudi za to, da bi omogočili napredek, vsaj 12 od skupaj 50 afriških držav, ki so se že lotile gospodarskih reform. V afriških krogih so kot plastično znamenje razumevanja in sodelovanja vzeli primer Kanade, ki se je pred dnevi preprosto odpovedala, se pravi, da je odpisala dolgeve, do katerih je prišlo na afriški celini. Kar držalo bo, kar je te dni rekel de Cuellar: če ne bodo storjeni koreniti ukrepi za pomoč Črnemu kontinentu, bo tu prišlo do nepredvidljivih hudih političnih, gospodarskih in družbenih

pretresov, ki bodo vplivali tudi na stabilnost razvitega dela sveta.

Afriko je medtem začela spet pestiti suša. Neposredno je prizadetih že blizu 14 milijonov prebivalcev (največje težave so vnovič v Etiopiji), ki bi hipoma potrebovali okrog milijon ton hrane; ustanova Združenih narodov za kmetijstvo in prehrano, FAO, se je odločila, da takoj pošlje 300 tisoč ton (saj več nima) ter se prav tako obrnila na svetovne dejavnike, naj pač pomagajo.

Eduard Saouma, ki so ga te dni v tretjič izvolili za predsednika te organizacije, je tokrat v zvezi z Afriko ukrepal hitro in učinkovito, s čimer je tudi pokazal, da niso bile povsem utemeljene kritike, češ, da v glavnem podpira Azijo in Latinsko Ameriko. V duhu teh kritik so Afričani imeli na zadnji takorekoč volilni konferenci FAO svojega kandidata: to je bil Mojs Mensah, ki pa ni dobil potrebnega števila glasov.

Libanonec Saouma je te dni tudi izjavil, da bo ustanova FAO odslej vključevala problem prehrane v splet gospodarskih in socialnih problemov, ki zavirajo razvoj Afrike, s čimer bi Združeni narodi imeli, kot je rekel, »enotno platformo reševanja« problemov afriške celine. V Združenih narodih imajo blizu 1200 gospodarskih in infrastrukturnih projektov za Afriko. Saouma je zagotovil »organsko« sodelovanje FAO.

MIRO KOCJAN

Ob današnjem občnem zboru

Kaj je SDGZ: njegove naloge in poslanstvo

Stanovske organizacije so bistven vezni člen med člani neke skupnosti, ki jih združujejo gospodarski ali socialni interesi. Osnovna dolžnost take organizacije je ščititi svoje člane in jim nuditi vse potrebne informacije za nemoten razvoj. Med te organizacije uvrščamo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki je bilo ustanovljeno v Trstu že leta 1947 na pobudo skupine slovenskih gospodarstvenikov.

Od ustanovitve do danes je prišlo v sami organizaciji do bistvenih in kakovostnih sprememb, ki so sad sodobnejših oblik poslovnega udejstvovanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Pred desetimi leti je bil ustanovljen v Gorici pokrajinski odbor in so bili odprti uradi. Pred letom dni je Združenje razširilo svoje organizirano delovanje tudi na videmsko pokrajino in je odprlo svojo urade v Cedadu. Organizacijska struktura pa s tem še ni bila izpopolnjena: vzdolž meje videmske pokrajine tja do Trbiža deluje mnogo slovenskih gospodarstvenikov, kar narekuje potrebo po odpiranju še dodatnih uradov v pokrajini. Slovensko deželno gospodarsko združenje ima enake cilje kot sorodna združenja, vendar ima istočasno še svojo značilnost: ne združuje gospodarstvenikov le na podlagi njihovih poslovnih interesov, ampak je bistven vezni člen narodnostna pripadnost. Slovenici živimo v sklopu večinskega naroda, vendar imamo tudi specifične zahteve in značilnosti, katere lahko upošteva in ovrednoti le skupna stanovska organizacija. Specifične značilnosti življenja in delovanja v vsaki pokrajini zahtevajo različne prijeme in pristope k reševanju tekoče gospodarske problematike in narekujejo različno načrtovanje socioekonomskega razvoja. Nekateri gospodarstve-

niki delujejo v mestnih središčih, drugi v manj razvitih predelih dežele, kjer so že življenjski pogoji različni. Poleg tega tudi državna in deželna zakonodaja različno obravnava razvita in nerazvita področja, kar potrjuje umestnost operativne avtonomije pokrajinskih odborov.

Deželno predsedstvo in glavni odbor morata načrtovati osnovne smernice razvoja, morata skrbeti za odpiranje novih delovnih mest in tako nuditi možnosti vključevanja mladine v proizvodne procese. SDGZ ima še neko svojo značilnost: ne združuje le gospodarstvenike ene ekonomske veje, ampak vseh panog. Zaradi tega delujejo v sklopu organizacije razne sekcije, ki so dejanski vezni člen med članstvom in predsedstvo. V okviru sekcij (obrtna, gostinska, zunanjetrgovinska, bančna in trgovine na drobno) je govor o specifičnih problemih kategorije. Sekcije imajo stike s sorodnimi strokovnimi organizacijami in načrtujejo z njimi skupne nastope, saj je vsakodnevna problematika obstoja ali razvoja stroke enaka za vse gospodarstvenike v deželi ne glede na njihovo narodnostno pripadnost. Porajajo se potrebe in zahteve po ustnavljanju novih sekcij. Imamo namreč vedno več samostojnih komercialistov ali arhitektov, ki odpirajo lastne pisarne. To skupino ljudi ne moremo vključiti v že obstoječe sekcije in bo potrebno dobiti tudi za te gospodarstvenike primerno mesto v sklopu Združenja. To so v glavnem visoko strokovni kadri, ki bi vsekakor obogatili s svojim delovanjem prodornost organizacije. Te zahteve so dokaz, da je organizacija živ organizem, ki se mora prilagajati novim potrebam in razvojnim težnjam družbe. To je le primer, toda nastajanje novih poklicev

bo gotovo narekovalo v naslednjih letih še nadaljnjo specializacijo sekcijskega delovanja. Iz organizacijskega vidika pomeni taka porazdelitev spoznavanje specifične problematike posamezne stroke, ki je vezana na obstoječo zakonodajo na predpise trgovinskih zbornic, kakor tudi na davčne obveznosti. Nuditi storitve slehernemu članu predpostavlja torej vsestransko strokovno usposabljanje osebja, ki mora slediti spremembam in dopolnilom obstoječih zakonov. Storitvena dejavnost Združenja (vođenje raznovrstnih obveznih knjig, urejanja knjigovodstva, obvezno letno žigosanje poslovnih knjig in kartic, pridobivanje razne dokumentacije) je bistvene važnosti predvsem za manjša individualna podjetja. In prav teh majhnih podjetij je med Slovenci največ. Sam podjetnik, ki aktivno sodeluje v proizvodnem procesu ali porabi ves svoj delovni čas v trgovini ali gostinskem obratu, ne more istočasno voditi podjetja. Nima materialnega časa, obseg njegovega delovanja pa ne opravičuje zaposlitve uradniške moči. Podjetnik ne utegne slediti spremembam zakonskih predpisov in bi bil tako izpostavljen vsem posledicam neizpolnjevanja predpisov. Storitvena dejavnost je v bistvu dolga roka podjetja, je njegova pisarna, ki skrbi za izpolnitev zakonskih določil. Tako delo je vezano na veliko odgovornost, zahteva - poleg strokovnosti - tudi točnost in ažurnost.

To je le bežen prerez delovanja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki si je z dolgoletnim delovanjem pridobilo ugled in zaupanje članov. In prav razvoj organizacije lahko sloni le na medsebojnem zaupanju in iskrenem sodelovanju.

patronat INAC svetuje

Minimalna pokojnina vezana na dohodek

Vpr.:»Sklenila sem se obrniti na vas, da izrazim svoje nezadovoljstvo nad nerazumljivimi pokojninskimi zakoni, ki so me prizadeli. Pred desetimi leti sem ostala vdova in sem po možu, ki je bil zaradi bolehnosti malo zaposlen, dobila le minimalno pokojnino. Pred štirimi leti sem imela delikaten kirurški poseg in INPS mi je tedaj priznal minimalno invalidsko pokojnino, istočasno pa so mi znižali pokojnino po možu na samih 100 tisoč lir. Ker se je moje zdravstveno stanje izboljšalo, mi je pred kratkim INPS odvzel invalidsko pokojnino, pokojnine po možu pa niso več povišali na minimalno, tako, da imam od tega še škodo. Še dobro, da lahko spet delam in se tako lahko preživljam, saj bi s 100 tisoč lirami res ne mogla živeti. Je INPS pravilno ravnal z mano?«

S.P.

Zadržanje zavarovalnega zavoda INPS je v vašem primeru povsem zakonito in nimate razlogov, da bi se čutili diskriminirani. Ključno vprašanje, ki vam ne daje miru, zadeva minimalno družinsko pokojnino po pokojnem možu, ki vam je ne izplačujejo več v celoti kot na začetku, temveč le v višini 100 tisoč lir na mesec. Tako stanje je posledica spremenjenih predpisov, saj je odločujočega pomena višina dohodkov, s katerimi razpolagate.

Pa analizirajmo vrsti spreminjanje vaše družinske pokojnine v različnih fazah. Pred desetimi leti so jo izračunali kot 60-odstotni delež moževe pokojninske osnove in, ker je bil ta znesek zelo nizek, jo je INPS po tedanjih določbah povečal na minimalni znesek. Ko ste naknadno začasno uveljavili invalidsko pokojnino, je INPS znižal družinsko pokojnino na efektivni znesek brez vsakršnega dopolnila, ker je korištenje dveh minimalnih pokojnin nezdržljivo. Ko je INPS ugotovil, da se je vaša delovna nesposobnost izboljšala in znaša manj kot dve tretjini, je preklcal invalidsko pokojnino, ni pa mogel spet povišati vaše družinske pokojnine na minimalni znesek, ker od oktobra 1983 pritiče cela minimalna pokojnina le upravičencu, katerega preostali dohodki ne presegajo dvakratne vrednosti minimalne pokojnine. Se pravi, da trenutno lahko koristi vsaj delno dopolnilo upokojenec katerega dohodek je nižji od 10.332.400 lir. Kot sami pravite v dopisu, ste sedaj zaposleni in vaš dohodek očitno presega omenjeno mejo, zato ostaja vaša družinska pokojnina blokirana na 100 tisoč lir. Pravico do celotne minimalne družinske pokojnine bi na primer pridobile leto spet pridobili, če bi prekinili delovno razmerje oziroma znižali delovni urnik in bi vaš dohodek ne presegal šestih milijonov lir.

Ureja BORIS SIMONETA

Reakcija tržišč na sporazum v ZDA

NEW YORK - Napoved sporazuma med Belo hišo in Kongresom zaenkrat ni veliko vplivala na kotacije na delniškem in valutnem trgu. Že dejstvo, da je predsednik Reagan potrdil sporazum v poznih popoldanskih urah, ko je ameriška borza že zapirala, priča, da velikih učinkov ni moglo biti. Vprašanje je sedaj, kako bo dogovor o klestenju ameriških izdatkov vplival na trge prihodnji teden. Če naj verjamemo tiskovnim agencijam, so gospodarstveniki dokaj skeptični, saj pravijo, da mora Kongres, vsekakor še odobriti načrt, ki naj bi znižal izdatke ZDA za 30 milijard dolarjev, poleg tega pa je vprašanje, kako bodo napovedane ukrepe sprejele ostale razvite države.

Pred sporočilom o dogovoru pa je na valutnem in delniškem trgu vladala velika živčnost z znatnimi nihanjem vrednosti dolarja in glavnih delnic. Tako je na primer vrednost dolarja v odnosu do lire na newyorški borzi nihala od 1.223,25 lire do 1.247,75 lire, ob koncu pa pristala na ravni 1.238-lir. Podobno je bilo na trgu z delnicami, končno pa je

indeks Dow Johns dosegel raven 1.935,63 ali 1,10 točke manj kot prejšnji teden.

Nejasen potek pogajanj med Belo hišo in Kongresom je vplival tudi na evropske trge. Tako se je v Londonu nadaljeval negativni trend, ki so ga le novice o sporazumu delno zajezile. Pesimizen o »zdravju« dolarja je pogojeval izmenjave na frankfurtski borzi, precejšen padec so zabeležili v Zurichu, velika živčnost je vladala v Parizu in v Milanu. Po dosedanjih podatkih je mesec dni po »črnem ponedeljku« v Wall Streetu padec največ vplival na hongkonško in sidneysko borzo, kjer beležijo 41-odstotni padec. Na negativni lestvici sledijo Amsterdam, Zurich, Frankfurt in London z okoli 30-odstotnimi izgubami, Milan je zgubil 24 odstotkov, medtem ko je Pariz zgubil 23 odstotkov.

Prihodnji teden bo pokazal, v kolikšni meri trg verjame ukrepom ameriške administracije, nekaj gotovosti pa bi lahko dalo le srečanje sedmih najbolj razvitih, ki pa ga za nekaj časa še ni pričakovati.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

V nove gospodarske napetosti

JOŽE PETROVČIČ

Vsesplošno politiziranje o protinflacijskem delovanju, ki se je končalo s pogajanjem, v katerih so nekateri dobivali, drugi pa izgubljali, je glavna značilnost jugoslovanskega razumevanja inflacije. Sad takega razumevanja je načelen protinflacijski program. Ker pa mora načelnost zamenjati nekaj konkretnega, ja vlada takoj povedala, kaj si pod to konkretnost zamišlja. Njene zamisli so bile objavljene že minulo soboto. Vlada je v okviru delovanja proti inflaciji podražila energijo, kmetijske pridelke in surovine, dovolila še nekatere druge podražitve, v glavnem pa je vse cene zamrznila za več kot pol leta. Zamrznila je tudi plače, čeprav pravi, da zamrznitev ne velja za gospodarsko in raziskovalne dejavnosti. Predpisala je, da se morajo zmanjšati javni izdatki. Nekateri cene je vrnila na raven, ki so jo te cene dosegle 1. oktobra. Precej je devalvirala dinar.

Vsi ti ukrepi delujejo izrazito neprijetno. Zaradi njih so se namreč življenjski stroški povečali kar za 16 odstotkov. Podražitve zaradi zniževanja inflacije so povzročile takojšnje povečanje inflacije za 18 odstotkov. Učinek zamrznenih plač se bo šele pokazal, saj je trditev, da plače v gospodarstvu niso zamrznjene, najbrž izvita iz trte, ni pa tega mogoče povsem zanesljivo trditi, saj so predpisi na tem področju zelo nejasni in nerazumljivi, zaradi česar tudi republiški ministri dolgo časa niso znali odgovoriti, kaj se bo lahko dogajalo s plačami. Prav tako ni bilo jasno, kaj bo z zniževanjem javnih izdatkov, koga bo to prizadelo, kdaj in kako močno. Podobne nejasnosti so tudi pri cenah in zamrznitvah, saj naj bi cene določali na podlagi nekakšnih količnikov, ki naj bi jih uporabljali zaradi tega, da bi lahko ublažili (upoštevali) najnovejšo podražitve energije in surovin.

Skratka: vrsta ukrepov, ki jih je sprejela zvezna vlada, je tako nejasnih, da bodo šele dodatne razlage in t.i. podzakonski predpisi po-

kazali njihovo pravo značilnost. Toda taki ukrepi niso presenečenje: spisali so jih birokrati, ki so premlevali, kaj bi bilo najboljšje, ni pa jih določil trg, ki je vendarle še vedno najboljši razsodnik na tem področju. Prav zaradi tega, ker so ti ukrepi povsem administrativni, se jim je slovenska delegacija vseskozi upirala, a je bila preglasovana.

Treba je priznati, da je vlada vendarle ukrepala podobno, kot so ukrepali tam, kjer so uspeli zmanjšati inflacijo. Zamrznitev cen in plač namreč deluje protinflacijsko, če je sprejeta za pravilno določen čas in če zamrznitvi sledijo takojšnji drugi ukrepi povsem ekonomske narave. Z zamrznitvijo se namreč odpravijo t.i. inflacijska pričakovanja, ko v podražitve že vnaprej vsi vštejejo tisto inflacijo, do katere šele bo prišlo. Izhodišče, iz katerega je v zamrznitev zavila jugoslovanska gospodarska politika, pa je sporno. Vlada je namreč še pred zamrznitvijo nekatere izdelke močno podražila. To je storila zato, ker so bila med posameznimi cenami velika nesorazmerja (censke disparitete). Nesorazmerja je skušala zgladiti. To pa je naredila tako, da je vzela v roko svinčnik in zapisala tiste odstotke, ki so se ji zdeli najbolj pravilni.

Razmerje med cenami je torej določeno na umeten način, obilo možnosti pa je bilo, da bi jih trg določil sam. Kaj bi namreč škodovalo, če bi vlada že pred časom povsem sprotila vse cene in jih ne bi držala na svojih vajetih? Na ta način bi se censka nesorazmerja sama poravnala. Žal tega ni storila, ker se ji je pred očmi neprestano vrtela inflacijska megla. Vlada se je namreč bala, da se bo ta megla preveč zgostila (da bo inflacija previsoka), zato cen ni prepustila trgu. Četudi bi bila inflacija bistveno večja, kot je, bi bilo izhodišče boljše. Ne bi bilo tako velikih notranjih napetosti, kot so se pojavile zdaj. Zgodilo se je namreč, da so zdaj v neprijetnem položaju tisti, ki imajo cene zamrznjene, pa celo tisti, ki so jim bile omogočene podražitve.

Bodimo jasnejši! Kmetijstvo na primer že hudo dolgo toži, da mu administrativno določene nizke cene jemljejo sapo in možnost za življenje. Zdaj so v zvezni vladi uslišali njihove zahteve in dovolili podražitve. Toda zdaj je kmetijstvo še v slabšem položaju, kot je bilo prej. Hkrati z njihovimi podražitva-

mi so se namreč podražili tudi naftni derivati, elektrika in gnojila. In to celo bolj kot pa kmetijski pridelki. Doseženega torej ni bilo nič. Notranja napetost v gospodarstvu se je zgolj močno povečala. Takšna napetost pa je vsakemu protinflacijskemu programu največja motnja in nevarnost.

Takšne podražitve in zamrznitve so torej sporne, čeprav so nujen element protinflacijskega delovanja. Sestavni del takega delovanja so tudi zamrznitve plač, pri čemer pa je bilo v tistih državah, kjer so se za zamrznitev plač odločili, natančno določeno, kakšna je zamrznitev in za koga velja. Povsem enako je bilo z omejevanjem javnih izdatkov. Nejasnosti, zaradi katerih na primer celo republiški ministri niso vedeli, če so njihove plače zamrznjene ali ne, protinflacijskemu delovanju niso v prid, saj omogočajo izjeme. Izjeme hitro postanejo pravilo, pravilo pa izniči ukrep, ki začne delovati v nasprotno smer.

Mnogo bolj umestna je devalvacija dinarja, saj vsaka devalvacija začne siliti v izvoz. Izvoz pa je za Jugoslavijo podobno važen cilj, kot zaviranje inflacije. Nekoliko lahko povečan izvoz deluje tudi protinflacijsko, vendar ti učinki navadno niso izdatni. Mnogo močnejši so inflacijski učinki devalvacije, saj se ves uvoz močno podraži, to podražitev pa je treba nekako ublažiti. Če gre uvožen material spet v izvoz, inflacijskih posledic ni, če pa je treba take izdelke prodati na domačem trgu, potem postanejo za proizvajalca prepoceni in jih mora podražiti. Vendar pa naj bi bili izvozni učinki za celotno gospodarstvo blagodejnejši kot pa inflacijska izguba. Toda kljub temu bo tudi devalvacija dinarja povzročila dodatne notranje napetosti v gospodarstvu, kar spet prinaša novo nevarnost za protinflacijski program.

Zaradi vsega tega lahko napovemo, da bo prišlo v gospodarstvu spet do najrazličnejših križev in težav. Zamrznitev bo vsak skušal obiti. Je inšpektorska služba sposobna zadržati tiste, ki bodo silili s plačami navzgor? Je sposobna zagotoviti, da se bo denar zaradi zmanjšanih javnih izdatkov stekal v prave blagajne, torej nazaj v gospodarstvo? Je sposobna preprečiti malverzacije, ki jih taki predpisi povzročajo? Je sposobna zavreti t.i. sivo ekonomijo? Bo sposobna razložiti nejasnosti? Bo torej država sposobna

1887

stoletnica trgovine obutve

Donda®

1987

TRST - Trg stare mitnice (Largo Barriera)

Berite

»Novi Matajur«

Gorjupovi dnevi - Gorjupovi dnevi - Gorjupovi dnevi - Gorjupovi dnevi - Gorjupovi dnevi

Biasutti: Boriti se moramo, da bo meja čimbolj odprta Šinigoj: Osima niso postavili državniki, ampak ljudje

GORICA — »Trudili smo se, da bi postali najbolj odprta meja in mislim, da smo v tem tudi uspeli; to pot smo začeli na osnovi težkih zgodovinskih pogojev, na kontrapozicijah. Sedaj je naša naloga, da bodo ostali, naši osrednji vladi in Evropa razumeli, da tega zaklada ne gre razpršiti; delovati moramo in dati razumeti, da so na tem obmejnem področju potrebne konkretne obveze, ker se skupno zavzemamo za razvoj medsebojnega sodelovanja in razvoja ter uveljavljanja politike miru.«

Tako je predsednik Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti zaključil srečanje, ki ga je imel skupno s predsednikom IS Slovenije Dušanom Šinigojem — v okviru Gorjupovih dnevov — s preko 300 novinarji iz Jugoslavije in obmejnega prostora v četrtek zvečer na razstavišču Espomega v Gorici.

Predsednik SRS Šinigoj pa je to srečanje, ki je Gorjupovim dnevom dalo še poseben pomen, zaključil takole: »Osimskega sporazuma niso postavili državniki, ampak ljudje, ki živijo ob meji. Problemi so skupni; stalno se srečujejo na raznih kulturnih prireditvah, sodelujejo na gospodarskem področju in še v drugih priložnostih vsakdanjega življenja. To je treba negovati. V Sloveniji naredimo vse, da bi se ljudje ob meji dobro počutili. Taka srečanja so koristna, važnejša pa je, da se med seboj srečujejo župani, predstavniki občin ob meji in drugih manjših enot; važno je tudi sodelovanje med znanstvenimi ustanovami, kar vse skupaj ustvarja vzdušje širšega prijateljstva in sodelovanja ob tej meji.«

Cetrkovo srečanje med Biasuttijem in Šinigojem z novinarji sta priredili novinarski organizaciji FJK in SRS; na njem sta predsednika obeh vlad odgovarjala na vrsto aktualnih vprašanj skupnega interesa; o stališčih predsednika FJK do slovenske manjšine in njene zakonske zaščite smo že poročali.

Oba predsednika sta tudi veliko govorila o položaju italijanske manjšine v Jugoslaviji. Biasutti je z njo v zvezi dejal, da ji FJK pripisuje veliko pozornost. Tudi Šinigoj se je odločno zavzel v tem smislu in še dodal, da SRS ne sprejme nobenega ukrepa, ki bi ne bil v soglasju s to manjšino. Zeleni bi — je dodal — da bi postavili pretvornik na Učki, da bi ne prišlo do podobnih dogodkov kot v Rovinju (napisna tabla brez italijanskega jezika, op. ur.); intenzivno sodelujemo s tovariši iz Hrvaške — je še dodal predsednik IS SRS —, da bi se obe narodnosti na hrvaški počutili kot del tega prostora. Šinigoj je tudi izrazil prepričanje, da je SRS na tem področju v marsičem

uspela in da je na dobri poti, da bi razrešila še odprta vprašanja.

V zvezi s položajem italijanske manjšine v Jugoslaviji je predsednik FJK Biasutti tudi najavil, da se bo v kratkem srečal z njenimi predstavniki in da bodo na sestanku preverili možnosti za izhod iz sedanjega kriznega stanja (Unija Italijanov Istre in Reke je bila pred kratkim zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v bistvu prisiljena prekiniti vsakršno dejavnost, op. ur.).

Precejšnja pozornost je bila na srečanju v goriškem Espomegu namenjena gradnji prometnih infrastruktur, vprašanju, o katerem je v sedanjem trenutku največ govora v obmejnem pasu. Predsednik SRS Šinigoj je namreč zbranim novinarjem in gostom prinesel sveže vesti (malo pred srečanjem se je vrnil iz Beograda). »Nikoli nismo bili tako blizu realizaciji osimskih cest, kot sedaj,« je dejal; pristavil pa je še, da je Jugoslavija močno zainteresirana tudi za jugoslovansko magistralo in v tem okviru ima zato poseben pomen avtocesta med Trstom in Reko. »Sedaj smo pripravljeni, da začnemo z gradnjo dveh krakov med Razdrtim in Trstom ter med Razdrtim in Gorico, v letu in pol dni pa bi bili verjetno pripravljeni za začetek gradnje odseka med Trstom in Reko.«

S svoje strani pa je predsednik FJK Biasutti poudaril, da se Dežela bori za dokončno ureditev prometnih infrastruktur ob meji; v tem okviru imata poseben pomen oba kraka med Razdrtim ter Trstom in Gorico, FJK pa je zainteresirana tudi za odsek med Trstom in Reko. »Če so na razpolago finančna sredstva za vse tri odseke, je prav, da se zgradijo, če pa je treba izbirati, je prav, da se zgradija najprej dva odseka z Razdrtega do italijanske meje,« je pristavil.

Izhodišče za razpravo na tem srečanju, ki se je odvijalo na temo »Odprta meja«, je bila skupna priloga »Leksikon odprte meje«, ki so jo ob Gorjupovih dnevih izdala uredništva Primorskih novic, Novega Matajurja in Primorskega dnevnika. Priloga je nudila vrsto informacij o stanju in o odprtih problemih ob meji. Po besedah predsednika Društva novinarjev Slovenije Borisa Berganta bi tako pobudo kazalo v prihodnosti razširiti tudi z italijanskimi kolegi, da bi se pač sodelovanje ob meji tudi na novinarskem področju razširilo, kar bi gotovo pripomoglo k utrjevanju dobrososedskih odnosov na sicer najbolj odprti meji v Evropi.

ALEKSANDER SIRK

Besedam Biasuttija in Šinigoja je sledila številna in pozorna publika

Novinarji obiskali tudi goriški Kulturni dom

GORICA — Pred srečanjem s predsednikoma obeh vlad na razstavišču v Espomegu so udeleženci Gorjupovih dnevov obiskali tudi Kulturni dom v Gorici, kjer so se srečali s predsednikom Teritorialnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze Mirkom Primožičem

Strankarski vrh: milijonsko darilo nemškonacionalistom

CELOVEC — Še 31. januarja 1987 je zvezni kancler Vranitzky ugotovil, da vlada v šolskem vprašanju ne bo ukrepala proti volji slovenske manjšine na Koroškem. V sredo pa so predstavniki SPOE, OEVP in FP sklenili uresničitev »koroškega pedagoškega modela«, torej ločevanje otrok na ljudskih šolah Južne Koroške, s tem pa so ugodile zahtevam ekstremnih nemškonacionalnih sil in združenj.

Sklep strankarskega vrha na Dunaju je bilo v bistvu pričakovati, saj nas je naučila že dosedanja praksa obravnave manjšinskih vprašanj, da je tudi Dunaj vedno klonil pred navali na dvojezičnost s strani koroških strank. Tako se je zgodilo leta 1959, ko je Dunaj potrdil Wedenigov odlok, s katerim so uničili dvojezični pouk za vse otroke na Južnem Koroškem, tako se je zgodilo leta 1976, ko je Dunaj klonil Tafelstuermerjem in sklenil takimenovano »preštevovanje manjšine posebnih vrst« ter hkrati uvedel zakon o narodnih skupnostih. Tako pa se je zgodilo tudi v sredo, ko so predsedniki zveznih in koroških strank soglasno sklenili, da bodo vzeli za svoj program koroški ločitveni model. Presenetila pa je predvsem naglica, v kateri so se v smislu trostranskega protimanjšinskega pakta zedinili na ločevanje, še bolj osupne pa način, kako ta svoj sklep zagovarjajo.

V pomanjkanju znanstvenih in pedagoških argumentov so se vsi po vrsti zatekli k politični banalnosti obračuna dejstev in »argumentov«. S tem pa so odgnili tudi pogled na brezbrizno primitivni odnos zvezne vlade in strankarskih vodstev do enega izmed bistvenih vprašanj demokratičnega sistema in ureditve. Ponudili so predvsem žalosten in skorajda ustrahujoč pogled na vsekakor že sistematično arogantnost in brutalnost, s katero postopajo proti slovenski manjšini. Toda s takim ravnanjem ne mislijo poteptati samo nas, temveč vsako še tako malo iskro upanja na demokratično in enakopravno družbo v Avstriji.

Sklenili so ločitev na podlagi številke 7 (vsak razred, v katerem je prijavi 7 otrok in 7 ne, bodo ločili), da so znižali število otrok v razredih od 30 na 20 (tako so si ustvarili pogoje, da bodo uvedli še več enojezičnih razredov in da bo ločitev še popolnejša) ter da takimenovani asistenčni učitelj ne potrebuje kvalifikacije iz slovenščine in niti ne jezikovnega tečaja iz slovenščine.

Vlada in strankarski predstavniki so se torej zmenili na to, da hočejo slovenski manjšini odtegniti podlago za obstoj, hkrati pa narediti nemškonacionalcem milijonsko darilo, prav v času, ko sicer govorijo in prakticirajo varčevalno politiko predvsem na socialnem sektorju.

Osrednji organizaciji koroških Slovencev in komite za obrambo dvojezičnega šolstva na Koroškem so kot prvo reakcijo sklenili izvesti protestno zborovanje, ki bo v petek, 27. novembra 1987, ob 19. uri v mladinskem domu SSD v Celovcu.

ANDREJ MOHAR

»Slovenski vestnik« v 45.000 izvodih

CELOVEC — Negativni razpleti glede dvojezičnega šolstva na Koroškem so močno odjeknili ne samo v južnokoroških mejah, ampak tudi izven njih.

V teh dneh se na Celovškem vrstijo pobude, da bi ne prišlo do izvajanja ločitvenega modela, za katerega se je zavzel zvezni strankarski vrh (socialistov SPÖ, ljudske stranke ÖVP in svobodnjakov FPÖ) na Dunaju. Tudi sestanek med predstavniki koroških strank in zastopniki osrednjih organizacij koroških Slovencev ni privedel do spremembe stališč na obeh straneh.

V tem skrajno kočljivem trenutku življenja koroških Slovencev, v katerem je reševanje tega problema bistvene važnosti za nadaljnji obstoj in razvoj manjšine, je tedensko glasilo Zveze slovenskih organizacij »Slovenski vestnik« izšlo v izredni izdaji. »Slovenski vestnik« je namreč v sodelovanju z drugim koroškim glasilom »Našim tednikom« izšel v 45.000 izvodih; natisnjen je v obeh jezikih, slovenščini in nemščini. Kot je povedal njegov glavni urednik Ivan Lukan na Gorjupovih dnevih v Novi Gorici, so se na Južnem Koroškem odločili za posebno izdajo v obeh jezikih, da bi senzibilizirali južnokoroško javnost o tem za narodnostno skupnost zelo važnem vprašanju. To pobudo so sprejeli tudi zato, da bi se ustvarila širša fronta, ki bi se zoperstavila ločitvenemu šolskemu modelu. Da bi prišlo do njegovega izvajanja — je še dodal Lukan — ni v avstrijskem parlamentu še nobenega konkretnega predloga v tem smislu, če pa so se zanj odločile tri omenjene stranke, je lahko sklepati, kaj se bo zgodilo v naslednjih tednih in mesecih.

Proti temu šolskemu ločitvenemu modelu se je s protestno resolucijo soglasno izrekla tudi skupščina okrog 300 jugoslovanskih novinarjev, ki je bila v zadnjih treh dneh zbrana na desetih Gorjupovih dnevih v Novi Gorici.

A. S.

V Dekanih se je zaključila kulturna manifestacija Istra

DEKANI — Z nastopom sedmih zborov iz zamejstva in slovenske Istre se je v nedeljo popoldan v Kulturnem domu v Dekanih zaključila večdnevna kulturna manifestacija, ki sta jo pod pokroviteljstvom tržaške ZSKD in koprške ZKO priredili SKD Slavec in KPD Jadran. Pozdravni govor je imel Milan Gregorič. V imenu gostiteljev je še enkrat spregovoril o pomenu in bodočnosti takih in podobnih prireditvev. Pozitivno je predvsem to, da si ob takih priložnostih srečujejo skupine, ki delujejo v različnih življenjskih prostorih. Obenem pa živo ostajajo tradicija, skupna preteklost in stremjenje po ponovnem vzpostavljanju prijateljskih vezi, ki se kot neodprtljivi vezni člen pojavljajo v nenehnem iskanju globljega stika med obema stvarnostima.

Z ljudskimi in umetnimi pesmimi so se nato predstavili MPZ Ciril Kosmač iz Kopra, MePZ prosvetnega društva Mačkolje, ŽPZ Jadran iz Dekanov, MPZ Fran Venturini od Domja, MePZ Tomos iz Kopra, MPZ Valentin Vodnik iz Doline in MePZ društva upokojencev iz Kopra. Pesniški poseg je imel zamejski ustvarjalec Aleksij Pregarc, za zaključek pa je občinstvo razvedrila instrumentalna skupina iz Pridvora.

Z nedeljsko prireditvijo se je tako zaključila »Istra«, široko zasnovana manifestacija kulturnih društev iz Ricmanj in Dekanov. Na štirih srečanjih je prišlo do izmenjave dosežkov na področju slike, besede in petja. Upati pa je, da se bodo iz teh prvih zametkov razvila tudi trajnejša sodelovanja.

Alessandro Natta 13. decembra v Vidmu

TRST — Generalni sekretar Komunistične partije Italije Alessandro Natta se bo mudil v Furlaniji-Juljski krajini 12. in 13. decembra. Tako sporoča delžni komite KPI za FJK, ki še dodaja, da se bo poslanec Natta udeležil zasedanja stranke delžne programske konference, ki jo bo zaključil v nedeljo, 13. decembra, v kinodvorani Puccini v Vidmu.

pismo uredništvu

O »Leksikonu odprte meje«

Dragi uredniki

Glede zares koristne informacije v »Leksikonu odprte meje« od 19. t. m. za udeležence Gorjupovih dnevov bi rad pripomnil naslednje:

1. — Število Slovencev v Italiji, navedeno pod tem geslom, ni »po slovenskih ocenah« 90.000, ampak izhaja iz zemljevida, ki ga je za mirovno konferenco v Parizu leta 1946 predložil izvedenec italijanske vlade dr. Carlo Schiffrer, kot sem v svojih četrtkovih zapisih že večkrat omenil, izvedenec jugoslovanske vlade na isti mirovni konferenci dr. Lavo Čermelj pa je navajal številko 125.000, ki jo omenja tudi njegov članek o mirovni pogodbi v Jadranskem kolektoru za leto 1948.

2. — O vprašanju vsebine »fojb« - kjer sem podpisani omenjen - pa je v prvi vrsti zaslužen in je tudi objavil nove ugotovitve naš zgodovinar prof. dr. Samo Pahor. Objavlja jih že več mesecev v tedenskih oddajah Radia Opčine ob sredah. Tudi o tem je bilo že marsikaj zapisanega v četrtkovih zapisih.

Prav prejšnjo sredo, 18. t. m., je ta naš zgodovinar objavil rezultat - vedno v zvezi s »fojbami« - svojega obiska v južni Istri v neki vasi pri Pulju. Povedal je, kaj je izvedel o fašističnem zločincu - imenuje se Natale Orsi - ki je leta 1944 z bajonetom iztaknil oči 33-letni Roži Petrovič (umrla je predlanskim) - Vaščani, ki so Roži postavili na kraju mučenja veličasten spomenik, so povedali: »Čapali su ga i odpelali«. Rožine fotografije (objavljena je bila v Primorskem dnevniku na prvi strani leta 1949 pred občinskimi volitvami) in spomenika na »radunaški« razstavi o Istri v septembru z žaljivim katalogom ni bilo. Zato bi bilo skoraj nujno, če bi na današnjem sestanku slovenskih novinarjev v Gorici na to okoliščino nekdo opozoril deželnega predsednika, ki je tisto razstavo finansiral. - Naši bralci pa naj bi pomislili, koliko talcev bi postreljali nacifašisti, če bi bila Roža Petrovič naprimer Nemka. (Nekateri pravijo, da bi bilo deset talcev za vsako Rožino oko premalo).

Isti zgodovinar je pred desetimi leti objavil v založbi Narodne in študijske knjižnice v Trstu tudi začasni seznam padlih za osvoboditev Trsta - 360 imen - v bojih od 28. aprila do 3. maja 1945. - (podatek bi spadal pod eventualno geslo »osvoboditev Trsta« v »Leksikonu«)

Trst, 20. novembra 1987

S tovariškimi pozdravi

STANISLAV RENKO

Teden stare beneške kuhinje Potem pa so gledalci pojedli sladke kulise

Tudi pozimi so Benetke zanimive

Pozimi je v Benetkah bolj malo turistov. Kdor obišče mesto sredi lagune pa ima v teh dneh, seveda če ni dežja, burje ter »acque alte«, možnost sprehoditi se po mestu, ne da bi se moral pririvati, obiskati muzeje in razstave, ne da bi bilo treba čakati v vrsti, pohajati po ozkih uličicah in v miru občudovati palače, cerkve, gondole.

Tudi tisti, ki jim prijajo dobra jedca in pijača, imajo v tem času možnost biti bolje postreženi. Velikokrat tisti, ki jim je za tem, da bi za gostilniško mizo dobro jedli, tožijo, da so v Benetkah težave. Ne da ne bi v Benetkah dobro jedel. Nasprotno. Tu so nekateri med najbolj znanimi italijanski restavracijami. Navaden zemljan pa vanje ne more, ker so tu cene astronomsko visoke. Takšne, da si kosilo ali večerjo v njih lahko privoščijo le bogat turist iz Amerike, Nemčije ali od kjerkoli že. Nič čudnega, saj so tudi stroški v Benetkah zelo veliki. Še zlasti tisti za najemnino. Pa tudi osebja je veliko zaposlenega v restavracijah. Zaradi tega gredo domačini raje v gostilne na Terafermo, v Mestre in dalje ob Brenti do Padove ali na Terragliu do Trevisa, kjer so cene bolj zmerne. Gostinci v Benetkah imajo sicer polne roke dela, saj množice turistov, ki tja prihajajo v zelo dolgi sezoni, so lačne ter plačajo katerokoli ceno za dobro kosilo.

Pozimi je seveda turistov manj. Zaradi tega je veliko gostišč zaprtih. Gostilničarji ter kuharji in natakarji gredo na zaslužene počitnice. Nekaterim gostincem pa leži na srcu, da bi tudi v tem času k njim prihajali gostje.

Zaradi tega je Združenje gostincev v Benetkah priredilo prvi Teden stare beneške gastronomije. Dobili so pokroviteljstvo domačih krajevnih ter gospodarskih ustanov. V petintridesetih gostiščih, sem so sodila najbolj renomirana, so ponujali jedi, ki so od nekdaj tipične v beneški kuhinji. Nekateri teh jedi so sicer izginile z vsakdanjega jedilnika, druge pa so še vedno v vsakdanji rabi. Ker vino Benečani po sili razmer morajo uvažati s Teraferme, so v teh gostilnah, s temi tipičnimi jedmi ponujali vrsto vin iz Furlanije ter Veneta, med temi vina kar treh znanih vinogradnikov iz Fare na Gorškem.

Vsak gostilničar je seveda ponujal za svojo klijentelo tipične jedi. Cene so bile seveda različne, kar je odvisno od razreda lokala. Gostilničarji pa so obljubili, da bodo te jedi vedno na njihovem jedilniku. Zaradi tega vabijo ljubitelje dobre kuhinje v Benetke, seveda kar največ v zimskem času.

Všek tega kulinariknega tedna je bil prejšnjo soboto in nedeljo v prostorih Scuola Grande San Giovanni Evangelista in v Mestni igralnici. Ide-

ator celotne prireditve je bil mladi arhitekt Gianguido Palumbo, ki je približno sto novinarjem, ki so za to priložnost prišli v Benetke iz vseh krajev Italije, pripravil zares nekaj edinstvenega.

Najprej vrsto predavanj in razprav o raznih jedcah. Pravzaprav uvod v vse to je bila predstavitev zajetnega kataloga beneške knjižnice Marciana. Stirje knjižničarji, Anna Alberati, Tiziana Plebani, Mirella Canzian in Marcello Brusegan, so sestavili katalog vseh knjig o jedeh in kulinariki, ki so v tej bogati knjižnici. Gre za zares zanimiv zbornik, ki bolj kot kdaj dokazuje zanimanje piscev do konca 19. stoletja, in seveda bralcev za ta vprašanja. V predavanjih pa so znani italijanski strokovnjaki, kot npr. novinar Massimo Alberini, predsednik italijanskih sommelierjev Dino Boscarato, novinar Vincenzo Bonassisi, pek Alfredo Rizzo, obrazložili razne aspekte prehrane in kulinarike. Boscarato, lastnik znane restavracije Dall'Amelia v Mestrah in kar treh drugih lokalov v Benetkah, je govoril predvsem o dobrih vinih. Vincenzo Bonassisi nas je popeljal v svet polenovke (štokviža). Povedal je kako so to ribo, ulovljeno v severnih morjih, pričeli jesti v Evropi, najprej Baski, Španci ter Portugalski, potem pa, še pred okritjem Amerike na Apeninski polotok, kot prvi prav Benečani. Alfredo Rizzo pa je podrobno govoril o najpomembnejši človeški prehrani, kruhu.

V začetku, vmes in ob koncu, pa so seveda bile na vrsti pokušnje. Od bogatega bifeja s starimi in še danes aktualnimi jedcači, ki dokazujejo, da je beneška kuhinja zelo pod vplivom vzhodnih dežel, od istrske in dalmatinske pa do turške in arabskih. Gledališka skupina Teatro Laboratorio di Figure iz Firenc je podala zelo zanimiv skeč o prehrani in, kot je že običaj te skupine, ob koncu povabila gledalce, da pridejo na oder ter pojedjo vse dobrote, ki so tam bile razstavljene. Bilo jih je obilo, saj je bila vsa kuliserija narejena iz dobrih jedi. Vse se je zaključilo v nedeljo opoldne z »zgodovinskim kosilom« v mestni igralnici, kjer so priznani kuharji skoro dvesto gostom ponudili najbolj karakteristične beneške jedi iz prejšnjih stoletij.

Časopisje je in bo o vsem tem precej pisalo. To bo seveda najboljša reklama za gastronomijo Benetk. Sicer pa so v vsem Venetu, še zlasti v pokrajinah Benetke, Treviso in Padova, zelo dovtetni za podobne prireditve. Tudi zaradi tega ker imajo med domačo publiko zelo zveste goste, ki renomirane restavracije do kraja napolnejo vsak večer, ne pa samo ob koncu tedna.

MARKO WALTRITSCH

Enoteka v Gradišču ob Soči pošilja v svet kvalitetna vina

Letoviščarska ustanova skrbi tudi za Spazzapanovo galerijo sodobne umetnosti

Že več kot dvajset let Enoteka La Serenissima v Gradišču ob Soči skrbi za ocenjevanje in prodajo najbolj kvalitetnih vin naše dežele. V Gradišču so v tej enoteki pričeli s prirejanjem vsakoletnih natečajev Gran premio Noè že takrat, ko niso bila briška vina ter tudi vina iz Furlanije uveljavljena na italijanskem tržišču. Takrat je bilo za skoro vsakega vinogradnika iz naše dežele že skoro obvezno priti vsako leto na ta natečaj, tam dobiti diplomu, kar je pomenilo, da je bilo vino dobro ocenjeno, ter potem prodajati vino s posredovanjem enoteke. Bolj podjetni vinogradniki so potem sami poiskali in našli pot na tržišče. Zaradi tega marsikatega od njih Enoteka v Gradišču ne zanima več v tolikšni meri kot je to bilo nekdaj. Vrh tega so tudi drugod v naši deželi bile odprte podobne enoteke zasebnega značaja. Produkcija vina v Furlaniji-Juljski krajini je danes veliko večja kot pred dvajsetimi leti. Gre v glavnem za kvalitetna vina, ki imajo zelo visoko ceno na italijanskem tržišču. Veliko vina gre tudi v izvoz.

Povedali smo o drugih, zasebnih enotekah. Nekateri pobude so šele v povojih. Deželna uprava FJK pa je že na tem, da uresniči neko drugo pobudo, seveda uporabljajo veliko javnega denarja. Odpreti nameravajo »Hišo vina«, v kateri naj bi razstavljali in prodajali vina iz vse dežele. Najprej so jo hoteli odpreti v Vili Chiozza v Scodovacci, sedaj pa so se bajle odločila, da bo ta »hiša« v Vidmu.

To pa preveč ne prija upravljem Deželne enoteke La Serenissima v Gradišču ob Soči, tudi zaradi tega, ker so dobili zelo malo prispevkov od deželne uprave, pa čeprav vršijo pomembno poslanstvo javnega značaja.

Upravitelj pa je Letoviščarska ustanova. Ker v deželi ni upravi so na tem, da bi prestrukturirali javne turistične ustanove, grozi tisti v Gradišču ukinitve. Nekateri menijo, da jo bodo priključili tisti v Gorici, ki ima pristojnost tudi nad Brdi. Če bi do tega prišlo, menijo v Gradišču, ne bi bili več imeli tega, kar imajo sedaj.

Letoviščarska ustanova ne skrbi samo za turistično propagando v prid Gradišču marveč tudi za Redipuglio (tu je velika grobnica padlih italijanskih vojakov med prvo vojno) in tudi za Zagraj, torej za kraške obronke. Turistično se je Gradišče sicer zelo razvilo, saj so tu znana gostišča, tu se še zlasti v poletnem času vršijo pomembne prireditve. Vrh vsega so se v zadnjih letih lotili obnavljati stare stavbe, v katerih so se nastanili obrtniki in mali trgovci. Nameravajo obnoviti tudi grad, v katerem so svojčas bili avstrijski zaporci.

V palači Torriani, kjer je sedež občinske uprave, je tudi sedež Letoviščarske ustanove. Tu je tudi stalna razstavna galerija sodobne umetnosti, kjer prirejajo pomembne razstave (na zadnji smo videli dela pomembnih slovenskih umetnikov prvega povojnega časa). Tu je stalna galerija slik našega rojaka Lojzeta Spazzapana, v Gradišču rojenega priznanega umetnika.

Odpira se seveda vprašanje kdo bo skrbel za enoteko, natečaje, razstave, kdo bo skrbel za Spazzapanovo galerijo, če bi nekdo ukinil letoviščarsko ustanovo?

V enoteki, kot smo povedali, so naredili veliko za ovrednotenje briški ter nižinskih vin. Znani so širom po Italiji. Povezani so z drugimi podobnimi enoteka-

mi. Natečaju in razstavi najboljših vin dežele (tu so laskava priznana dobili številni slovenski vinogradniki, tako iz Brd kot s Krasa) so pred nekaj leti dodali tudi natečaj penečih vin, letos pa tudi žganj. Razstava in natečaj žganj sta bila kronana z uspehom.

Še pred koncem leta, od 28. novembra do 8. decembra, bo na vrsti že 6. natečaj z razstavo penečih se pijač naše dežele. Tudi ta bo brez dvoma imela precej uspeha. Tudi zaradi tega ker bodo en večer posvetili gastronomiji. Pripravili bodo večerjo s školjkami in ribami, ki jih je seveda treba zaliti z domačim penečim se vinom.

Sicer pa podobne specializirane večerje imajo enkrat na mesec. To že nekaj let. V tej sezoni so bile že tri take večerje. Naslednje bodo tja do junija, skoro vedno proti koncu meseca. V januarju bo na vrsti divjačina, v februarju jedi z medom, v marcu pa tiste z jogurtom. V aprilu bo prišla na vrsto kuhinja vegetarijancev, konec aprila pa bo večerja temeljila na sadju. V maju bodo na mizi samo hladne jedi, zaključek pa bo v juniju z gastronomskim pohodom po apeninskem polotoku. Seveda bo vse to zalito z odličnimi vini naše dežele. Na te večerje lahko gre vsakdo. Le rezervirati je treba pravčasno, ker je prostorov na voljo zelo malo.

Sicer pa imamo v Gradišču možnost, da se za mizo dobro počutimo v več gostilnah, kjer te prijazno in solidno postrežejo. Poleti tudi s sladoledom, ki ga lahko pokusiš v velikem parku sredi prijaznega in prikupnega mesteca. (mw)

Vsepovsod se srečаш z nekdanjo in sedanjo slovensko prisotnostjo

Za turista je Koroška zelo vabljiva dežela

Že v Kanalski dolini se srečamo s pojočo koroško govorico. Uradno se ta dežela začena onstran meje pri Trbižu ob vznožju Karnijskih Alp in Karavank v dolini Zilje. Uradni jezik je nemški. Precej ljudi razume italijansko a je neradi govorijo. Ta del Avstrije je bil nekoč čisto slovenski.

Slovenski Korošci živijo po dolinah Zilje, Roža, Podjune in tja do Beljaka, Osojskega jezera in Celovca. Pogovorimo se po naše z ljudmi tudi po vaseh gričevnatega in goratega predela severno od Vrbskega jezera in Velikoveca (Völkermarkt) do Djeksa.

Danes v večjih krajih prevladuje priseljeni avstrijsko-nemški živelj. Domačin je na žalost podvržen še hujšemu pritisku in raznarodovanju kot pri nas. Posledica tega je določeno število mlačnežev in ponemčenih Slovencev. Dovolj je prebrat imena na gostilnah, trgovinah, delavnicah, v časopisju, na nagrobnih kamnih po pokopališčih širom po deželi, da spoznamo kakšnega porekla je bil in je veliki del Korošcev. Precej razširjena je tudi nelepa navedba, da sploh mladi med sabo govorijo po nemško. Ko jih nagovorijo ti odgovorijo v koroškem slovenskem dialektu ali v lepi slovenščini. Tudi pri nas zasledimo podobne pojave; taka je usoda ljudi ob mejah.

Tudi na Koroškem se odvija boj za narodne in jezikovne pravice. Korošec ne odstopi od zahtev po šolah s slovenskim učnim jezikom. Šole delujejo v nezadovoljivi obliki in v skrajno težkih pogojih. Gospodarstvo se lepo razvija. Slovenska tiskana beseda, ljudsko gledališče, glasbena šola, privatni vrtni in šole, kulturne, politične, ekonomske organizacije, pevski zbori, društva, plesne in folklorne skupine, športne ekipe... pričajo o življenskosti in zavednosti koroških Slovencev.

Govoriti in pisati o Koroški ni enostavno. Ta je dežela neizmernih naravnih lepote, jezer, visokih gor, zdravega podnebja, sonca. Tu je stičišče slovenskega, nemškega in latinskega sveta. Slavni zgodovinski dogodki so si

sledili od časa Karantancev do današnjih upornih in svobodoljubnih koroških Slovencev. Ta dežela je bila priča sijaja in mračnjstva habzburške monarhije. Po vojnem polomu leta 1918 so tukajšnji ljudje doživeli borbo za slovensko severno mejo, pričakovanje nato plebiscita, konec utvar in vrnitev Koroške Avstriji. Vse to je vplivalo na zadržanje, mišljenje in zavednost našega človeka. Nastale so spremembe v vsakdanjem življenju, treba je bilo se prilagajati novi državni ureditvi in tudi odnosu z nemško govorečimi so državljani so se zaostrili zaradi nastale politične situacije.

Ti kraji so prestali pod kljukastim križem čase neslavnih, barbarskih in zlonosnih dogodkov, katerih strupi še danes zasmrajajo ozračje. Še danes se tu srečamo z nerazločljivo (v navednicah) dvomnostjo uradne politike do naših bratov.

Koroška je dežela kontrastov. Ob krajih z visoko razvitem turizmom, kjer mrgoli starih domačih gostiln,

rastavracij, ekskluzivnih hotelov, penzionov (Zimmer frei), kampingov, urejenih parkov, plaž... imaš zakotne kraje, kjer te ljudje gledajo dokaj nezaupljivo, čeprav so vedno vljudni in spoštljivi do tujca. Iz visokih gorskih vaseh, kjer ljudje živijo arhaično patriarhalno življenje in se bavijo s planšarstvom, živinorejo in gozdarstvom prideš v dolinske vasi in mesta z močno razvito trgovino, obrtništvom, industrijo in modernim utripom življenja. Neizmerni gozdovi, širne planine, plodna zemlja, rude, žilavost in varčnost ljudi delajo to deželo bogato. Stare hiše na vasi so lepo vzdrževane. Arhitektonska struktura in zunanost sta ohranili prvotno obliko; notranjost je modernizirana in udobnejša. Tudi nove gradnje ohranjajo, čeprav stilizirani, prvotni alpski slog. Med materialom prevladujeta kamen in les. Hiše so poleti zasute s cvetjem in sadna drevesa na vrtovih razkazujejo svoje bogastvo. Poleg prostornih stanovanjskih hiš vidimo množico gospodarska poslopja, štale, senike. Pod lopami je

obilo kmečke mehanizacije. Zraven garaž za osebne avtomobile vidimo vozove in kolesje na živalsko vprego. Kot v starih časih posestnik na vasi je istočasno tudi gostilničar, mesar, trgovec včasih tudi župan. Današnjim časom ustrezne in primerne arhitektonske in urbanistične rešitve so v temnem stiku z veliko ljubeznijo ohranjene in negovanimi starimi predeli vasi in mest. Ljudje pa ne skrbijo samo za delo in denar; na vasi in v mestu se odvija živahno kulturno življenje. Umetniške razstave, gledališke, pevske in glasbene prireditve se vršijo poleti tudi na prostem v sugestivnem okolju naravnih parkov, srednjeveških cerkev, starih gradov. Občani se udeležujejo v kulturnih skupinah, prosvetnih društvih. Stari običaji in navade se prepletajo z uvoženimi tujimi novostmi. Tu ne vzbujajo začudenje sožitje starega vodnega mlinškega kolesa s tovarno elektronskih aparatov, dobre stare kmečke hrane s hotdog in hamburgerji. Ponosna tradiciionalna narodna noša gre dostojanstveno svojo pot mimo moderne frilnice v »zgoraj-skoraj brez« in minikrilu. Stara vojna odličja in medalje na udrth prsih upokojenega bojavnika mirno zrejo v mimoidoče razcapanje jeanse mlade generacije. V slaščičarni sedijo drug poleg drugega ostrti fanatični konservativci in mladi angažirani strankin agitator ter brezbrizna punk punca. Sožitje globoke vere z brezmajno mlačnostjo, zaostalosti z inovacijami, patriarhalne in v stare železne tirnice upeljano družinsko življenje z razvitosjo moderne meščanske družine je tudi vsakdanje in neokantno. Pripadniki obeh narodnosti, kljub kaotičnem prepletanju starega in novega se še vedno krčevito držijo tradicij in ohranjajo stare navade. Naj navedem samo dva primera.

Pri nas razen izjem starejših ljudi in etnologov ne več kako so se oblačili naši predniki, kakšna je bila naša »narodna« kmečka, delavna in prazniška

noša. Pri Korošcih je le ta še vedno močno v veljavi. Fantje, moški, vaščanke, mestne gospe in gospodične jo nosijo v vsakdanjem življenju. Po vaseh in mestih je veliko trgovin, kjer lahko kupimo pristne ali stilizirane rase (noše), dirndlkleid in volkstrachten. Pozimi tu kraljuje loden. Korošci so ponosni na svojo nošo, ki je različna od doline do doline. Tudi na potovanja v inozemstvo gredo tako oblečeni.

Cerkveni praznik na dan zavetnika je še vedno med glavnimi vsakoletnimi dogodki na vasi in v mestih. Na ta dan staro in mlado se odpravi v cerkev »k ta veliki maši« v narodni noši. Po končani maši se podajo v sprevedu na glavni trg. Na čelu te procesije igra godba, sledijo praporščaki z benderami, župan, mestni očetje in ostali. Po kratkem govoru se župan zavrti z milostljivo gospo županjo v prvi ples. Sledi ljudsko rajanje. Ko gospodinje z otroci gredo domov pripravljati praznično kosilo se moški in fantje podajo v gostilno na kozarec piva ali mošta. V popoldanskih urah si sledijo kulturni in zabavni programi. Zrak je nasiten z vonjem po pečenicah in sodi piva se praznično kot za stavo. Na vasi se praznovanje zavleče med glasom harmonike, veselim vriskanjem in plesom na brjarju dolgo tja v noč. Ob svitu še odmeva po vasi fantovsko petje.

Tudi to spada v podedovane tradicije. Ko sledimo življenju, delu, težkocam, bojem, veselju naših severnih bratov nam je najbolj pri srcu, v tolažbo, v brdilo spoznavanje, da tudi tako trdoživno spoštovanje starih običajev in navad je znak ponosnega izpričevanja svoje narodne identitete. To je mnogo več kot sama folklor. Ta vstrajnost daje našim Korošcem moč slediti zgledom prednikov. Tradicije, domača govorica, pesem krepijo njihovo samozavest in jih združujejo mimo političnih, verskih in drugih razprtijah. To je gotovo jamstvo za obstoj in napredek.

ZDENKO VOGRIČ

Prekinitev dela bo trajala najmanj štiri ure Vse delavske kategorije bodo v sredo stavkale

Za vse delavske kategorije je ta konec tedna potekal v znamenju skupščin in priprav na splošno stavko, ki bo v sredo, 25. t. m. Do takrat bodo v več kot 40 tržaških industrijskih in manufakturnih obratih določili obliko in urnik protestne akcije, ki jo je sklenila sindikalna federacija na vsedravnih ravni. Splošno stavko je sindikat oklical v znak protesta proti krivični davčni politiki in smernicam finančnega zakona, ki še dodatno obremenjujejo najšibkejšo sloje, kot so upokojenci in odvisni delavci. Poleg tega pa ne uvaja primernih kazni za davčne utaje, ki iz leta v leto težje bremenijo državni proračun. Obdavčevanje se poleg tega ne nanaša tudi na nepremičnine in rente, medtem ko se vse pogostejše znese na že itak pičle delavske plače.

Sindikat zahteva nadalje pravičnejše izračunavanje pokojnin in njihovo prilagajanje življenjskim stroškom, saj določene kategorije upokojencev že danes živijo na robu bede. Prav tako smatrajo nepravilno naraščajoče obremenjevanje delavcev z najrazličnejšimi dajatvami za javne storitve in zdravstvo. Ob tem zahtevajo ukinitve "ticketov", ureditev družinskih doklad, reformo dopolnilne blagajne in obnove delovnih pogodb za javne uslužbenke. Te zahteve niso nove, saj jih je sindikat iznesel že večkrat, vlada, ki jih je prešla v vednost, pa ni svojih obvez nikoli spoštovala. Še vedno je odprto vprašanje smotnega načrtovanja proizvodnih dejavnosti, ki bi lahko omogočilo ustanovitev novih delovnih mest in torej znatno zmanjšanje brezposelnosti.

Gospodarski položaj v Trstu je še toliko kritičnejši. Krajevne in osrednja vlada se tržaškega problema izogibajo,

saj je že večkrat prišla do izraza pomankljiva politična volja, tudi v primerih, ko bi ustrezen poseg politikov lahko vsaj olajšal, če že ne rešil zapletenega stanja. Gre v tem primeru zlasti za podjetja z državno soudeležbo, kot so ladjedelnica Sv. Marka, Tovarna velikih motorjev, škedenjska železarna itd., odprti pa so tudi novejši problemi v zasebnem sektorju, na primer v bivši žveljski rafineriji Aquila in tovarni IRET. Tudi v skrbstvenem sektorju je položaj vse prej kot rožnat.

Sindikalna federacija je odločila, da bo splošna stavka v sredo potekala razčlenjeno. Vse industrijske delavske kategorije bodo stavkale po 4 ure za vsako izmeno, medtem ko bodo gradbeniki prekrizali roke za ves dan. Tudi bančni zavodi bodo 25. t. m. ves dan zaprti, prav tako šole in univerza. Zlasti to odločitev je sindikat pozitivno ocenil, saj se šolniki spopadajo s celo vrsto nerešenih problemov, ki negativno vplivajo tudi na splošno kakovost šole. Časnikarji in televizijski ter radijski novinarji bodo stavkali že v torek, 24. t. m., tako da bo v četrtek zagotovljeno obveščanje o poteku stavke. V sredo bodo zaprti tudi časopisni kioski. Stavko bodo podprli tudi upravitelji kinodvoran in gledališki delavci, tako da bodo v sredo preskočili prve predstave. Vse trgovine bodo nadalje zaprte v sredo zjutraj.

Tržaški delavci so določili skupno zborna mesto na Trgu Garibaldi, od koder bo približno ob 9.30 krenila povorka po mestnem središču. Osrednja manifestacija bo ob 10.30 na Goldonijem trgu. Jutri pa bo v menzi žveljske rafinerije Aquila tiskovna konferenca (približno ob 11.30), ki se je bodo udeležili tudi parlamentarci iz dežele.

Z včerajšnje Cecovinijeve tiskovne konference

Lista za Trst obsoja pobudo za odstavitev svojega župana

Osrednje vprašanje na krajevni politični pozornici ostaja zahteva po odstavitvi listarskega župana Staffierija, ki jo je predložila tretjina tržaške občinske skupščine s podpisi svetovalcev KPI, Tržaškega gibanja, Mestne liste, MSI in Slovenske skupnosti. Predlagatelji so tudi poskrbeli, da je bila vsa ustrezna dokumentacija izročena sodni upravi, ki jo mora po zakonu uradno notificirati županu vsaj 10 dni pred sklicanjem občinske skupščine, ki mora o odstavitvi odločiti s svojim glasom. Včeraj je sodni oficial notifikiral Staffieriju dokumente v zvezi z zahtevo po odstavitvi, ni pa še znano, kdaj bo starejši odbornik De Gioia sklical občinski svet, a vse kaže, da bo razprava v skupščini konec tega in v začetku prihodnjega meseca.

Izid glasovanja o odstavitvi pa močno pogojuje namen socialistov, da bodo glasovali proti, kljub temu da so skupaj z demokristjani že pred tedni zahtevali odstop župana, ki mu očitajo samovoljo in nastopaštvo, in so zaradi

tega tudi zahtevali »izničenje« izvršnih organov na tržaški Občini in Pokrajini. Malo je namreč verjetno, da bi se ob takem ravnanju PSI mogla v občinski skupščini zbrati zadostna večina (40 glasov pri prvih dveh glasovanjih, 31 pri tretjem), da bi prisilili župana k umaknitvi. Težko si je namreč zamisliti, da bi krajevni demokristjani (katerih 12 svetovalskih glasov je odločilnih pri izglasovanju odstavitve vsaj v tretjem glasovanju) tvegali sami (poleg opozicije) frontalni spopad s Staffierijem in Listo za Trst.

Včeraj je o vprašanju zahteve po Staffierijevi odstavitvi priredila tiskovno konferenco tudi Lista za Trst, ki je seveda izrekla najodločnejšo obsodbo pobude opozicije. Predsednik in načelnik svetovalske skupine LpT v tržaškem občinskem svetu Cecovini je sicer zatrdil, da jih bližnja razprava in glasovanje v občinski skupščini posebej ne vznemirjata, češ da bo na ta način prišlo do pravega razčiščenja, izredno ostro pa je označil pobudo

opozicije, češ da označuje njeno »moralno bedo«. Zahteva po odstavitvi župana je namreč povsem izreden ukrep, ki pride v poštev le v skrajno izrednih primerih (v vsej državi je bila baje predstavljena le desetkrat in sprejeta samo dvakrat), ko oporekajo županu popolno nesposobnost, kršenje zakona ali nevednost.

Tega po Cecovinijem mnenju ni mogoče oporekati Staffieriju, ki ga je seveda listarski predsednik pohvalil kot vzor prizadevnosti in učinkovitosti pri vodenju občinske uprave, zaradi česar, vedno po mnenju Cecovinija, meji zahteva po odstavitvi že na »obrekovanje«. Veljak LpT je med vso tiskovno konferenco omejil svoje argumentiranje glede vprašanja odstavitve zgolj na juridično tolmačenje dogajanja, pri čemer je povsem prezrl politično, saj je zatrdil, da »nezaupnica«, ki jo je prejel Staffieri pred nekaj tedni v občinskem svetu, nima »nobene pravne veljave«, zanjo pa je itak glasovala le opozicija (kot je znano, so se bile stranke bivše koalicije vzdržale pred glasovanjem).

Na tiskovni konferenci LpT je spregovoril tudi deželni svetovalec Gambassini, ki je očital strankam deželne večine (razen PRI), da z zakonom o decentralizaciji uvajajo še večje razbitje med Furlanijo in Trstom, češ da ga hočejo vedno bolj izolirati.

V zvezi z zahtevo po odstavitvi župana je načelnik komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu Arturo Calabria izdal izjavo, v kateri poudarja, da imajo s tem vse politične sile, tudi tiste, ki so sestavljale dosedanj večino in so zahtevale »izničenje« in odstop župana, možnost, da s tem instrumentom dosežejo svoj namen, potem ko je Staffieri zavrnil odstop, celo potem ko je občinski svet odobril resolucijo, ki je terjala njegovo ostavko.

Seminar Pokrajine o jeziku in kulturi Romov

Tržaška pokrajina prireja tridnevni seminar o jeziku in kulturi Romov. Vprašanje je postalo še posebno aktualno ob znanih polemikah v Rimu, medtem ko v Trstu, kot trdi pokrajinska uprava v tiskovnem poročilu, »sožitje s skupinami Romov ni nikoli povzročilo hudih problemov«. Seminar je namenjen predvsem šolskim operaterjem, pa tudi vsem, ki delujejo na področjih zdravstva in skrbstva in ki zaradi svojega dela prihajajo v stik z Romi, namen seminarja pa je nuditi tem operaterjem sredstva za doseg »dobre stopnje integracije skupin Romov - ob spoštovanju in zaščiti njihovega kulturnega bogastva - v družbi, v kateri živijo«.

Seminar se bo začel v sredo, 25. t. m., ob 15.30 v konferenčni dvorani šole za socialne delavce v Ul. Cattraro 43, ki je nudila svoje pokroviteljstvo pobudi. Po pozdravnih besedah pokrajinskega odbornika za skrbstvo Cannoneja bosta imela glavni poročili Franco Crevatin in Giampaolo Cappellari s tržaške univerze, naslednjega dne (prav tako ob 15.30) bo imel referat prof. Giulio Soravia z univerze v Catanii, tretji dan pa bodo na vrsti poročila raznih delovnih skupin ter splošna razprava.

Na pobudo Krožka Istria in miljske občine

Trezna zgodovinska analiza o medsebojnih kulturnih vplivih in izmenjavah v Istri

Včeraj dopoldne se je v občinski sejni dvorani v Miljah z zadnjim srečanjem zaključilo dvodnevno zasedanje z naslovom "Ljudstva in kulture v Istri: medsebojni vplivi in izmenjave", ki sta ga priredila Kulturni krožek Istria in Miljska občina.

Prvo poročilo je prebral dr. Vlado Boljunčič, sodelavec Centra za zgodovinske raziskave iz Rovinja. V posegu z naslovom Ljudska glasba Italijanov iz okolice Pulja in družboslovni in zgodovinski luči medetničnega komuniciranja je dr. Boljunčič prikazal etnomuzikološke pojave, kot so sprejemanje in asimiliranje glasbil in melodij, s katerimi je slovansko okolje vplivalo na italijansko skupnost.

Po tem posegu je prevzel besedo prof. Marinucci, ki je prisotnim raziskovalcem ponudil gradivo treh srečanj o kulturnih izmenjavah med italijansko jadransko obalo in Dalmacijo. Na tak način bi bilo mogoče še poglobiti raziskave o Istri in razširiti območje primerjav.

Zaradi odsotnosti raziskovalca puljskega arheološkega muzeja, prof. Branka Marušića, ki bi bil moral predavati o materialni kulturi v Istri med 7. in 8. stoletjem, je to poročilo podal Aldo Messina, profesor srednjeveške arheologije na Tržaški univerzi.

Osnova Marušičevega prispevka je bila obravnava Istre kot gospodarsko bogatega in številno obljudenega "predmestja" bizantinskega cesarstva, ki je zaradi nevarnosti tujih vdorov zaselke izoblikovalo v obliki "castro-na", obzidanega mesteca. Kljub temu pa je od stika z nomadskimi, barbar-skimi narodi prevzelo marsikaj, npr. obliko in značilnosti nekropol, ki so se v 7. in 8. stoletju v poganskem duhu znebile cerkvice, ki je prej bila središče pokopališča.

Zadnji poseg je imel prof. Miroslav Bertoša z Inštituta za zgodovinske in družboslovne znanosti pri reški Akademiji znanosti in umetnosti. Bertoša je predaval o težavah sožitja med novimi in starimi prebivalci Istre od 16. do 18. stoletja. Nestrpnost do novih prebivalcev, ki so se pogosto naseljevali v Istri po želji Beneške republike, je bila najprej gospodarskega značaja. Priseljenci so namreč zasedali zemljišča, ki so jih avtohtoni prebivalci do tedaj s precejšnjim dobičkom dajali v najem pastirjem. Zaradi tega je prišlo celo do oboroženih spopadov, ki so jih na strani avtohtoni prebivalci vodili župani in plemiči. Prav tako je bila pogosto kamen spotike različna verodgovora.

Srečanje je z naglasom na vmesni poseg prof. Ulderica Bernardija zaključil tajnik Kulturnega krožka Istria Marino Vocci, ki je poudaril pomen analize preteklosti, s pomočjo katere si lahko tolmačimo različnost v sedanjosti, različnost, ki lahko predstavlja ogromno bogastvo, če se etnično in kulturno drugačne skupnosti ne zaprejo same vase.

Ž. P.

Kakšna industrija v Trstu in Gorici?

Kakšne so možnosti razvoja industrije v tržaški in goriški pokrajini? Temu vprašanju bo posvečen seminar, ki ga bo deželna uprava priredila v petek, 27. novembra, v hotelu Europa v Nabrežinskem nabrežju. Na seminarju bodo predstavili rezultate raziskave, ki jo je o tej problematiki izdelalo raziskovalno podjetje Tempo iz Milana, na njem pa bodo sodelovali deželni odborniki za industrijo Gianfranco Carbone, za finance Dario Rinaldi in za delo Mario Brancati ter predstavniki socialnih, gospodarskih in političnih sil s Tržaškega in Goriškega.

Na pobudo dolinske sekcije PSI pri Domju

Tehniki ACEGA obrazložili ugodnosti metanizacije

Socialistična sekcija iz dolinske občine je v petek zvečer priredila javni shod, na katerem je bil govor o možnostih napeljave metana v tamkajšnje vasi. Udeležili so se ga tehniki tržaškega občinskega podjetja ACEGA, dolinski podžupan Pečenik in odbornik Sancin. Tudi udeležba je bila zadovoljiva, saj se je v centru Anton Ukmar pri Domju zbralo več kot sto ljudi.

Tehniki podjetja ACEGA so prisotnim najprej obrazložili ugodnosti, ki jih metanizacija predstavlja, tako iz finančnega kot higienskega vidika. Znano je namreč, da metan najmanj

onesnažuje zrak in peči za centralno ogrevanje. Prav zaradi tega je vzdrževanje ogrevalnih naprav malenkostno, čeprav terja priključitev zasebnih gospodinjstev na osrednje omrežje nekaj stroškov. Dolinska občina se že več časa zanima za možnost metanizacije, čeprav je njena lega nekoliko problematična, saj ležijo nekatere vasi na strmih pobočjih. Izdelala je tudi načrt, ki označuje kraje, kjer bi bilo mogoče napeljati cevi za metan, vključuje pa skoraj vse vasi razen Prebenega, Jezerca in Drage. Seveda so tu še stroški, ki jih Občina sama nikakor ne more kriti. Prvi predračuni govorijo o približno 6 milijardah lir, ki bi jih morala delno kriti Dežela. Nekaj tovrstnih obljub je bila dolinska občinska uprava že deležna, vendar za sedaj še nima nobenih jamstev. Ta strošek se seveda nanaša na takojšen pričetek del, saj stroški stalno naraščajo. Za podjetje ACEGA ne obstajajo nobene praktične ovire, tudi z ozirom na dejstvo, da so načrti že izdelani, če pa bi res prišlo do dogovora z Deželo in bi dela tudi dejansko stekla, bi trajala največ dve leti.

Podžupan Pečenik je dejal, da bi morale vse krajevne politične in javne komponente predlog o metanizaciji vzeti resno in pretres in ga podpreti, čeprav se zaveda, da je finančno breme precejšnje. Energetska kriza, ki je iz dneva v dan bolj pereča, pa tudi narekuje, da ne gre dlje odlašati s posodobitvijo energetskega sistema. Občina pa bo s svoje strani skušala oza-veščati prebivalstvo o ugodnostih, ki jih splošna metanizacija nudi.

● Zgodiška občinska uprava bo začasno sprejela v službo uradnika-uradnico za nadomestitve stalnega oseba v letu 1988. Interesenti lahko do 9. decembra predložijo zadevno prošnjo na občinsko tajništvo, kjer nudijo tudi podrobnejša pojasnila.

Drevi v Zgoniku koncert Alpskega kvinteta

Ljubitelji narodnozabavne glasbe, ki jih v naših krajih res ne manjka, že nestrpno pričakujejo drevišnji koncert tudi v mednarodnem merilu vsestransko uveljavljenega Alpskega kvinteta, ki bo ob 17.30 nastopil v športno-kulturnem središču v Zgoniku kot gost KD Rdeča zvezda in glasbene zadruge Ars nova. Priljubljeni ansambel, ki uvršča tudi odlični pevski duo Ivanka Kraševac - Oto Pestner, bo izvajal najlepše izvirne motive iz svojega bogatega repertoarja, ki jih je predstavil javnosti v dvajsetih letih svojega umetniškega ustvarjanja. Celotno prireditve bo s svojimi šaljivimi »intermezzi« zabelil humorist Boris Kopitar. Predprodaja vstopnic bo uro pred pričetkom prireditve, odprt pa bo tudi dobro založen bife. (bs)

Saksofonist Ernie Wilkins v torek v Trstu

Gost Tržaškega jazz kluba bo v torek zvečer za drugi koncer v sezoni ameriški saksofonist Ernie Wilkins iz St. Louisa. Nastopal bo z bobnarjem Fabiom Jegherjem, kontrabasistom Lucianom Milanesejem in kitaristom Brunom De Filipijem in vse kaže, da bo to večer klasičnega swinga.

V svoji dolgi in razgibani karieri je Ernie Wilkins (roj. 1. 1922) dosegel zavidljive uspehe z igranjem v orkestru Earla Hinesa in kasneje ob sodelovanju z Countom Basiejem, za katerega je pripravil tudi številne aranžmaje. Italijanski glasbeniki, ki ga bodo spremljali, so seveda precej mlajši in izhajajo iz različnih šol. Prav gotovo pa bo večer obeležila osebnost Ernieja Wilkinsa, za nastop katerega vlada kar precejšnje zanimanje.

Jazz večer bo tokrat izjemoma v diskoklubu La Capannina (Ul. Costalunga 113, tel. 827888), ker v Mandracchiu, ki je postal nekakšen sedež koncertov jazz kluba, obnavljajo opremo. Seveda so priporočljive rezervacije.

Jusarski odbori pišejo tržaškemu županu in komisarju

»V nepremičninskih operacijah je naš pristanek odločilen«

Občinska uprava ne sme ničesar ukreniti z jusarskimi nepremičninami, če nima predhodnega privoljenja pristojnega jusarskega odbora. Tako poudarjajo predsedniki jusarskih odborov za Bane, Barkovlje, Bazovico, Lonjer, Opčine, Padriče in Prosek v pismu, ki so ga v teh dneh poslali tržaškemu županu Staffieriju in deželnemu komisarju za jusarske zadeve Cossuju.

Predsedniki v pismu najprej spominjajo, da so njihovi odbori po srečanju s Staffierijem 15. oktobra letos končno prevzeli od tržaške občinske uprave del dokumentacije in denarja, ki pripada njihovim srenjam. Točneje rečeno, dobili so podrobnostne zemljevide svojih zemljišč, inventarje svojega začelnega premoženja in dobršen del jusarskega denarja, ki so ga doslej hranile občinske blagajne in ki ga bodo odslej odbori lahko uporabljali za kritje tekočih upravnih stroškov. Jusarski odbori pričakujejo, da jim bo Tržaška občina v najkrajšem času izročila še

ostalo dokumentacijo, ki zadeva njihove srenje, še zlasti pa knjigovodske akte, iz katerih bo mogoče natančno ugotoviti, kakšna usoda je doletela njihova začetna premoženja. To jim je sicer tržaški župan že obljubil na zgoraj omenjenem srečanju.

V drugem delu pisma pa se predsedniki, kot rečeno, lotijo vprašanja razpolaganja z jusarskimi nepremičninami. »Obveščamo Vas,« pišejo županu in deželnemu jusarskemu komisarju, »da od tega trenutka morajo vse prošnje v zvezi z nepremičninskimi operacijami neposredno obravnavati jusarski odbori,« ki bodo svoj zadevni sklep nato posredovali občinski upravi. »Ta procedura je v skladu z novjšim pravnim naukom,« nadaljujejo predsedniki, »po katerem občinske uprave imajo pravico do razpolaganja z jusarsko imovino, ne morejo pa skleniti nobene nepremičninske operacije, če nimajo privoljenja priznanega predstavnika jusarskih interesov.«

Na kvesturi tiskovna konferenca o uspešni akciji v Venetu in Furlaniji

Med 31 aretiranimi razpečevalci mamil tudi 8 orožnikov in 2 policijska agenta

Akcija, s katero se tržaški letenci oddelek ukvarja več kot mesec dni, je predvsem v zadnjih tednih privedla do neslutnih rezultatov. Ko so oktobra meseca aretirali zaradi razpečevanja heroína Giuliano Bellini in Gina Rivo, si sploh niso predstavljali, da se za njima skriva dobro organizirana kriminalna mreža, v katero se je zapletlo tudi osem karabinjerjev in dva policista. Na zaslišanjih, ki so jih vodili načelnik letечеge oddelka Padulano, inšpektor Scozzai in namestnik državnega pravdnika Staffa, sta obtožena naposled le izdala imena svojih dobaviteljev. V štiridesetih dneh natančnih preiskav je policija zbirala podatke in še oktobra aretirala Giorgio Ferrareseja, upravnika trgovine Foto Cine Alice na Trgu sv. Jakoba, kjer so agenti našli in zaplenili 100 gramov heroína ter natančne naprave za tehtanje mamil. Izkazalo se je, da sta pri Ferrareseju nabavljala heroin Luigi Zambo iz Milana in Tržčan Luigi Lanzani, ki si je za opravljanje svoje dobičkonosne trgovine izbral Akvedot. Agenti so natakili lisice tudi svojima dvema mladima kolegom, Giuseppeju Ursiju iz Barija in Fabiu Falchiju iz Cagliarija, ki sta obiskovala policijsko šolo v Ulici Damiano Chiesa v Trstu. Heroin sta skrivala v stanovanju neke tržaške prijateljice in sta oskrbovala manjše število narkomanov.

Preiskovalci so oktobra izsledili in aretirali tudi tri razpečevalce kokaina, Tržčana Carla Anselmija in Williama Bizzarra, ki je mamila nabavljala pri Sergiu Buiatu iz Tržica. Policija je po teh ugotovitvah, do katerih je prišla s pomočjo pričevanj zaslišancev, iz frag-

Nekateri od aretiranih (z leve): Edoardo Ceresi, Fabio Falchi, Giorgio Ferrarese, Mauro Talon in Massimo Vergani

mentov polagoma izoblikovala točnejšo sliko organizirane kriminalne dejavnosti. S pomočjo svojih kolegov iz Veneta so prišli na sled ostalim krivcem, ki so bili povezani s tržaškimi razpečevalci. Izkazalo se je, da je »glava« organizacije brigadir karabinjerjev Edoardo Ceresi iz Portogruara. V kriminalno mrežo je vpletel tudi dva mlada orožnika, Antonella Pinaffa in Francesca Guzza, oba iz Portogruara. Trije obtoženci so bili tudi sami narkomani; ker pa so heroin njuhal, ni tega opazil nihče od kolegov. Dejstvo je prišlo na dan šele pri natančnem zdravniškem pregledu. Prav tako doslej ni nihče posumil v poštenost Ceresija, čeprav je že nekaj let živel udobneje, kot mu je to dovoljevala njegova plača. Kaže, da je bil posebno navdušen za drage športne avtomobile in je rad vabil dekleta v luksuzne restavracije. Brigadir je heroin nabavljala pri Mauru Talonu iz Jesola, ki je, kot kaže, povezan z državno kriminalno

mrežo. Ostali karabinjerji so bili manj pomembne figure v igri, saj so imeli le nalogo, da posredujejo mamila krajevnim razpečevalcem.

Brigadir Ceresi je s svojimi pajdaši zagrešil več kaznivih dejanj in je izsiljeval narkomane, ki jih je zalagal z mamili. Vest, da je izkoriščal prostitucijo, doslej še ni uradno potrjena. Ob last, ki mu jo je dajala uniforma, je znal spretno izrabiti v svoj prid in si je nekajkrat prisvojil manjše količine mamil aretiranih.

Da bi plačali večmilijonske dolgove svojim dobaviteljem, so Ceresi in njegovi pajdaši izvedli simuliran rop v kraju S. Donà di Piave. V dogovoru z voznikom pošnega furgona so ukradli krožne čeke in gotovino v vrednosti pol milijarde lir. V stanovanju enega od osumljencev so policisti našli tudi pol kilograma zlata, ki je verjetno plen tatvine v neki zlatarni v Venetu. Preiskovalci sumijo, da je bilo več ropov in tatvin, do katerih je prišlo v zadnjih dveh letih v Venetu, v tesni povezavi z zločinsko mrežo, ki se je raztezala do Trsta.

Namestnik državnega pravdnika Roberto Staffa je na včerajšnji tiskovni konferenci v uradu tržaškega kvestorja opisal potek preiskav. Med drugim je izjavil, da so agenti letечеge oddelka v enem mesecu aretirali 31 oseb, 15 so jih prijavili sodstvu in zaplenili okrog 200 gramov heroína. Staffa se je obenem sestel s sodnikom Fojanellijem iz Benetk, da ne bi prišlo do križanja pristojnosti obeh sodnikov. Na tiskovni konferenci so spregovorili še kvestor Vito Mattera, načelnik letечеge oddelka Padulano in polkovnik Toscano; slednji je dal poseben poudarek sodelovanju med policijo in karabinjerji. Na podlagi zapornega naloga sodstva so orožniki aretirali sedem kolegov, ki so svoj poklic zlorabljali v zločinske namene.

Poglejmo še posebej imena in osebnostne podatke aretiranih. Med njimi je

precej Tržčanov; nekateri so rojeni v našem mestu, drugi pa stanujejo tu zaradi službene obveznosti. V koronejskem zaporu so: 25-letna Giuliana Bellini iz Ulice dell'Industria 5, 31-letni Gino Riva iz Ulice Ponzianino 5, 29-letni Giorgio Ferrarese iz Ulice Risano 2, 28-letni Luigi Lanzani rojen v Milanu, ki stanuje v Trstu, Ulica dei Porta 3, 26-letni Carlo Anselmi iz Ulice SS. Martiri 16, 23-letni Massimo Bainville iz Ulice Parini 8, 32-letni William Bizzarro iz Ulice Tonello 1, 30-letni Silvano Antoniutti iz Ulice Paduina 13, 31-letni Giuseppe Angelo Tuveri, rojen v Cagliariu, ki stanuje v Trstu, Ulica della Pietà 4, 24-letni Massimo Vergani iz Ulice Gambini 55 in 23-letni Federico Pohlen iz Ulice Sbisà 3.

Pod obtožbo razpečevanja mamil so agenti letечеge oddelka natakili lisice tudi dvema mladeničema, ki sta obiskovala šolo za policijske agente v Trstu. Gre za 23-letnega Giuseppeja Ursija, trenutno v službi v Firencah, in 25-letnega Fabia Falchija, ki stanuje v Trstu.

Karabinjerji so odpeljali v zapor 7 kolegov: 23-letnega brigadirja Edoarda Ceresija, rojenega v Tržicu, 24-letnega Francesca Guzza, 24-letnega Antonella Pinaffa, ki so vsi trije zaposleni v Portogruaru, 23-letnega Maurizia Bozzo, zaposlenega v Veroni, 22-letnega Roberta Sandrina ter dva tržaška karabinjerja, 24-letna Luigija Scarina in Claudia Ardesija.

■ **Preiskovalni sodnik Gullotta in javni tožilec Grohman sta izpustila na časasno prostost inž. Sergija Cesarja, ki je bil osumljen prodaje orožja in izvoza kapitala v tujino. V koronejskem zaporu je preživel 18 dni, od začetka okrobra pa je bil v hišnem priporu pod nadzorstvom policije. Včeraj je Cesar dobil sporočilo, da se lahko svobodno giblje po tržaški občini.**

S tiskovne konference na tržaški kvesturi

Tržaški občinski svet odobril delne obračune

Pomisleki o upravičenosti stroškov za pariške propagandne prireditve

V pričakovanju predvidoma razgretih razprav ob sejah, ki bodo posvečene glasovanju o odstavitvi župana (o čemer poročamo na drugem mestu), nadaljuje tržaški občinski svet v živčnem ozračju, ki ga je povzročil dejanski razkroj večinske koalicije, svoje redno upravno delo. Na zadnji, predstojni seji so svetovalci posvetili glavno pozornost vrsti sklepov, ki so zadevali pariške propagandne manifestacije o našem mestu, ki so potekale pod skupnim naslovom »Trouver Trieste«, in nekaj ukrepom v zvezi s povsem pomanjkljivim delovanjem službe za uničevanje mestnih odpadkov.

Dolga razprava o pariških prireditvah je pokazala, da že od vsega začetka precej sporno pobudo tedanje občinske uprave sedaj nekako po službeni dolžnosti zagovarjajo le sedanji odborniki za kulturo, republikanec Rossi, in tedanji župan, demokristjan Richetti, medtem ko vsa opozicija in tudi nekateri svetovalci iz vrst same (bivše) večine izražajo ostre kritike in resne pomisleke o načinu, kako so »Trouver Trieste« zamislili, usmerili in izvajali, ter o tem, kakšen uspeh in kakšne učinke so prireditve prinesle našemu mestu.

Komunist Visioli je tako očital prirediteljem, da so vso pobudo vodili mimo občinskega sveta in njegovega nadzorstva, pri čemer so izključili mnoge osebe tržaške kulturne stvarnosti, tako da so utemeljeni pomisleki glede podobe Trsta, ki so jo manifestacije prikazale v Parizu. Njegov strankarski tovariš De Rosa pa je pristavil, da je Trst »zamudil dragoceno priložnost, da bi se izvil iz provincialnosti«. Misovec Di Giorgio je izrekel kesanje, ker so v začetku podprli pobudo, ki se je potem izkazala kot nekaj »pusni spreved v Parizu«, a je

zahtevala mnogo višje stroške od predvidenih, zaradi česar je zahteval ustanovitev posebne komisije izvedencev, ki naj pregleda vse račune.

Kritični so bili tudi posegi listarja Dolcherja (ki se potem ni udeležil glasovanja), socialiste Frausinove in Aprigliana (Mestna lista), ki so oporekali upravičenosti tako velikega stroška za tako majhne rezultate. Lokar (Sloven-

ska skupnost) je izrazil razočaranje nad potekom in uspehom manifestacij, pri katerih ni prišla dovolj do izraza prisotnost slovenskega dela prebivalstva (razen na skromno obiskani posebni prireditvi) in tudi sam poudaril, da se za tak uspeh strošek okrog 6 milijard ni izplačal. Kljub temu pa je napovedal ugoden glas predloženim sklepom o delnih obračunih. Parovel (Tržaško gibanje) pa je napovedal vzdržanje, češ da je treba upoštevati, da je Občina začela pobudo, ki je presejala njene zmognosti.

Odborniku Rossiju je pripadla nehalna naloga, da uvede razpravo s poročilom o stroških, ki jih je »Trouver Trieste« zahteval. Za 19 manifestacij, ki so potekale v francoskem glavnem mestu od novembra 1985 do junija lani, znašajo skupni izdatki 5 milijard in 736 milijonov lir, od katerih je pa le manjši del v neposredno breme Občine. Na pomoč mu je prišel samo demokristjan Richetti, ki je vneto zagovarjal pobudo, češ da je dovolila mestu, da razširi svoja obzorja, in je predstavljala tveganje, a hkrati spodbudo za vso tržaško kulturno skupnost. Iz svojega je Občina za »Trouver Trieste« potrošila samo 150 milijonov lir, je poudaril bivši župan, ostali stroški pa so kriti z namenskim prispevki deželne in državne uprave.

Osem delnih obračunskih sklepov za skupno več kot milijardo lir stroškov je nato odobrila večina, medtem ko so glasovali proti komunisti, socialistka Frausin, misovci in Aprigliano, Parovel pa se je vzdržal.

Po krajši razpravi so nato svetovalci sprejeli tudi nekaj sklepov v zvezi z uničevanjem mestnih odpadkov, med katerimi je najpomembnejši zadeval nakup novih 3 elektrofiltrov in opreme za upepeljevalnik (s stroškom 2,5 milijarde), in je bil odobren soglasno.

Do spomladanskih predčasnih volitev

Podprefekt Mazzurco od jutri komisar v Miljah

Tržaški podprefekt Domenico Mazzurco bo z jutrišnjim dnevom kot prefekturni komisar prevzel upravo Miljske občine. Vodil jo bo do prihodnje pomladi, ko bodo miljski občani poklicani, da izvolijo nov občinski svet.

Gre za naravno posledico predčasnega razpusta dosedanja občinskega sveta, do katerega je prišlo ob koncu brezizhodne in več mesecev trajajoče politične krize. Do letošnjega junija je občino upravljala koalicija med komunistično Listo Frausin, na kateri je leta 1985 bilo izvoljenih 15 svetovalcev, in PSI, ki je v občinskem svetu imel dva predstavnika. Po zloumu tega zavezništva ni bila moč goča nobena pravna večina, saj bi le-ta morala razpolagati z najmanj 16 glasovi (miljski občinski svet šteje 30 sedežev).

Izvoljen nov odbor Novinarskega krožka

Včeraj je bil za naslednje dve leti izvoljen nov vodstveni odbor Novinarskega krožka. Izmed rednih članov (profesionalnih novinarjev in publicistov) so bili izvoljeni Umberto Cesca, Paolo Fragiocomo, Giovanni Marzini in Gianfranco Viatori, iz vrst podpornih članov pa Claudio De Polo, Domenico Romeo, Primo Rovis in Marco Zelco. Izvoljen je bil tudi nov nadzorni odbor, ki ga sestavljajo redni člani Lorenzo Spigai, Giovanni Bego in Tristano Giraldi ter namestnika Livio Grassi in Tullio Stabile. Izvoljeni se bodo pridružili predsedniku Chinu Alessiju in svetovalcem Fulvii Costantini, nides, Cristianu Deganu, Fulviu Gonu, Alessandri Longo, Pierluigiju Sabattiju in Vojmiru Tavčarju, ki jih je imenoval upravni odbor deželnega novinarskega sindikata.

† Prerano nas je zapustil dragi mož in oče

Ivo Tence

Pogreb bo v sredo, 25. t. m., ob 14. uri iz 14. mrliške vežice na Žalah v Ljubljani.

Žalostno vest sporočajo: žena Marija ter sinova Goran in Igor.

Ljubljana, Trst, 22. novembra 1987

Ob izgubi

IVA TENGEJA

žalujejo: neutolažljiva sestra Ljuba z možem Francem, tete Milka in Ema, sestrice Liana, Ivica in Marta ter bratrance Korado in Duško z družinami.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Alojza Auberja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Salez, 22. novembra 1987

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Karla Kalca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala g. župniku M. Živcu, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

ŽALUJOČI SVOJCI

Gropada, Repen, Dolina, 22. novembra 1987

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage mame, none in pranone

Marije Kočevar vd. Jercog

SVOJCI

Dolina, Boljunec, 22. novembra 1987

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Lidije (Marije) Danieli vd. Bandelli

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

ŽALUJOČI SVOJCI

Kontovel, 22. novembra 1987

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Albina Sancina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

ŽALUJOČI SVOJCI

Trst, 22. novembra 1987
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Slavka Kodriča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in sočustvovali z nami ob tem težkem trenutku.

ŽALUJOČI SVOJCI

Trst, 22. novembra 1987

(Pogrebno podjetje Zimolo)

21. 11. 1977 21. 11. 1987

Ob 10. obletnici smrti

Alojza Žagarja

se ga z ljubeznijo spominja žena Danica

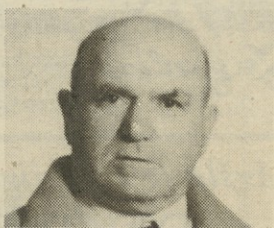
Padriče, 22. novembra 1987

22. 11. 1985 22. 11. 1987

Ob 2. obletnici smrti našega dragega

Josipa Miliča

(PEPIJA)

Čas neizbežno teče, a bolečina ostaja. Vedno boš v naših srcih!

VSI TVOJI

Opčine, 22. novembra 1987

TRŽAŠKA KNJIGARNA

KNJIŽNE IZDAJE ZTT

vabita v četrtek, 26. t. m., ob 18. uri
v Tržaško knjigarno na predstavitev

pesniške zbirke Irene Žerjal

Let morske lastovice

Uvodno besedo bo podala prof. Marija Cenda-Klinc. Glasbena točka Marko Feri.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

sklicuje

**7. REDNI
OBČNI ZBOR**

v četrtek, 3. decembra 1987, ob 19. uri na sedežu Zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom). Dnevni red:

1. poročilo predsednika
2. poročilo ravnatelja
3. obračun in predračun
4. razprava
5. poročilo nadzornega odbora
6. razno

SKD BARKOVLJE
Ul. Cerreto 12

vabi danes, 22. t. m., ob 17. uri na ogled veseloigre

Kdo je na vrsti

v izvedbi amaterskega odra J. Štoka, avtor Atilij Kralj, režiser Igor Malalan.

Uprava Doma A. Sirk iz Križa se iskreno zahvaljuje gospe ELIZABETI DANEU-KOPUŠAR za podarjeno Sirkovo sliko.

gledališča

VERDI
Operna sezona 1987/88. V petek, 27. t. m., ob 20. uri sedma predstava opere P. Mascagnija PRIJATELJ FRITZ. Dirigent Evelino Pidò, režija Mario Zanolto.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1987/88. Danes ob 16. uri bo Stalno gledališče iz Genove prikazalo Goldonijevu delo LA PUTTA ONORATA. Režija Marco Sciacaluga. V abonmaju odrezek št. 3. Rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V Pasaži Protti je še v teku vpisovanje novih in potrjevanje starih abonmajev za gledališko sezono 1987/88.

**LA CONTRADA
GLEDALIŠČE CRISTALLO**

Danes ob 16.30 zadnja predstava UN BIGLIETTO DA MILLE CORONE Car-pinterija in Faragune.

**RVM - TABORNIKI
DRUŽINE STRMEGA BREGA**

vabijo v nedeljo, 29. t. m., na

Prireditve

**ob 15-letnici
družine Strmega brega**

Ob 16.30 zbirališče pred dolin-skim županstvom, nato polaganje venca ob občinskem spomeniku padlim v NOB, ob 17.30 otvoritev razstave DSB in "Tihi ogenj" v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

KD VESNA

vabi danes, 22. t. m., ob 17. uri v Dom A. Sirk na

KONCERT

mešanega pevskega zbora
Primorec-Tabor

Zborovodja Matjaž Šček.

razne prireditve

SKD Slavec - Ricmanje obvešča vse vinogradnike, da bo družabni večer v petek, 27. t. m., ob 20. uri v Babni hiši.

UNIFAX obvešča, da bo letošnji UNIFAX - kulturno zabavni večer akademskih študentov - v soboto, 28. t. m., v goriškem Kulturnem domu. Vstop izključno z vabilom, ki jih lahko dobite pri slovenskih univerzitetnih študentih na tržaškem faksu.

Župnija sv. Marije Magdalene vabi danes, 22. t. m., ob 17.30 na otvoritev župnijske dvorane v Bazovici. Nastopajo: otroški pevski zbor Slomšek pod vodstvom Andreja Pagana, MePZ Lipa pod vodstvom Evgena Prinčiča in MePZ Skala pod vodstvom Anastazije Purič.

KD Lipa vabi v soboto, 28. t. m., ob 20.30 v Bazoviški dom na predavanje prof. Sama Pahorja: Bitka za Bazovico.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi na uro zabave z dramsko skupino SKD Tabor z Optčin v soboto, 28. t. m., ob 20. uri. Gostje se predstavijo s kabaretno "Beseda-Opereta". Spisal in režiral Drago Gorup.

Slovenski klub vabi - pred pragom občnega zbora - člane, prijatelje in sopotnike v torek, 24. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na prost pomenek o delovanju kluba in slovenske kulturne prisotnosti v mestnem središču.

**ZADRUGA ARS NOVA
IN KD RDEČA ZVEZDA**

prirediti danes, 22. t. m., ob 17.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku

koncert z ansamblom

Alpski kvintet

z Ivanko Kraševac in Otom Pes-nerjem ter humoristom Borisom Kopitarjem.

Prodaja vstopnic eno uro pred koncertom.

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

priredi danes, 22. t. m., ob 16. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu
KONCERT MLADINSKEGA PEV-SKEGA ZBORA IZ MARIBORA.

Dirigent Branko Rejster, pri klavirju Nevenka Hohnjec. Vstop prost. Vabljeni!

čestitke

V sredo, 18. t. m., je praznovala 15. rojstni dan SUZANA GOMBAČ. Vse najboljše ji želijo vsi, ki jo imajo radi. Danes praznuje rojstni dan ZORKA MANFREDI. Da bi bila vedno zdrava in vesela v krogu svoje družine, ji želi teta Dala z družino.

Danes praznuje naša LARA STRAIN 20. rojstni dan. Vse najboljše ter mnogo zdravja in sreče v življenju ji želijo mama, oče in nana.

Ana in Lucio sta postala najsrečnejša starša na svetu. Pridružila se jima je mala

SARA

Vsi se z njima veselimo, Sari pa želimo vse najlepše v življenju. Kolektiv TKB

Danes praznujeta

ANGELA in ALOJZ MILIČ

40. obletnico skupnega življenja.

Še mnogo takih lepih in srečnih dni jima želijo otroci z družinami.

Dne 12. t. m. je na univerzi v Padovi doktoriral iz odontoiatrije in zob-nih protez

MIRKO PAOLI (PAVLOVIČ)

Ob izrednem uspehu mu iskreno čestitajo oče Miro, mama Mariuccia, sestra Mirna ter drugi sorodniki in prijatelji.

Dne 18. t. m. sta praznovala 25-let-nico poroke

MARIJA in JOSIP STOPPER

Ob tem jubileju jima voščijo še obliko skupnih let Katja, Vera, Sandra in Meri ter vsi, ki ju imajo radi, posebno pa mala Ivana.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 22. novembra
CILKA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.29 - Dolžina dneva 9.16 - Luna vzide ob 8.55 in zatone ob 16.55

Jutri, PONEDELJEK, 23. novembra
CVETKA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.09 naj-nižje -16 cm, ob 9.08 najvišje 56 cm, ob 16.10 najnižje -67, ob 22.48 najvišje 29 cm.
PLIMOVANJE JUTRI: ob 3.47 najnižje -11 cm, ob 9.40 najvišje 52 cm, ob 16.47 najnižje -47 cm, ob 23.36 najvišje 27 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,6 stopinje, zračni tlak 1008,1 mb naraš-ča, veter 20 km na uro severovzhodnik, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje raz-gibano, temperatura morja 15,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Jessica Ravnic, Elisa Sancin, Veronica Pusateri, Davide Coslo-

vich, Loris Muraro, Giulia Soldano, Erica Leone, Martina Pulsator, Giampiero Ivancich.

UMRLI SO: 79-letna Fortunata Sanesi Sion por. Venier, 75-letna Nunzia Rutig-liano vd. Accardo, 83-letna Anna Zupin vd. Finocchiaro, 77-letna Maria Raccar, 67-letni Bruno Bressani, 78-letna Anna Ukmar vd. Mattiassi, 81-letni Egidio Bas-si, 54-letni Bruno Ziodato, 92-letna Anna Antonini vd. Bucci, 73-letna Guerrina Valenti vd. Pellegrini, 77-letna Carmela Kavrecich vd. Mondo.

**DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN**

Nedelja, 22. novembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Largo Osoppo 1 (Greta), Ul. Zorutti 19, Lungomare Venezia 3 (Milje).
Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Oberdan 2, Ul. Tiziano Vecellio 24, Lungomare Venezia 3 (Milje).
OPČINE (Trg Monte Re 3/2, tel. 213718) - od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. novembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revol-tella 41.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revol-tella 41, Trg S. Giovanni 5, Campo San Giacomo 1.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Giacomo 1.

MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) in NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure

LOTERIJA

BARI	41	57	4	21	3
CAGLIARI	23	8	73	42	50
FIRENCE	80	2	45	11	1
GENOVA	88	3	61	44	47
MILAN	14	90	66	3	82
NEAPELJ	36	51	82	70	24
PALERMO	51	13	86	59	42
RIM	60	51	7	47	50
TURIN	42	2	49	7	22
BENETKE	78	22	32	25	37

ENALOTTO

X 1 2	2 1 X	X X X	2 X X
KVOTE:	12	45.063.000.—	
	11	1.200.000.—	
	10	126.000.—	

koncerti

Società del concerti - Tržaško kon-certno društvo. Jutri, 23. t. m., bo v gle-dališču Rossetti na sporedu koncert A. Meneses Massinger (violončelo - klavir).

V mali dvorani gledališča VERDI bo danes, 22. t. m., ob 16. uri koncert, kate-rega izkupiček bodo dodelili Italijanske-mu združenju slepcev. Nastopili bodo: sopranistka Elisabetta Richter, tenorist Giuseppe Botta in basist Mario Pardini, pri klavirju Paolo Longo. Izvajali bodo Mozartove, Rossinijeve, Tostijeve, Gou-nodove, Pietrijeve in Straussove skladbe. V prvem delu koncerta bo nastopil kita-rist Igor Starc, ki bo izvajal skladbe Vil-la-Lobosa, Brouwera in Barrios-Mango-reja.

V cerkvi Sv. Ivana (Trg Gioberti) v Trstu bo danes, 22. t. m., ob 20. uri vokal-ni in instrumentalni koncert. Izvajajo al-tistka MARTA VALETIČ, čelist UGO DI FAZIO, organist ANDREJ PEGAN in Tr-žaški mešani zbor. Vabljeni!

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoje grafike Zora Koren-Skerk.

V restavraciji XX SECOLO v Vižov-ljah pri Sosljanu bodo do 29. t. m. raz-stavljali svoja dela obiskovalci ATELIE-RA. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 11. do 15. ure in od 17. do 24. ure.

V kavarni Stella Polare razstavljajo do 7. decembra Ivo PETKOVŠEK, Sergio CAVALIERI in Silvano ROCCO.

V umetnostni galeriji MINERVA bo do 27. t. m. razstavljal slikar MARIO LUPO.

V galeriji Cartesius bo do 8. decem-bra razstavljal svoja dela slikar DOME-NICO CANTATORE.

V Studiu PHI je odprta fotografska razstava »ARHITEKTURA J. PLEČNI-KA«.

kino

ARISTON - 11.00 Mission, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffe; i. Robert De Niro, Jeremy Irons; 16.15, 22.00 Inter-vista, kom., It., 1987; r. Federico Felli-ni; i. Federico Fellini, Marcello Mas-troanni, Anita Ekberg.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Le balene d'agosto, dram., ZDA 1987, 90'; r. Lind-say Anderson; i. Bette Davis, Lillian Gish.

EXCELSIOR I - 15.30, 22.15 Le Streghe di Eastwick, fant., ZDA 1987, 118'; r. George Miller; i. Jack Nicholson, Cher.

FENICE - 16.00, 22.15 I miei primi quan-t'anni, i. Carol Alt, Elliot Gould; r. Carlo Vanzina, □

GRATTACIELO - 16.15, 22.00 L'ultimo imperatore, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Joan Cher.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 The Beli-evers - I credenti del male, dram., ZDA 1987; r. J. Schlesinger; i. M. She-en, H. Shaver.

MIGNON - 16.30, 22.15 Slamdance - Il delitto di mezzanotte, groz., ZDA 1987; r. W. Wang; i. T. Hulce, M. E. Mastrantonio.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Full metal jacket, vojni, ZDA 1987; r. Stanley Kubrick; i. Matthew Modine, Lee Er-mey, Vincent D'Onofrio.

EDEN - 15.30, 22.00 Valerie la calda bestia, porn., □□

NAZIONALE II - 15.45, 22.00 Roba da ricchi, kom., It. 1987, 110'; r. Sergio Corbucci; i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

EXCELSIOR II - 15.30, 21.45 Nadine, un'amore a prova di proiettile, dram., ZDA 1987, 105'; r. R. Benton; i. Kim Ba-singer, Jeff Bridges.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 007 - Zona pericolo, akc., VB 1987, 131'; r. John Glen; i. Timothy Dalton, Maryam D'Abo.

CAPITOL - 15.15, 22.00 Scuola di ladri 2, kom., It. 1987; i. Paolo Villaggio, Massimo Boldi; r. Neri Parenti.

LUMIERE FICE - 10.00, 11.30 Come di-vertirsi con Paperino e Co., ris., prod. Walt Disney, 16.30, 22.00 Max amore mio, dram., Fr. 1986; r. Nagisa Oshima; i. Charlotte Rampling, Anthony Hig-gins, □□

RADIO - 15.30, 21.30 Moments of love, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

Ameriški dolar	1219.—
Nemška marka	733.—
Francoski frank	213,50
Holandski florint	650.—
Belgijski frank	34.—
Funt šterling	2177.—
Irski šterling	1932.—
Danska krona	187,50
Grška dramma	8,20
Kanadski dolar	925.—

razna obvestila

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Ser-nio 27, priredi tečaj slovenskega jezika, ki bo vsak ponedeljek od 17.30 do 19. ure. Sestanek bo jutri, 23. t. m., ob 17.30. Za vse podrobnosti tel. v večernih urah na št. 827256.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ in Dijaški dom S. Kosovel pri-rejajo ZIMOVANJE v Zgornjih Gorjah pri Bledu od 26. decembra 1987 do 2. januar-ja 1988 za mladino od 11. do 17. leta. Vpisovanje na sedežu SKGZ, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 744249 se nadaljuje vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure (razen ob sobotah).

Športna šola Trst vabi v četrtek, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v dru-gem sklicanju na svoj redni občni zbor, ki bo potekal z naslednjim dnevnim re-dom: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, taj-niško poročilo, blagajniško poročilo, raz-prava o poročilih, razrešnica staremu od-boru, volitve novega odbora in razno. Občni zbor bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, bo jutri, 23. no-vembra, predaval prof. Milan DOLGAN iz Ljubljane na temo »Liki duhovnikov v slovenski dramatik — Moškričevi žu-pniki«. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani ob 20.30.

Odbor KD Primorsko vabi člane na občni zbor, ki bo v četrtek, 26. t. m., ob 20. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

mali oglasi

OSMICA je odprta pri Miliču v Zagrad-cu.

OSMICO je odprl Jožko Colja v Sama-torci št. 21. Vabljeni!

JAMAHO teneré 600, letnik 1985, v od-ličnem stanju prodam. Tel. 418315 (ur-nik trgovine).

VESPO 125 TS, letnik 1978, prodam po ugodni ceni. Tel. 418315 (urnik trgovi-ne).

KD VESNA in ŠD MLADINA - uprave-lja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje druš-tvenih prostorov - bara. Zainteresirani naj pismeno prošnjo pustijo do 31. 12. 1987 pri hišniški doma.

TRI SOBE, kuhinja, kopalnica, terasa, podstrešje in vrt v dvostanovanjski hiši v Roculu dajem približno štiri leta v najem zanesljivim odraslim osebam. Ponudbe, z navedbo cene, poslati na Fermo Posta Centrale Trieste - št. 7539.

ŠTUDENTA iščeta majhno stanovanje ali sobo v Bologni. Kdor lahko nudi informacije, naj telefonira na št. 271862.

V MARKETU PRALNIH PRAŠKOV UDOVIČ na Opčinah v Narodni ul. 28 boste našli po najbolj ugodnih cenah vse vrste praškov in parfumov najbolj-ših firm.

KUPIM majhno hišo na Opčinah ali v bližnji okolici. Tel. 827094 ob uri obe-dov.

PRODAM peugeot 205, letnik 1983, v do-brem stanju. Tel. 65242.

PRODAM dovoljenje za prodajo gradbe-nega materiala in železnine ali pa da-jem v najem 120 kv. m skladišča z veli-kim dvoriščem na Krasu. Tel. na št. 226138 v večernih urah.

CENTRO DEL COLLEZIONISMO — Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488 — komisijska prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpolago smo vam za najugodnej-si plasma posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starin-skih predmetov itd.

KUPITE SI ali pa naj vam kdo podari dragocen predmet - izdelke visoke bi-žuterije najboljših designerjev. Našli jih boste v DRAGULJARNI A. B. - Ul. Foschiatti 9 - Trst. Ta naslov si velja zapomniti.

**Darujte v sklad
Mitje Čuka**

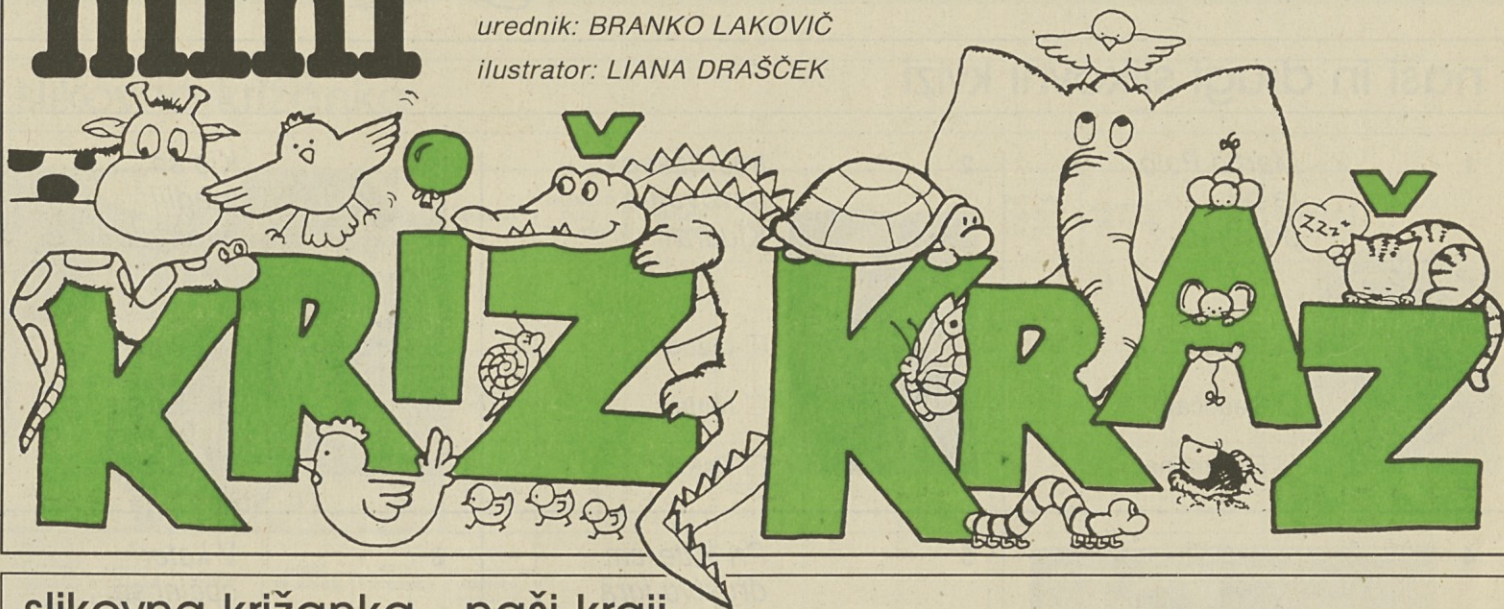
ZA VSAKOGAR
NEKAJ POSEBNEGA

optika
Vikj
kontaktne leče

Ul.

urednik: BRANKO LAKOVIČ

ilustrator: LIANA DRAŠČEK

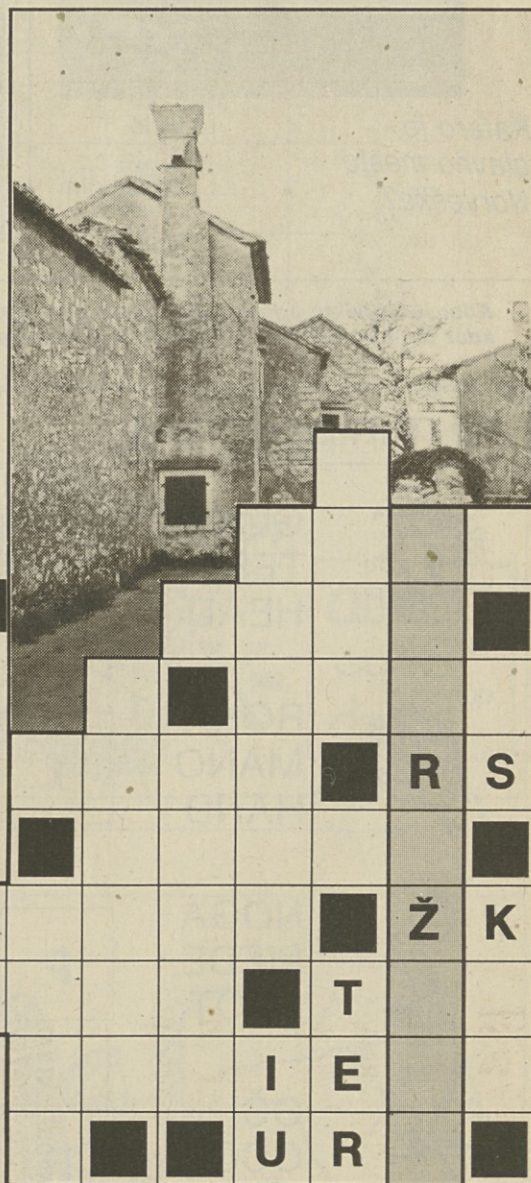

slikovna križanka - naši kraji

VODORAVNO

NAVPIČNO

V sivih poljih ime naše vasi na sliki

naši in drugi slikovni kvizi

1 *Marco Polo je bil po rodu...?*

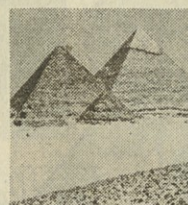
- ☐ Rimljan
- ☐ Benečan
- ☐ Florentinec

2 *Ime našega pevovodje Kjudra?*

- ☐ Ljubo
- ☐ Mitja
- ☐ Oskar

3 *Kje so gradili piramide?*

- ☐ v Perziji
- ☐ v Egiptu
- ☐ v Grčiji

4 *Katero je glavno mesto Norveške?*

- ☐ Oslo
- ☐ Stockholm
- ☐ Helsinki

5 *Pri katerem društvu igra nogometaš Gullit?*

- ☐ pri Juventusu
- ☐ pri Interju
- ☐ pri Milanu

6 *V kateri občini se nahaja vas Cerovlje?*

- ☐ Devin-Nabrežina
- ☐ Dolina
- ☐ Zgonik

Kdor je pravilno odgovoril na vseh šest vprašanj, si zasluži oceno odlično, kdor na 5 vprašanj je njegova ocena 8, kdor na 4 vprašanja -7, kdor na 3 vprašanja 6. Točen odgovor na samo 2 vprašanji, pa je ocena nezadostna.

za minipoliglote

GLAVA
TESTA
HEAD

S

ROKA
MANO
HAND

T

NOGA
PIEDE
FOOT

P

OČI
OCCHI
EYES

R

ČEVELJ
SCARPA
SHOE

NAOČNIKI
OCCHIALI
GLASSES

KLOBUK
CAPPELLO
HAT

ROKAVICA
GUANTO
GLOVE

Kam sodijo razni predmeti, ki so narisani na desni strani?

Če boste v kvadratik ob predmetih točno zapisali črko (z leve strani), boste dobili štiri črke, ki tvorijo besedo, ki v italijanščini pomeni dito, v angleščini pa finger.

slikovna križanka

					BELGIJA	DRAMSKO DELO Z GLASBO	RADIO-TEHNIČNA NAPRAVA	IVAN LENDL	MITING, SEJA	JE PROST, ČE NE PLAČAMO LISTKA	POTOPIS, NACRT ZA POT	NASPROTNO OD VIKATI	... IN DRUGI	ZAJEČAR
					DEŽELA S PALESTINCI									
					ŠPANJA, ZAHODNA NEMČIJA			KONTAKTI						ZAČETEK TEKME, TEKMOVANJA
SESTAVIL LAKO	IME NAŠEGA KOTALKARJA KOKOROVCA	OČKA	MOŠKO OSEBNO IME	SPOL NA KONCU	RAVENNA			1000 KG					ŠVEDSKA	
					MANJŠA NASELJA								IME PISATELJA ČANKARJA	
RUSKA PRIPRAVA ZA ČAJ								TEKST, SLAST						
								IVO DANEU						
HUNSKI VLADAR						OKNO V SREDI	VEZNIK			BIVŠI IT. NOG. (GIGI)				
							SOBA BREZ SOGLASNIKOV			LUCCA				
HARMONIKAR GA VLEČE					NIZKA, OKROGLA POSODA							PLOSKOVNA MERA		
					ROMUNIJA							ŠPANJA		
LONČENA PIŠČAL								PUSTNA SEMA V KOŽUHU						

magični (slikovni) lik

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

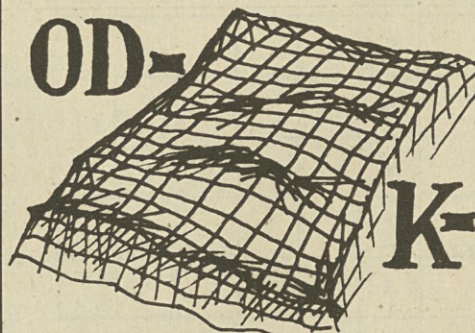

Kaj je na štirih sličicah? Ugani in vsako besedo vpiši v lik dvakrat, tako kot kažejo številke.

rebus

5,6

OD-

K-

ODPRTO
od 16.[∞]
do 18.[∞]

rebus

5,4

TE-

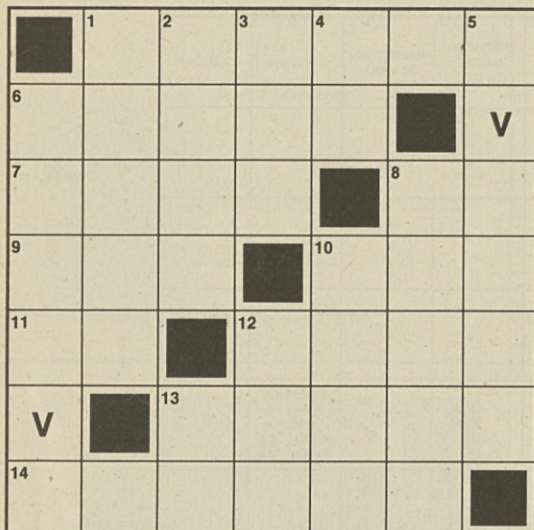

-A

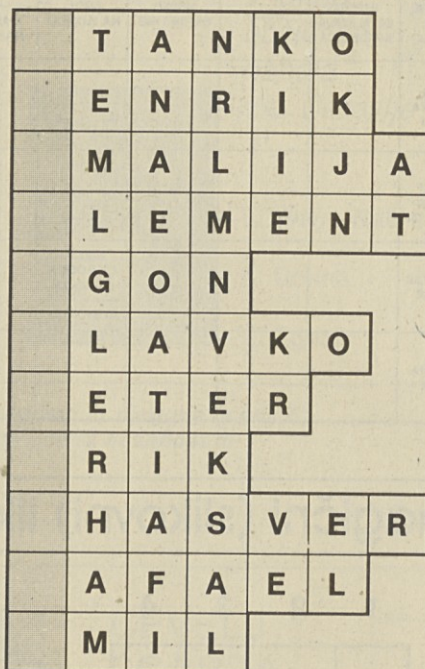
minikrižanka

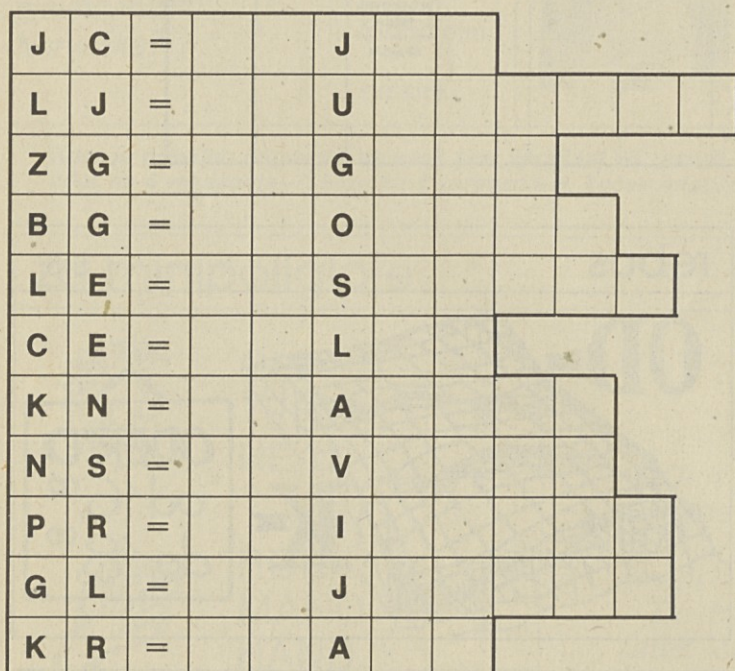
VODORAVNO: 1. pri nas zelo znan ptič pevec; 6. del knjige; 7. del človeškega telesa; 8. Rovigo; 9. gibanje v zraku; 10. železniška proga; 11. Alessandria na evidenčni tablici; 12. večji kosi papirja pravokotne oblike; 13. prebivalec severnoevropske države; 14. Perzija.

NAVPIČNO: 1. sprožitev orožja; 2. naše mesto; 3. italijanska radio-televizijska ustanova; 4. oznaka za neznanca; 5. bogato kraljevo prebivališče; 6. preprosta vodna sredstva, splavila; 8. podaljšani del glave pri nekaterih sesalcih; 10. drugo ime za... Anton; 12. v starih časih bog gozdov; 13. pritrdilnica.

angleški književnik

jugoslovanske evidenčne tablice

Zares poznaš vse jugoslovanske evidenčne tablice? Pa preizkusimo...

V prvih dveh poljih so označene okrajšave za razna mesta. Ti pa zapiši odgovarjajoči kraj le-teh v polja.

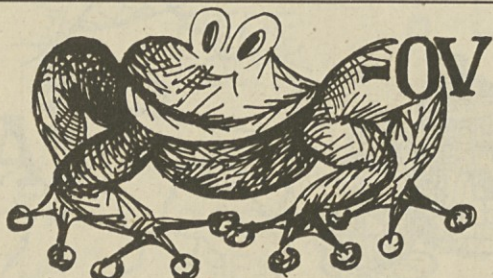
Pri tem si pomagaj s črkami, ki tvorijo besedo JUGOSLAVIJA.

V siva polja dodaj črko, tako da dobiš slovenska imena.

V sivih poljih (navpično) dobiš ime angleškega pesnika in dramatika (na zgornji sliki).

rebus

6

anagrami

Iz katerih držav so naši znanci?

SILVJO UGAJA
MAGDA SRAKA
ANA GOL
NADJA JORI

RISTO KAKA
JANI BALA
ŽID TUBI
ALMA T.

puzzle - evropske države

J T I N A K I T A V B
 T U A I A K S D E V Š
 A R G Z A K S N A D A
 K Č B O L G A R I J A
 S I E Z S L I F I Z J
 R J L E J L I N A R I
 A A G M O N A K O N N
 Ž T I S S B Š V I C A
 D L J K L N D R I N P
 A A A A N D O R A J Š
 M M I A J I R T S V A

Po abecednem redu navedene evropske države so v liku pomešane v vseh osmih smereh (vodoravno, navpično, diagonalno, naprej in nazaj). Ko boš uokviril vse, ti bo ostalo še 9 črk, ki tvorijo ime prebivalcev evropske države.

ALBANIJA
 ANDORA
 AVSTRIJA
 BELGIJA
 BOLGARIJA
 DANSKA
 FINSKA
 IRSKA
 JUGOSLAVIJA
 MADŽARSKA
 MALTA
 MONAKO
 NDR
 NIZOZEMSKA
 SZ
 ŠPANIJ
 ŠVEDSKA
 ŠVICA
 TURČIJA
 VATIKAN
 VB
 ZRN

pesniški pravokotnik

1			I		A
2					A
3	T				
4			I	N	
5		L			
6		I		R	
7				K	

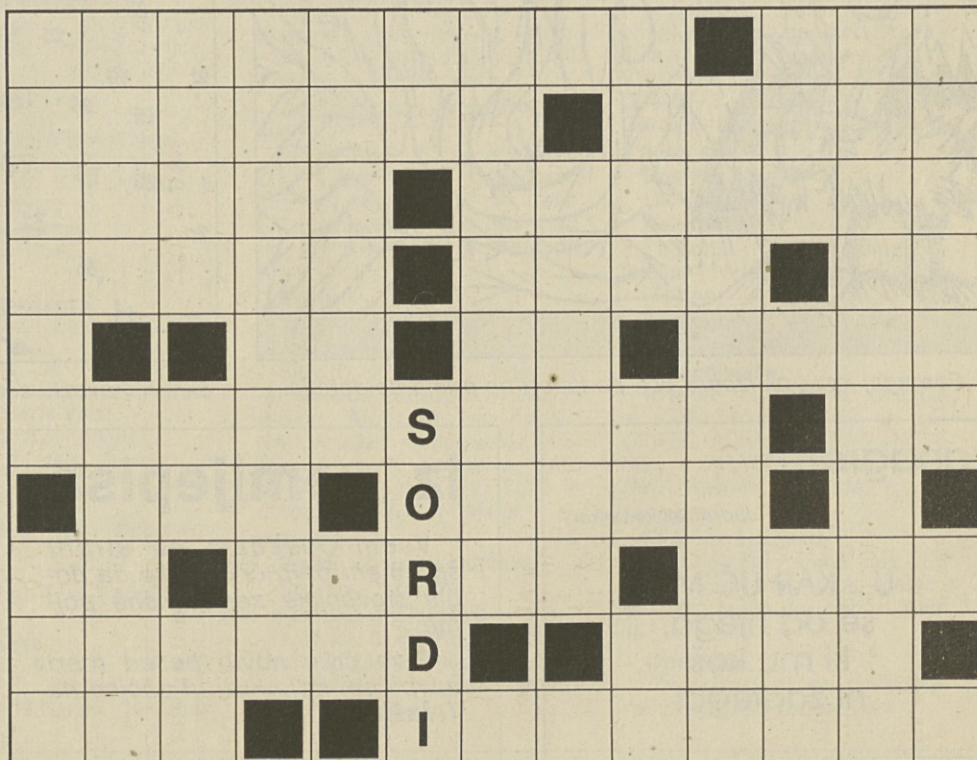
V liku imaš že vpisanih nekaj črk, ki ti bojo v pomoč pri reševanju križanke. Ostale črke, ki jih boš sam vpisal, pa tvorijo znan Prešernov verz. Kateri?

1. zapreka,
2. mesto v Iraku,
3. sitna,
4. reka v Jugoslaviji,
5. je na vratu,
6. spustijo ga z ustavljenimi ladje,
7. ni prijateljica psov.

linotipija za potrpežljive

Vstavi v lik (vodoravno ali navpično) spodnje besede. Pri tem si pomagaj z besedo že označeno v liku.

- 2 ČRKI: AČ - AT - AZ - EG - GK - MO - OD - RA - RK - VA - ZI
- 3 ČRKE: AGA - AIN - ARA - BAT - BIT - SKI
- 4 ČRKE: DANA - ERAR - IDOL - LAOS - NINA - OKIS - ORAN
- 5 ČRK: AMINI - ASTOR - DRAVA - JAREM - NANOS - ONEGA
- 6 ČRK: ERAZEM - GORAZD - LONDON - NOSAČI - TIVOLI
- 7 ČRK: GENITIV - ORINOKO
- 8 ČRK: IRENTA - ROGOVINE
- 9 ČRK: INOVACIJA - LENINGRAD - MINIMALKE
- 10 ČRK: ANIMOZNOST - NARCISIZEM

domača žival

Naše živali iščejo pot do krajev, kjer naj bi se odpočile.

Črko, ki je v levem kvadratu, vpiši v desni kvadrat. Če boš pravilno zapisal črke v vse kvadratke, boš dobil ime domače živali.

O

J

K

N

nogometaši

	A	C	C	O	N	I
	D	D	I			
	O	M	A	N	O	
	A	C	H	I	N	I
	E	L	A			
	N	O	R	A	T	I

Dopolni imena italijanskih nogometašev, s tem da v siva polja vpišeš odgovarjajočo črko.

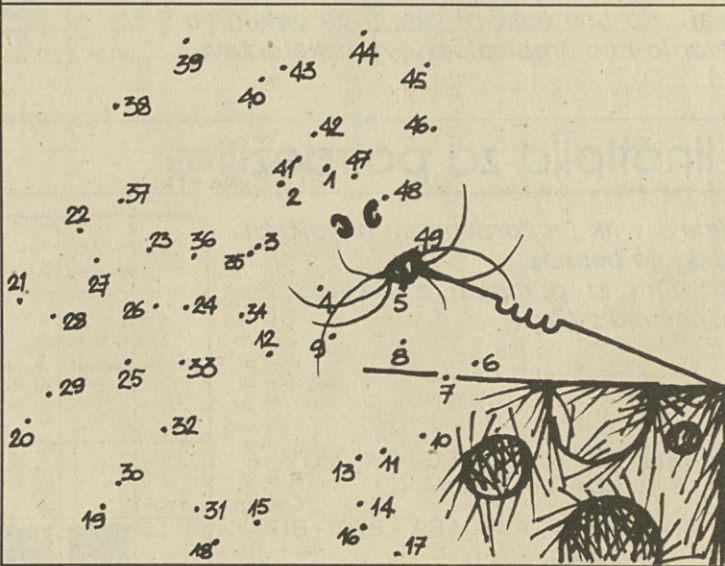
Če boš pravilno zapisal imena vseh nogometašev, boš v sivih poljih (navpično) dobil ime italijanskega nogometnega prvoligaša.

kako koza do detelje

Pomagaj kozi, da izbere pot, po kateri bo prišla do detelje.

od pike do pike

Poveži vse pike s črtami v zaporedju od 1 do 49.

anagram

(Jadranov košarkar)

U... KAR UČ'MO
se od njega,
ki mu koš
ni zadrega!

Iz zemljepisa

Vsem besedam ob strani spremeni prvo črko, tako da dobiš slovenske zemljepisne pojme.

Prve črke novih besed (beri navpično) dajo kraj in občino na Tržaškem.

KRAVA
GRLICA
ROGATEC
ADRIJA
ZANOS
TRNIKA

vaše risbe

Ta prostor smo namenili **tebi!**s škarjami izrezi
po označeni črti

upogni

V okviru že imaš nekaj elementov,
na podlagi katerih sestavi kar
najlepšo risbo. Posebna
komisija Minikrižkraža bo izbrala
tri najlepše risbe.

Izbrali pa bomo takole:

- naj-risbo za 1. in 2. razred osnovne šole. Nagrada: 5 kaset
- naj-risbo za 3., 4. in 5. razred osnovne šole. Nagrada: 5 kaset
- naj-risbo za srednje šole. Nagrada: mladinska knjiga.

Ne pozabi navesti:

ime in priimek

bivališče

šola in razred

Risbo pošlji, najpozneje
do 10. 12. 87, na naslov:

PRIMORSKI DNEVNIK
MINIKRIŽKRAŽ

34137 Trst - Ul. Montecchi 6

Tehnika risanja je prosta (lahko uporabljaš tudi barve)!!!

Vaše prispevke bomo objavili

V PETEK!

Vaše risbe pod rubriko
»Ta prostor smo namenili
tebi« bomo, kot že za prej-
šnjo številko, objavili v pet-
kovi številki Primorskega
dnevnik. Takrat vam bomo
namenili kar štiri strani.

Zavedamo se, da ste bili
tokrat nekoliko »prikrajšani«,
ker ste morali risati samo s
črnim »flomastrom« (ali s
črno-belo tehniko), že s to
številko Minikrižkraža pa
boste lahko spet poslali bar-
vane risbe.

Ne zamudite petkove šte-
vilke našega dnevnika!

Minikrižkraževi sodelavci
Marjan Kemperle, Marlo
Magajna, Tom Marc, Alek-
sander Mužina, Jože
Petelin, Mario Šušteršič.

rešitve iz te številke

NASLOVNA STRAN.

Slikovna križanka.

L - konj - roka - o - šiba - osla
- RS - morje - oliva - ŽK - lice -
tir - pacient - a - ura. Na sliki =
Nabrežina.

STRAN 2.

Naši in drugi slikovni kvizi.

1. Benečan, 2. Oskar, 3. v
Egiptu, 4. Oslo, 5. pri Milanu, 6.
Devin-Nabrežina.

Za minipoliglote.

Rešitev = Prst.

STRAN 3.

Slikovna križanka.

Boris Vitez - Palestina - ED -
stiki - RA - tona - s - samovar -
apetit - Atila - in - Riva - meh -
škodela - ar - okarina - Kurent.
Na sliki = Boris Vitez.

Magični (slikovni) kviz.

1. kost, 2. osla, 3. slon, 4.
tank.

Rebus.

OD prt K urnik = Odprt kur-
nik.

Rebus.

TE čaj Pad A = Tečaj pada.

STRAN 4.

Minikrižanka.

1. strnad, 6. stran, v, 7. prsi,
8. RO, 9. let, 10. tir, 11. AL,
12. pole, v, 13. Danec, 14. Iranec.

Angleški književnik.

Stanko - Henrik - Amalija -
Klement - Egon - Slavko - Peter
- Erik - Ahasver - Rafael - Emil.
Rešitev = Shakespeare.

Jugoslovanske evidenčne tab- lice.

JC = Jajce, LJ = Ljubljana,
ZG = Zagreb, BG = Beograd,
LE = Leskovac, CE = Celje,
KN = Krapina, NS = Novi Sad,
PR = Priština, GL = Gnjilane,
KR = Kranj.

Rebus.

Krak OV = Krakov.

Anagrami.

SILVJO UGAJA = Jugoslavi-
ja, MAGDA SRAKA = Mada-
gaskar, ANA GOL = Angola,
NADJA JORI = Jordanija, RIS-
TO KAKA = Kostarika, JANI
BALA = Albanija, ŽID TUDI =
Džibuti, ALMA T. = Malta.

STRAN 5.

Puzzle - evropske države.

Rešitev = Italijani.

Pesniški pravokotnik.

1. ovira, 2. Basra, 3. tečna, 4.
Drina, 5. glava, 6. sidro, 7. mač-
ka. Rešitev = O Vrba, srečna
draga vas domača.

Linotopija za potrpežljive.

Leningrad - bat - Orinoko -
amini - Nanos - genitiv - Drava -
Oran - MO - o - AČ -
VA - idol - narcisizem - ZI - ski -
Omega - n - at - jarem - Laos -
Gorazd - okis - ara - iredenta.

STRAN 6.

Domača žival.

OJKN = Konj.

Nogometaši.

Tacconi - Oddi - Romano -
lachini - Nela - Onorati. Rešitev
= Torino.

Anagram.

U KAR UČ'MO = Mauro Čuk.

Iz zemljepisa.

KRAVA = DRAVA, GRLICA
= ORLICA, ROGATEC = LO-
GATEC, ADRIJA = IDRIJA, ZA-
NOS = NANOS, TRNIKA = AR-
NIKA. Rešitev = Dolina.

STRAN 8.

Slikovna križanka.

Salama - BK - stena - alk - EB
- TER - klet - dim - otok - palec -
NN - as - očala. Na sliki = Meb-
lo.

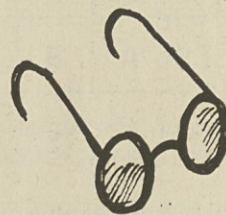
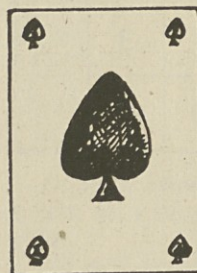
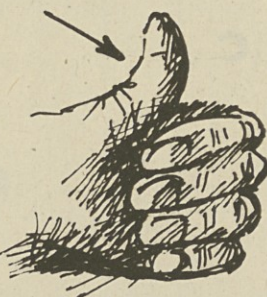
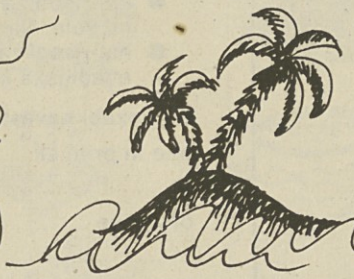
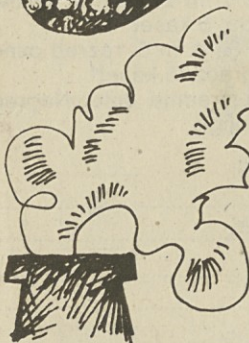
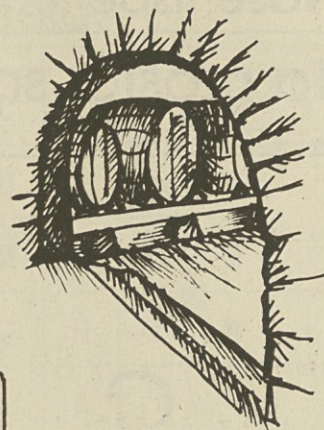
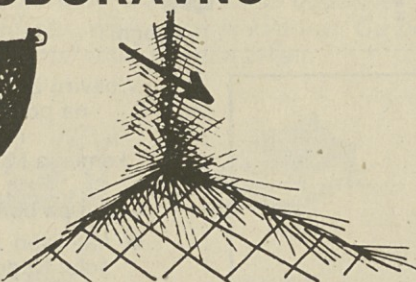
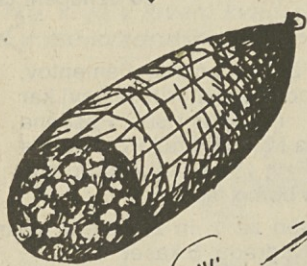
Opomba.

Pri križankah so navedene
rešitve samo vodoravno.

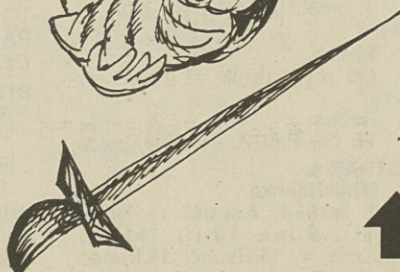
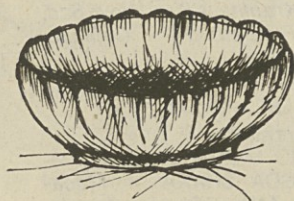
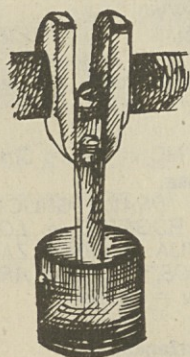
↓ VODORAVNO

			L						
B	K		S				N		
				E	B				
T	E	R							
P				C		N	N		
S				A					

V sivih poljih ime naše združene ženske odbojarske ekipe

? Aškerc
Mejnik

↑ NAVPIČNO

Protestni shod včeraj popoldne v Podgori

Obsodba poskusov kaljenja sožitja Spodbuda za utrjevanje demokracije

Nedavni vandalski fašistični razbi-
jaški pohod na sedež KD A. Paglavac
v Podgori je povzročil takojšnjo, od-
ločno in soglasno obsodbo domačinov,
predstavnikov slovenskih društev in
organizacij, predstavnikov goriške
Občine in pokrajine, predstavnikov
strank, številnih posameznikov, ki so
se včeraj popoldne udeležili protes-
tnega shoda pred oskrunjenim sede-
žem društva v Podgori.

Tu je ogorčenost in zaskrbljenost
domačinov zaradi nesramnega počet-
ja, vendar s točno opredeljenimi na-
meni kaljenja sožitja med pripadniki
različnih narodnosti, tolmačil pred-
stavnik KD A. Paglavac, Stanko Kuš-
trin. Solidarnostne izjave so zatem iz-
rekli predstavniki borčevskih in od-
porniških organizacij, združenja bivših
deportirancev, Goriške občine in Go-
riške pokrajine ter SKGZ.

Goriški podžupan Mario Del Ben je
dejanje obsodil in ga označil kot sad
"politične slepote". Vendar se tisti, ki
mislijo, da bodo s takimi dejanji skva-
rili odnose med Slovenci in Italijani,
motijo, je dejal goriški podžupan. Ti
odnosi so od zmeraj tako živi in tako
vpleteni v tukajšnjo stvarnost, da jih
ni mogoče skvariti, ali pa zreducirati
zgolj na formalnost. Del Ben je dejal,
da so podlo dejanje že obsodili na pet-
kovi seji občinskega sveta, čeprav še
niso bili seznanjeni v podrobnostih. O

dogodku bodo spet razpravljali na pri-
hodnji seji.

Predsednik SKGZ za Goriško dr.
Mirko Primožič je poudaril, da z za-
došenjem sprejema izraze solidarnos-
ti in naglasil, da prav taki dogodki, ki
so na srečo bolj redki, pričajo, da ob-
stajajo sile, ki bi rade zaustavile čas.
Te sile je treba izolirati. Tudi z večjo
prisotnostjo in budnostjo varnostnih
organov in z večjo pozornostjo samih
krajanov.

O dogodku, ki ga obsojamo, hkrati
pa izražamo solidarnost Pokrajine,

bomo razpravljali v pokrajinskem sve-
tu, na torkovi seji, je napovedal pred-
sednik Pokrajine Cumpeta ter obenem
obljubil, da si bodo na vseh področjih
prizadevali za to, da bi se podobna de-
janja ne ponavljala.

Povedali smo že, da so se protestne-
ga in solidarnostnega shoda udeležili
številni domačini, predstavniki raznih
strank in združenj, goriške in sloven-
skih občin.

Bil je to dogodek, ki je nedvomno,
poleg obsodbe in solidarnosti pomenil
tudi vzpodbudo za nadaljnjo graditev
in uveljavljanje demokratičnih odno-
sov in medsebojnega spoštovanja.

V Kulturnem domu 27. novembra

Plesna skupina Kazina bo predstavila sodobne plese

Šestih prirejamo v telovadnici Kul-
turnega doma odmevnejšo prireditev
ob obletnici njegove otvoritve. Na
sporedu so bile tudi številne druge
zlasti z gimnastično vsebino in ob
proslavah zgodovinskih obletnic.
Vendar smo se za obletnico otvoritve
Kulturnega doma vsakokrat še pose-
bej potrudili, da bi bila kakovost po-
nujenega vredna svojega imena. Lani
smo priredili vse v lastni režiji s
Športno-zabavnim večerom, predlan-
skim je prireditev nosila naslov Giba-
nje v ples - ples v gibanju, še prej
smo gledali prikaz vzhodnih borilnih
športov.

Letos imamo v gosteh odmevno
plesno skupino Kazina iz Ljubljane.
Nastopala je že po Evropi (Zürich,
London, Dunaj, Pariz, Rim, Cesenatico,
Graz), v Jugoslaviji je prva v svoji
zvrsti. Njen repertoar gre od break
dance in akrobatskega rock and rolla
preko jazz, can-cana do latinskoam-
eriških plesov in klasičnih plesov.
Odsotna je le narodna folklor, kar je
seveda drugo poglavje, čeprav spada
vse v telesno izraznost in v sporočilo,
ki ga neko obdobje in neko človeško
okolje dajejo sodobnikom ali potom-
cem. Prireditelji menimo, da dosega-
mo z letošnjimi gosti iz Ljubljane sin-
tezo tistega, kar smo nudili v zadnjih
treh letih: sproščenost in zabavo lan-
skega večera, telesno izraznost pred-
lanskega gibanja v plesu in točnost
ter profesionalnost izvajanja, ki je
bilo značilno za judoiste in karateiste
pred tremi leti. Plesalci skupine Kazi-
na so tega zmožni. Prireditev bo v pe-

tek, 27. novembra, ob 20.30 v telovad-
nici Kulturnega doma. Vstopnina zna-
ša 3000 lir.

R. A.

V Kulturnem domu

Berlinske pesmi

Zanimivo srečanje z berlinsko glasbo
našega stoletja bo drevi v Kulturnem
domu. S pričetkom ob 21. uri bo koncert
iz ciklusa "La musica come espressione
- l'espressione della musica", ki ga pri-
reja zadruga Mitt. Nastopa nemška pev-
ka Ulrike Wurdau, ki bo ob klavirski
spremljavi Marine D'Ambrosio iz Padove
predstavila spored revolucionarnih pes-
mi Kurta Weilla na besedila Bertolta
Brechta. Koncert bo v mali dvorani, ki jo
bodo opremili v slogu berlinskih kavarn
v 20. in 30. letih.

razna obvestila

Občina Doberdob obvešča, da od po-
nedeljka do srede ne bodo izdajali doku-
mentov, ker ne bo deloval elektronski
center v Ronkah.

ZSKP vabi jutri ob 20.30 v malo dvora-
no katoliškega doma na predavanj dr.
Kazimira Humarja o življenjski poti kar-
dinala Missie.

kino

Gorica

CORSO 15.30—22.00 »Oči črnije«.
VERDI 15.30—22.00 »Le streghe di East-
wick«. Prepovedan mladini pod 14.
letom.

VITTORIA 16.00—22.00 »L'ultimo impe-
ratore«.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Scuola di lad-
ri n. 2«.

COMUNALE 16.00—22.00 »Notte italia-
na«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Vrnitev v bodočnost«.
18.00—20.00 »Od tarče do smrti«.
DESKLE 17.00—19.30 »Rocky IV.«.

† Nepričakovano nas je zapusti-
la v starosti 80 let naša

Karolina Gravnar vdova Mačus

Pogreb bo v torek, 24. t. m., ob 14.30
z obredom v župni cerkvi v Števerja-
nu.

Brat, sestre, svaki in nečaki ter
drugi sorodniki

Števerjan, 22. novembra 1987
Pogrebno podjetje Preshern

† Nenadoma nas je zapustil naš
predragi

Viktor Prašnik

Pogrebni obred bo jutri, 23. t. m., ob
12.30 v cerkvi sv. Ignacija na Travnj-
ku.

Žalostno vest sporočajo
žena in sorodstvo.

Namesto cvetja prosimo, da daruje-
te v dobrodelne namene.

Gorica, 22. novembra 1987

† Nepričakovano nas je zapustil
naš dragi predsednik in prijatelj

Viktor Prašnik

Težko prizadeti člani in gojenci
Prosvetnega društva in Glasbene šole
Mirko Filej.

Gorica, 22. novembra 1987

Zveza slovenske katoliške prosvete
in

Združenje cerkvenih pevskih zborov
Gorica

se klanjata spominu

VIKTORJA PRAŠNIKA

neutrudnega in nenadomestljivega
kulturnega delavca.

Učno in neučno osebje didaktične-
ga ravnateljstva v Gorici izreka is-
kreno sožalje učiteljici MARIJI OB-
LJUBEK ob izgubi dragega moža
VIKTORJA PRAŠNIKA.

Vodstvo del na avtoportu tokrat brez presenečenj

Sporno vprašanje poveritve vodstva
druge skupine del pri avtoportu, ki je
pred dobrima dvema mesecema bilo po-
vod za dolgo krizo na čelu Občine, so
rešili s kompromisom. Vodstvo del bo
ohranil načelnik občinskega tehničnega
urada inž. Ignazio Spano, ob njem pa bo
tudi prvotno predvideni načrtovalec inž.
Gelserino Graziato. Slednjemu so poleg
"polovice" vodstva del poverili še vse ra-
čunovodske in druge postranske posle.
Sklep so včeraj ponoči, po dolgi in mes-
toma hrupni seji občinskega sveta, odo-
brili z 22 glasovi proti devetim. Če izvza-
mimo dve beli glasovnici in odhod de-
mokristjana Cicuttina ob glasovanju (iz
protesta, ker je načelnik skupine KD
skušal vsiliti strankarsko disciplino s
tem, da je med svetovalci razdelil gla-
sovnice, na katerih je bil že napisan
"da") tokrat ni bilo prostih strelcev.

Ostro je proti temu kompromisu nasto-
pila opozicija. Busolini (KPI) je dejal, da
gre za »dokaj sramoten sklep«, ki ni nov,
pač pa samo navidez prenovljen. »Nav-
dez naj bi Graziato prevzel samo polo-

vično vodstvo,« je dejal, »v resnici pa bo
ohranil 404 milijone, torej več kot 80%
prvotno predvidenega honorarja.« Ob
očitku, da je šlo za golo oblastniško ope-
racijo, za »nategovanje mišic«, ki tepta z
glasovanjem sprejet sklep občinskega
sveta, je Busolini predlagal, naj se vod-
stvo del poveri izključno občinskemu
tehničnemu uradu ob morebitni pomoči
mlajših načrtovalcev.

Na račun predlagane rešitve je dokaj
ostro ironiziral zeleni Fiorelli, ki je dejal,
da se za idiličnim videzom skriva krhko
premijerje v spopadu med večinskimi sku-
pinami. Proti sklepu so se izrekli misov-
ci, za pa liberalce, kljub pomislekom o
predlagani rešitvi.

V imenu vseh večinskih strank je spre-
govoril socialist Brunello, ki je očitke
opozicije zavrnil kot »ceneno demagogi-
jo« in poudaril, da gre za bistveno dru-
gačen sklep od onega, ki je bil zavrnjen,
saj se vodstvo in odgovornost za dela na
avtoportu podeljujeta v prvi vrsti občin-
skemu tehničnemu uradu, ob sodelova-
nju inž. Graziata in njegovih sodelavcev.

Posvet KD o Soči

Krščanska demokracija prireja jutri ob
17. uri v sejni dvorani liceja Paolino d'A-
quileia (Ul. Seminario 7) okroglo mizo na
temo "Soča: varnost, energija, okolje".
Pozdravil bo občinski tajnik Giovanni
Mattei, sledil bo uvod deželnega tajnika
Bruna Longa, poročali bodo deželni od-
bornik za javna dela in okolje Adriano
Bomben, inženir Pier Raimondo Cappel-
la in deželni svetovalec Giancarlo Cru-
der. Zaključne misli bo podal deželni
svetovalec Diego Carpenedo.

■ V padcu z drevesa včeraj popoldne v
Koprivnem je 62-letni Danilo Marvin iz
Standreža dobil več poškodb. Ugotovili
so mu domnevne zlome ključnice, noge
in rane po obrazu.

čestitke

Dragi Tonček! Vse najboljše in še
enkrat toliko ti želi sin Boris.

UNIFAX

VIPA

PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

VIPA VSKA CESTA 13

65000 NOVA GORICA

PRIMEX SHOP DUTY FREE

Obvešča spremembo urnika:

NEDELJA, PONEDELJEK in PRAZNIKI: OD 14. DO 19. URE
OSTALI DNEVI: OD 8.30 DO 19. URE

BLIŽAJO SE PRAZNIKI: pri nas boste dobili artikle za vaša darila.

NUDIMO BOGATO IZBIRO TOBAČNIH IZDELKOV, PARFUMOV,
UR, IGRAČ, ŠPORTNE OPREME ZA TENIS, RAZNIH PIJAČ, TV IN
RADIO SPREJEMNIKOV, VIDEOREGISTRATORJEV.

PRODAJALNA SE NAHAJA V ROŽNI DOLINI, 200 METROV OD
MEDNARODNEGA MEJNEGA PREHODA RDEČA HIŠA.

Priprti razpečevalci tudi s Tržiškega

V mrežo preprodajalcev in razpeč-
evalcev mamil, ki so jo pred kratkim
razkrili med Trstom, Benetkami in
drugimi kraji v Venetu in zaradi kate-
re je bilo doslej aretiranih že 31 oseb,
15 pa prijavljenih sodišču, so vpletene
tudi nekatere osebe s Tržiškega, bodi-
si, da tam prebivajo, bodisi, da so se v
krajih na Tržiškem rodili. V Tržiču se
je rodil Edoardo Ceresi, podoficir ka-
rabinjerjev, ki je menda med glavnimi
organizatorji kriminalne dejavnosti.
Med aretiranimi je 29-letni trgovski
potnik Sergio Buiat iz Tržiča, Ulica
Marcelliana 28. Prav tako med aretira-
nimi je tudi 25-letni Alfio Dose iz
Škocjana. V Fiumicellu je doma Ro-
berto Sandrin, karabinjer v kraju San
Dona di Piave. O zadevi podrobneje
poročamo na tržaški strani.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v ted-
nu od 15. do 21. novembra.
RODILI SO SE: Gabriele Munarin, Mo-

reno Brumat, Manuel Mamolo, Kristian
Keber, Stefano Bigaj, Andrea Ferrara,
Andrea Todescato, Massimiliano Maren-
gon.

UMRLI SO: 41-letni upokojenec Fran-
co Tofful, 52-letni bančni funkcionar Gi-
ovanni Deganutti, 60-letni upokojenec
Beppino Oman, 74-letna upokojenka Li-
dija Blažič, 62-letni upokojenec Silvij
Gorkič, 91-letna gospodinja Rozalija
Grilj, 74-letna upokojenka Luigia Pezza-
rini, 77-letna upokojenka Quirina Visin-
tin por. Spessot, 76-letna upokojenka Iso-
lina Braidia, 85-letni upokojenec Giusep-
pe Antonio Visintin, 62-letna gospodinja
Ada Ingravalle por. Boem, 88-letna upo-
kojenka Maria Scichilone vd. Marrocco,
76-letna upokojenka Natalia Lorusso vd.
Zigon, 59-letni slikar Vittorio Petterin,
86-letni upokojenec Michele Perinzig,
88-letna gospodinja Antonia Fabjan vd.
Bulfon, 63-letni upokojenec Oreste Nico-
laussig, 80-letna gospodinja Carmela Mi-
lost, 47-letni invalid Giovanni Pinaucig,
82-letni upokojenec Rodolfo Cibau.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

vabi na drugi koncert revije goriških pevskih zborov

CECILIJANKA 87

Sodelujejo tudi zbori iz Tržaške, Videmske, Koroške in Slovenije. Re-
vija je posvečena Mirku Fileju in Lojzetu Bratužu.

GORICA — KATOLIŠKI DOM

Danes, 22. novembra, ob 16. uri.

Ob bližnji razstavi Goriškega muzeja v Solkanu

Kako približati sodobnemu človeku tragedijo in katastrofalne posledice soške fronte

V prvih dneh novembra so se še pred nekaj leti ulice Gorice, središča krvavega poprišča Velike vojne od 1915.-1918. leta, polnile s starčki, ki so semkam na sever Italije prihajali obujati svoje spomine. Velika vojaška pokopališča, zgrajena z namenom čaščenja padlih, obenem pa s tiho željo zanosnega poveljevanja novih žrtev v prihodnjih osvajalnih vojnah, so sedaj le še prizorišča obveznih paradnih manifestacij, ki nikogar več ne ganejo.

So preživele generacije pozabile strahote klanja na kraških planotah in bovskih vrhovih, lakoto in domotožje v oddaljenih begunskih taboriščih, urejenih z nenadkriljivo germanško preciznostjo? Jim ni več mar trpljenje starih staršev, ki so morali na ostankih vojnega eksploziva in brezštevilih rovih, ob vse slabšem gospodarskem položaju, začeti spet z novo! Ne bi rekli, saj je ob zadnjem filmskem predvajanju kinotečnih filmov avstrijske, madžarske in italijanske produkcije, bila goriška kinodvorana Verdi premajhna za vse obiskovalce. Čudovito, čisti dokumentarni posnetki s tukajšnjega vojaškega prizorišča so spet za en večer združili na stotine Goričanov različne narodnosti.

Velika vojna je tu še prisotna. Bila je tako strašna, da nam jo ob redkih

umetniških literarnih delih, lahko le originalni filmski ali kvečjemu fotografski zapis do neke mere predstavi.

Zatorej so se organizatorji velike razstave posvečene prvi svetovni vojni in bojem na soški fronti, ki jo bodo odprli 26. novembra v novih prostorih Goriškega muzeja v vili Bartolomei v Solkanu najprej vprašali, kako jo postaviti, da bo zanimiva sodobnikom. Zamisel o razstavi se je rodila v Goriškem muzeju že pred dobrima dvema letoma; njen kustos mladi zgodovinar Drago Sedmak jo je želel postaviti kot obeležje bližnje 70. obletnice konca krvavega klanja na slovenski zemlji. S predznakom: proti vojni! V muzejih novogoriškega in tolminskega področja je bilo že veliko zbranega, vendar ne prečiščenega dokumentarnega materiala, tudi predmetov in seveda vojnih trofej. Veliko so dali posamezniki, pa zimivi mali vojni muzej iz Bohinjske Bistrice. Toda vsemu temu je bilo treba dati obliko in skozi njo povedati razstavljalčev namen.

Zgodovinske Jugoslavije doslej, razen posameznikov, predvsem Slovencev, ki so preživeali soško fronto, tej fronti ni želelo dati posebnega poudarka. Srbija je bila vendar nasprotno Avstro-Ogrske. Toda bistvo bližnje razstave naj bi ne bilo v razlagi

vojskujočih se sovražnih taborov ob Soči, ampak prikaz celotnega dogajanja, predvsem v zaledju, saj je šlo za katastrofalno, totalno gospodarsko uničenje te dežele. Nekatera področja in kraji so povsem izginili, nekdanji zeleni Škabrijel je postal kras; goriško in posoško prebivalstvo so ob vrnitvi pozdravljali grobovi in križi. Posledice vojne so bile posebej za poražene, tudi za Slovence ob Soči, strahotne! Neizmerljivo je in še nedotaknjeno področje mnogih dogajanj, ki zahtevajo naše globlje preučevanje, obracun vseh, ki jim je bilo življenje namenjeno prav tukaj ob Soči. Zato se je ing. arhitekt Izidor Simčič iz Nove Gorice pri muzejski predstavitvi te vojne teme poslužil lahko bi rekli filmskega jezika. Naj govorijo fotografije, dokumenti sami, postavljeni seveda tako, da je njihov itinerarij jasen in razumljiv.

Vojak človek na fronti in v zaledju. Njegova usoda, on kot številka, kot figura na šahovnici velikih sil. In z njim usodno povezano življenje v zaledju, v tujini, daleč proč od doma. Vojna kot absurd torej, nekaj kar odločno zavračamo, pa je dobro poznati. Vedeti tisto včerajšnje za danes in za jutri.

DORICA MAKUC

Goriški planinci so se zbrali na martinovanju v Ajdovščini

Slovensko planinsko društvo je za svoje člane tudi letos pripravilo tradicionalno martinovanje. Družabnosti, ki je bila v nedeljo v Ajdovščini, se je udeležilo okrog 150 članov in prijateljev društva, ki so preživeali prijetno popoldne in večer, ob zvokih glasbe, družabnih igrarh ter okusni jedi in dobri kapljici v hotelu Planika. Seveda tudi tokrat ni odmanjkala tradicionalna tombola z bogatimi dobitki. Nagrade so prispevala večidel slovenska podjetja iz Gorice in okolice. Glavni dobiček — rešto klobas in kozaric ter konfekcijo vina — je zmagala Nataša Černic iz Gabrij, druga dva glavna dobitka pa sta romala v Gorico. Poleg tombole so planinci letos pripravili tudi kviz, kajpak na planinsko tematiko, in pa tekmovanje v spretnosti za mladince, ki so navdušeno in kakor je videti na posnetku, tudi s precejšnjo nestrpnostjo, pričakovali začetek preizkušnje.

V ponedeljek v Novi Gorici koncert na čast Negovana Nemca

Usoda je tako čudno nerazumljiva in zato prekleto. Življenju in delu je iztrgala človeka in umetnika, ki je nosil v sebi toliko neizrečenih misli in želja.

Res se je eno življenje končalo, zato se mora nadaljevati tisto drugo — življenje umetnika, ki je pustil v kiparstvu neizbrisno sled. Po njem ostajajo umetnine, ki bodo ujete na papir glasneje od besed pričale o moči in izraznosti Negovana Nemca. Novogoriške kulturne institucije in svet za kulturo pri SZDL so se odločile sodelovati pri izdaji monografije o preminulem umetniku. Prvi so se pozivu odzvali posamezniki in delovne organizacije s področja glasbe. V ta namen bo v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.15 v veliki dvorani novogoriškega kultur-

nega doma koncert, posvečen spomenu Negovana Nemca. Svoje sodelovanje so ponudili pianistka Ingrid Silič, Andrej Korošec, oblikovalec, Marin Silič, uglaševalec glasbil iz Ljubljane, dvorano pa je odstopil Kulturni dom Nova Gorica ter občinska ZKO in Društvo likovnih umetnikov severne Primorske. Ingrid Silič je pripravila izjemen program — Chopinove Etide, Mozartov Turški marš, Rahmaninov Preludij in še Debussija, Liszta, Šivca in Skrjabin. Večer, v katerem bo slišati same bisere klavirske igre in ga ljubitelji in poznavalci glasbe ne morejo zamuditi. Cena vstopnic bo 5000 din, izkupiček pa bo šel v sklad za izdajo monografije.

Vabljeni vsi, ki ljubite umetnost in življenje.

Smešne sanje o vampirjih sredi Alp

Prijetna presenečenja v Kulturnem domu na predstavi Plesnega teatra iz Ljubljane

Sodobna plesna skupina le malokdaj zaide v naše kraje in še takrat se je komaj zavemo. Kritično pripombo z nujnim dodatkom rahle avtokrite je tokrat treba uvodoma zapisati ob poročanju o uspešnem nastopu Plesnega teatra Ljubljana v goriškem Kulturnem domu.

Sodobno plesno gledališče iz Ljubljane se je namreč skoraj neopazno vključilo v teden amaterskega gledališča, ki se je preko vsakodnevnih večernih predstav odvijal od 9. do vključno 15. novembra. Zadnji so v nizu, ki je bil predvsem osredotočen na gledališče ali celo narečne predstave, nastopili mladi člani ljubljanskega Plesnega teatra s koreografijo ustanoviteljice skupine Ksenijo Hribar *Alpsko sanjarjenje*.

Na nedeljski baletni predstavi smo doživeli več presenečenj, večinoma prijetnih. Vseeno začnimo z negativno noto: dvorana Kulturnega doma ni bila polno zasedena, med gledalci pa je bilo še največ zvestih spremljevalcev gledaliških skupin, ki so jih ob sklepu celotnega niza (se pravi v nedeljo zvečer po plesni predstavi) nagradili. Sicer pa so predstave sodobnega baleta razprodane redkokdaj in še to, ko nastopajo izjemni baletniki.

Med prijetnostmi sodi na prvo mesto ugotovitev, da smo si predstavo pri nas lahko sploh ogledali (pravzaprav ne vem, komu je treba pripisati glavno zaslug). Ostali dve prijetni presenečenja pa se nanašata na skupino oziroma predstavo: ansambel je mlad, vendar plesno dovolj dobro izurjen (dekleta so sicer v vseh pogledih boljše), glede predstave same pa je nujno poudariti, da je domiselno in igrivo zastavljena.

Morda, čeprav tega nisem izrecno preverjala, so se ob *Alpskem sanjarjenju* bolj sproščeno zabavale gledalke. Ksenija Hribar je namreč na glasbo Paganinija in Gulde zasnovala plesno zabavljico o odnosu med ženskimi ter moškimi vlogami v klasičnem baletu oziroma med spoloma danes. Kot je sama dejala ob zaključku goriške predstave (v angleščini, »zaradi hitrejšega sporazumevanja«, vendar s prevodom samo v italijansko, kar je izvalo začudenje in negotovanje sicer ne zelo številnega slovenskega občinstva v dvorani) je hotela v prvem delu izpostaviti ter osmešiti razdelitev vlog med ženskimi in moškimi v romantičnem baletu, v drugem pa ponazoriti, kako je danes z odnosom moški-ženska v krajih pod Alpami.

Alpsko sanjarjenje je torej plesna predstava v dveh delih. V prvem delu, ki mu nudijo zvočno ozadje sonate za violino in kitaro N. Paganinija, so v idejno osrednje dani neuravnovešeni odnosi med spoloma, ki se sprevačajo v situacije z burkaškimi in grotesknimi otenki. Koreografinja se je s pomočjo ironije porogala klasičnim plesnim oblikam, istočasno pa se je ponorčevala iz okorele tradicije odnosov in avtoritet.

Z drugim delom je Ksenija Hribar posegla na domača tla in v sodoben čas. Plesno izvajanje je nastavila na glasbeno osnovo koncerta za violončelo in pihalni orkester F. Gulde, odvijalo pa naj bi se v nekakšnem zahrbtnem alpskem ozračju. Prej nakazana hrepenenja in strasti dosežejo v drugem delu vrhunec s plesom para, ko partnerja izplešeta vsak svoje strasti. Mrzlica čutnosti se poleže, dogajanje je spet osredotočeno na medsebojne odnose, ki so prikazani neobremenjeno ter z vsemi odlikami ironije.

Za sklepno oznako v skrajni sintezi pa je izredno primeren podnaslov predstave, ki se glasi *Smešne sanje o vampirjih v senci Alp*. Ta plesna postavitev, v kateri nastopajo omamljeni princ, povampirjeni čarovnik ter čreda razganjajočih vilinskih bitij (v prvem delu) ter »kranjski« storasti fantje in sodobno-odločna slovenska dekleta, je stara dobro leto. Prvič jo je namreč ljubljanski Plesni teater prikazal oktobra lani v Cankarjevem domu, predstavi *Alpsko sanjarjenje* pa so lani podelili nagrado Grand prix za izjemno stvaritev na področju plesno-baletne umetnosti v Sloveniji.

Sicer pa je letošnja že tretja sezona slovenske skupine, v kateri nastopajo mladi profesionalni plesalci in nekaj amaterjev. Vodi jo Ksenija Hribar, ki je deset let delovala v okviru gledališča *London Contemporary Dance Theatre*, v zadnjem desetletju pa je delala kot koreograf pri raznih slovenskih gledališčih. Z ansamblom, s katerim sodelujejo tudi drugi koreografi sodobne plesne usmeritve, pripravlja še novo predstavo, ki naj bi se iz in na osnovi »sanjskega humorja« plesno izoblikovala še pred koncem leta.

BREDA PAHOR

MC GIBBON'S

ORIGINAL BLENDED SCOTCH WHISKY

Iz Glasgowa neposredno v najboljše trgovine.

MC GIBBON'S 12-LETNI »RISERVA SPECIAL«

V Gorici je na prodaj brez carinskega davka.

Uvoznik in razdeljevalec: COPEGO IMPEX

SOLARIA Boutique

Corsi & Cotič

vsakodnevni privilegij

GORICA - Korzo Italija vogal Ul. Nizza

...čas mineva... **sestavite si samostojno pokojnino**

pokojnino, kakršno si želiš, ko si jo želiš, kolikšno si želiš

Nekaj primerov v hipotezi, da se bo SKLAD INA letno povečal za 10 odstotkov

Leto vstopa	Letna premija	Leta trajanja	Zavarovani kapital	Likvidacija ob zaključku	Vplačila s 34% popustom IRPEF	Čisti finančni dohodek
25	1.200.000	30	27.049.830	155.246.999	23.760.000	10,4%
30	1.200.000	25	22.840.819	93.787.309	19.800.000	10,5%
35	1.200.000	20	18.517.421	55.560.750	15.840.000	10,8%
40	2.500.000	20	38.609.062	115.632.349	33.000.000	10,8%
45	2.500.000	15	29.401.250	65.657.691	24.750.000	11,4%
50	2.500.000	15	28.300.463	63.357.408	24.750.000	11,0%
55	2.500.000	10	19.527.226	33.385.078	16.500.000	12,5%

Letne premije za življenjsko zavarovanje je moč vsako leto odšteti od davka IRPEF (točka 10 DPR 597/73)

Zavarovalne police INA jamči Država (DPR 13.2.1959 št. 449)

Assitalia

GENERALNA AGENCIJA V GORICI
Korzo Verdi 75 - Tel.: 33970, 85696, 84049

GLAVNE AGENCIJE:
TRŽIČ - Trg Cavour 23 - Tel.: 0481/72020
GRADIŠČE OB SOČI - Drev. Venezia 4/c - Tel.: 0481/99975
GRADEŽ - Ul. A. Manzoni 16 - Tel.: 0431/84431
KRMIN - Drev. Friuli 93 - Tel.: 0481/60956
CERVINJAN - Trg Indipendenza 33 - Tel.: 0431/32779
MANZANO - Ul. Stazione 56 - Tel.: 0432/750986
PALMANOVA - Borgo Cividale 1 - Tel.: 0432/928916

NUDIMO VSE VRSTE ZAVAROVANJA

Razprava o temeljnih kulturnih vprašanjih

Jutri bo glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev razpravljajal o ljubiteljski kulturi in izobraževanju. Gre za pomembno debato, ki so jo predstavniki predsedstva Zveze že nakazali na sestankih v Bregu, na Vzhodnem in Zahodnem Krasu. Razprava se uokvirja v razpravo o novem kulturnopolitičnem programu ZSKD.

Prihodnjo soboto, 28. t. m., bo posvet o kulturi, ki ga prireja odbor za kulturo Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Referati in poročila se bodo dotaknili nekaterih bistvenih točk naše kulture in kulturnih ustanov. Razprava bo prav gotovo osvetlila sončne in senčne plati našega kulturnega življenja in dela. Prav gotovo bo tudi to srečanje pomembno za vse, ki delujejo v kulturi in se danes srečujejo z nemajhnimi težavami.

Teden, ki je pred nami, bo na svoj način »posvečen« razpravi o enem izmed nosilnih stebrov naše slovenske zavesti in prisotnosti.

V zbirki Labirint izšla knjiga Roberta Ludluma Matareški krog

Zbirka Labirint, ki jo izdaja Državna založba Slovenije, ni več nekaj novega. Poznajo jo bralci na našem knjižnem trgu, zlasti tisti, ki si žele zanimivega, napetega in pestrega branja v delih, kjer vsebina prevladuje nad formo. Gre predvsem za kriminalke, ki so v tej zbirki našle svoje mesto. In če je letošnji letnik Labirinta že tretji letnik, ki se z uspešnimi knjigami predstavlja na knjižnem trgu, je zanimanje za te knjige dokaz priljubljenosti. Sicer pa smo letos v tej zbirki dobili dva odlična teksta. Zlasti prvi Johna Le Carréja Mala bobnarka (o njej smo poročali pred meseci) je pri nas med najbolj brani knjigami. Drugi roman, ki ga imamo iz te zbirke pred sabo, pa je prav tako mojstrovina svojega žanra. Gre za roman, ki ga je napisal ameriški pisatelj Robert Ludlum in ki govori o mednarodnem terorizmu. Nerazumljiv naslov Matareški krog pove sicer bralcu malo, knjiga pa bralca pritegne.

V Ameriki se zgodi zločin. Generala, načelnika generalnega štaba ustrele v bordel. V približno istem času pade na

lovu pod streli neznanega storilca visok sovjetski oficir. Američani dolže Sovjete, Sovjeti obtožujejo ameriško obveščevalno službo. Le telefonski stiki na najvišji ravni preprečijo nesmiselna obračunavanja med velesilama. Zagotovila z obeh strani, da oni niso vmešani v zločin, preprečijo najhujše. Dajo pa tudi pobudo za raziskavo: kdo je torej tisti, ki počenja zločine po vsem svetu in napada najvišje vrhove ameriške in sovjetske družbe, politike drugih držav, industrialce, magnate in slavne ljudi? Kdo nastavlja bombe, izvaja atentate, ugrabitve, kdo je avtor nesramnih izsiljevanj? Obveščevalni službi obeh supersil se lotita ugotavljanja tega. Pravzaprav gre za posameznike, za dva vodilna obveščevalca, ki deloma na svojo roko, pa z vednostjo svojih predpostavljenih iščeta, raziskujeta in ugotavljata, kaj je na stvari. Po vsej Evropi, Aziji, Ameriki. Sovjetski agent Telenjakov na eni strani in Scofield, ameriški obveščevalec na drugi strani, sta si rivala in nasprotnika, vsak strokovnjak na svoji strani. Toda v

tej akciji razkrivanja mednarodnega terorizma delujeta sicer vsak zase, toda oba vesta za drugega, oba hočeta doseči isti cilj. Mimogrede tudi sodelujeta, dokler se zadeva vendarle ne razkrije. Matarese je organizacija, ki izvira s Sicilije in Korzike in po vsem svetu organizira teroristične akcije. Spopad med najboljšima obveščevalcema Sovjetske zveze in Združenih držav Amerike z mednarodno teroristično skupino se začne v Evropi, nadaljuje v Sovjetski zvezi, na Finskem, pa na Korziki, sklene pa se v Bostonu v Ameriki. Razumljivo je, da je zato dogajanje polno nasilnih dejanj, pripovedi o zločinih, o spopadih, akcijah, atentatih, zapletih, zasukih, da prihaja v romanu do neverjetnih, včasih tudi nepričakovanih dogajanj, da pa se na koncu po napeti pripovedi vse bolj ali manj razvzlozi. Ne samo v odnosu obeh obveščevalcev do skupnega sovražnika, temveč tudi med njima samima, saj sta glavna protagonistata že zdavnaj obljubila, da bosta nekoč poravnala medsebojne osebne račune.

Sodobni mednarodni terorizem je vsekakor tema, ki je aktualna in prisotna v današnjem svetu. Kaj stoji v ozadju tega, skušajo obveščevalne službe velikih držav nedvomno razkriti. Ali so to velike mednacionalne organizacije ali pa samo konkurenčne države, na vse to pa skuša odgovoriti tudi pisatelj kriminalnih romanov Robert Ludlum. Če je njegov odgovor točen ali pa zgolj plod njegove domišljije, če so posamezna nasilna dejanja, opisana v tem romanu, res imela tako podoben potek in tako ozadje, to je stvar bralca, ki pisatelju verja-

me ali pa ne. Toda pisatelju seveda ne gre za zgodovinsko objektivno resnico. On v romanu podaja svojo hipotezo o izmišljenih terorističnih dogajanjih. V napeti pripovedi je prepričljiv, kolikor pač je, stvar bralcev pa je, da mu verjamejo ali pa ne. Vsekakor pa bralci ob napetih pustolovskih zgodbah uživajo zlasti tisti, ki so jim pri srcu knjige s tem žanrom. Uživajo in se zabavajo. Kajti tovrstna dela skušajo sicer rešiti kak problem (če so pač na višji ravni), predvsem pa skušajo bralcu nuditi hvalježno branje. Knjiga Matareški krog ustreza obema pogojema. Res da sicer vedno ni povsem do konca prepričljiva, saj so nekatere podrobnosti dogajanj le malo preveč neverjetne. Toda bralec pač bere tak roman tudi zato, da se zabava, da uživa v napetih zgodbah, zapletih, da ob njih razmišlja in na koncu reče dobro ali slabo o prebranem delu. In napetega dogajanja, sodobne tematike in zanimivih zapletov je roman o matareških teroristih poln. Zato bodo ob njem uživali mnogi, starejši bralci (ki jim je pri srcu ta tematika) in mlajši (ki radi bero predvsem pustolovske zgodbe z napeto vsebino). Vsekakor sodi pričujoča knjiga med dobra dela z vohunsko oziroma teroristično tematiko. Dobro napisana in z aktualno snovjo. To pa tudi nekaj pomeni.

Roman je prevedla Zdenka Lovec iz Kopra, skrbno z dobrim poznavanjem jezika in njega odtenukov za tovrstne storitve. Za skladno (vsebinsko) opremo je poskrbel Julijan Miklavčič.

Sl. Ru.

Zapis o kulturi esperanta

Odprta vprašanja mednarodnega jezika

Marjorie Boulton: Zamenhof - oče esperanta, Maribor - Obzorja 1987. (Veliki ljudje, 58)

Mednarodni jezik esperanto, ki ga je ustvaril Ludvik Lazar Zamenhof, je v svojih načelih in v svoji praksi zelo prijateljsko naklonjen tistim dragocnim jezikom, ki jih govori relativno malo ljudi. Avtorica Marjorie Boulton v uvodnem delu omenja dejstvo, da je v tej knjigi že marsikaj zastarelo, saj je naredil esperanto od prve angleške izdaje te knjige pa do danes velik razvoj. Napredovalo pa je tudi proučevanje Zamenhofovega življenja, pri čemer je še posebej vredna omembe knjiga N. Z. Maimona *La kasita vivo de Zamenhof* (Skrito življenje Zamenhofa), Tokio 1987. Nova dognanja so predvsem osvetlila Zamenhofovo zvestoto lastnemu, t. j. judovskemu narodu. Ne le zanimivo je dejstvo, da je prav Zamenhof napisal prvo slovnico jidiša; tudi druge podrobnosti govore za to, da njegova ljubezen do vsega človeštva ni šla na račun ljubezni in zvestobe do lastnega rodu. Pri manjših narodih je namreč včasih težko najti zdravo ravnesje med domačim, nacionalnim - in univerzalnim, internacionalnim. Zdrava človeškost verjetno lahko raste samo v komplementarnosti obojega, in Zamenhof je bil utelešenje takega ravnesja. Ludvik Zamenhof, oče mednarodnega jezika esperanta, eden od prvih raziskovalcev psihologije mednarodnih odnosov, je bil rojen 15. decembra 1959 v Bialystoku (Litva), ki je bil tedaj pod carsko Rusijo, danes pa je v republiki Poljski. Ta knjiga, ki opisuje življenje Zamenhofa, je predvsem privlačna, zelo berljiva psihološka študija o človeku, v katerem se je visoka osebna etika združila z velikim čutom usmiljenja do drugih. V njegovem življenju je prevladovalo strastno hrepenenje po boljši ureditvi sveta, iz tega se je rodila sijajna zamisel o novem svetovnem jeziku.

V zadnjem poglavju nam Vinko Ošlak osvetli predsodke in dejstva o mednarodnem jeziku esperantu, čeprav pričujoča knjiga nima zgolj namena, da bi samo uspešno propagirala ta jezik. To je predvsem knjiga o pretresljivem življenju skromnega očesnega zdravnika, ki mu njegova praksa ni prinesla materialnega blagostanja, zato pa se je njegova brezmejna dobrosrčnost za vekomaj vtisnila v spomin številnih varšavskih revežev, ki jih je največkrat zastoj zdravil. Bralcu, ki se prvič srečuje s fenomenom esperanta, se bo morda zdelo nekoliko nenavadno, da je knjigo o Zamenhofu napisala profesorica angleškega jezika, ki je poleg Zamenhofovega življenjepisa objavila doslej dvanajst v angleščini pisanih knjig o angleški literaturi. Kot razgledana Angležinja in strokovnjakinja za angleški jezik pa se dobro zaveda, da je splošno razširjena trditev, kako danes »ves svet govori angleško«, v resnici pravljičica, s katero površni in lahkoverni ljudje slepijo sami sebe in svojo okolico. Priznati je treba, da se angleščine kot trenutno najbolj vplivnega svetovnega jezika po vsem svetu učijo, kar pa še zdaleč na pomeni, da se ga tudi zares naučijo. Esperanto oziroma esperantska zamisel temelji na univerzalni in konsenzkventni dvojezičnosti. Za sporazumevanje v mednarodnem merilu, torej tudi znotraj večnarodnih držav, bi bilo, po mnenju Vinka Ošlaka, potrebno dosledno uporabljati nevtralni mednarodni jezik, ki bi vse udeležence pogovora oziroma komuniciranja postavil na enako raven. Tu ni več prostora niti za nacionalni egoizem in ekspanzivnost niti za nacionalno podrejanje in asimilacijo. Esperantisti so ljudje, ki so danes postali imuni za raznarodovalne procese v agresivnem in defektivnem smislu. Esperanto je idealna rešitev mednarodnega komu-

nicijskega problema v svetovnem merilu, poleg tega pa tudi najboljša preventivno sredstvo zoper vsak nacionalni šovinizem, saj ne pozna dvojnega merila in jezikovnega »biciklizma«, torej vdanosti in oboževanja nasproti močnejšemu in uglednejšemu - ter arogance in prezira do šibkejšega in manj uglednega. Esperantska literatura je začela zanimati tudi literarne instance zunaj esperantskega gibanja. To dokazuje odločitev mednarodnega PEN kluba, da je ob svojem 50. kongresu maja letos v Laganu na lastno iniciativo organiziral poseben seminar o esperantu in njegovi literaturi.

Esperantska letna knjižna produkcija znaša blizu 500 knjig, pri čemer pa je treba omeniti, da te produkcije ne podpira nikakršna »kulturna skupnost«, in izvemši nekaj režimsko apologetskih izdaj, tudi noben državni kulturni proračun. Od Stalinove smrti naprej ni več krvavega preganjanja esperantistov, kakor je bilo običajno v času hitlerizma in stalinizma. Nisopa prenehale druge oblike pritiskov, med katerimi je predvsem nizkotna tista, ki jo nacionalni šoviniisti učinkovito uporabljajo za odrinjanje manjšinskih jezikov: poniževanje in smešenje. Prihaja do podobne absurde situacije, kakor jo poznamo v zamejskih dvojezičnih območjih. Tam se tisti, ki obvladajo le svoj večinski jezik, pa še tega velikokrat slabo, norčujejo iz onih, ki obvladajo oba jezika v deželi, manjšinskega in večinskega. Tako se tudi »načelniki« nasprotniki esperanta radi norčujejo iz ljudi, ki so edini dosledno rešili vprašanje mednarodnega sporazumevanja, ne da bi s tem dajali prednost kateremu koli drugemu jeziku, in ne da bi karkoli odvzeli svojemu ali celo zatajili.

V Jugoslaviji so Nemci takoj po zasedbi ustrelili vse člane uredniškega odbora ugledne esperantske revije »La Suda Stelo«, več sto esperantistov v Jugoslaviji pa je svoje prepričanje plačalo z življenjem v Jasenovcu in drugih moriščih tretjega rajha. V Sibiriji pa je leta 1937 poleg mnogih drugih moral umreti eden največjih esperantskih pisateljev, V. Varankin, čigar roman »Metropoliteno« iz leta 1933 je predhodnik povojne ruske disidentske literature in še danes ponos originalne proze v esperantu. Kot je znano, sta od kandidature za univerzalni jezik odstopila dva mogočna jezika: francoščina z avtoriteto kulturne zgodovine in nemščina z avtoriteto industrijske in

vojaške moči. Po vojni je sicer stopila na njuno mesto angleščina, ki pa zaradi vse večje kulturne emancipacije bivših kolonialnih narodov izgublja svojo premoč. Američan Sidney S. Culbert predvideva v svoji študiji, ki izhaja iz populacijskih in političnih trendov, da bosta že do leta 2000 jezik hindi in španščina prehitela angleščino, v letu 2075 pa bo pred angleščino tudi arabščina. Presenetljivo je, da že danes v resnici samo nekaj več kot 5 odst. svetovnega prebivalstva govori angleščino kot materni jezik.

Pred nami pa je paradoks: danes je namreč esperantsko gibanje najmočnejše prav v deželah z najmočnejšimi jeziki (angleščine, španščine, kitajščine in ruščine). Najšibkeje pa je pri narodih (izvemši skandinavске), ki bi ta jezik najbolj potrebovali, kakor npr. tudi pri Slovencih. Na jezikoslovnih inštitutih se vse bolj uveljavljata interlingvistika in esperantologija. Na univerzah širom po svetu je vse več ubranjenih doktorskih nalog na temo esperanta in njegove literature. Nizozemska vlada je pred nekaj leti začela financirati velik projekt DLT (Distributed Lingvo-Tradukado / Distributed Language Translation), kjer bi računalniško nekoliko modificirani esperanto služil kot posredni jezik na avtomatično prevajanje evropskih televizijskih programov ob bodoči satelitski televiziji z neposrednim sprejemom. Letos prireja dunajska univerza s sodelovanjem vseh jezikoslovnih inštitutov v Avstriji mednarodni simpozij na temo: 100 let esperantske kulture. Podobna prireditev z enakim naslovom je bila letos organizirana tudi v Zagrebu. Za nas pa je najbolj razveseljivo dejstvo, da so se za esperanto začeli zanimati tisti, ki ga resnično najbolj potrebujejo. To so predvsem narodne manjšine, ki se hočejo emancipirati mimo varušta večinskega jezika in kulture, in pa narodi tretjega sveta. Kot primer prve vrste lahko omenimo sicilsko narodno skupnost na Siciliji »Sicilia nostra / Sicilio nia«, ki je sprejela esperanto kot svoj drugi uradni jezik in se tako emancipirala od vsiljevanja italijanščine.

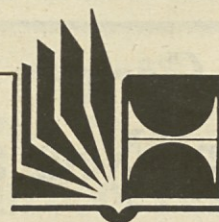
Ludvik Zamenhof je z esperantom ponudil človeštvu najpopolnejše sredstvo, ki naj bi združevalo ljudi vsega sveta, omogočilo boljše sporazumevanje (komuniciranje) in objektivno informiranje. To pa so prvine, ki jih danes človeštvo najbolj pogrša.

SLAVKO GABERC

Pomembna nagrada C. Magrisu

Znani tržaški germanist, esejist in pisatelj Claudio Magris je v Rimu prejel visoko priznanje: »Nagrada Antonio Feltrinelli 1987«. Na sliki vidimo Magrisa, ki sprejema iz rok Francesca Gabrielija, predsednika »Accademie dei Lincei«, nagrado za literarno zgodovino in kritiko.

Založništvo tržaškega tiska

v sodelovanju s Študijskim centrom Nediža

V zbirki Pravce iz Benečije

MODRI PASTIR

NEVARNI TOVOR

LAKOTA IN VEVERICA

NEHVALEŽNI VOLK

IN MODRA LISICA

vsaka 10 str., lir 2.000

Za naše najmlajše bralce so te dni izšle štiri nove pravce. Zapisal jih je Renzo Gariup - Žnidarjev. Čeprav so iz narečja presajene v knjižni jezik, ohranjajo barvitost ljudskega pripovedništva, ki je značilna za deželico pod Matajurjem. Da bi v predstavnem svetu otrok resnično zaživele, jih dopolnjujejo izvirne ilustracije; napravila sta jih Luisa Tomasetig in Alvaro Petricig.

Naprodaj v: TRŽAŠKI KNJIGARNI, KNJIGARNI TERČON, Nabrežina in KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica

ARS NOVA predstavlja prvo kaseto kabaretne skupine

KARST BROTHERS

12 »pesmi«
10 »pregovorov«
1 »zgibanka«
z vsemi besedilji
posneta v
Dolby stereo
tehniko

Z NOVOSTJO ŽE RAZPOLAGAJO

Tržaška knjigarna • bar KD Tabor (ga. Valerija), OPČINE • trgovina Lara, NABREŽINA 144 • gostilna Pri občini (ga. Tatjana), DOLINA • zadruga Lipa, Condominio al centro, ŠPETER • sedež Novega Matajurja, ČEDAD

IN TI? IN TI? IN TI? IN TI? IN TI? (...ma ka s'je pokvarla kaset?)

Košarka: v 8. kolu 1. jugoslovanske lige

Zmaga Smelt Olimpije

Smelt Olimpija - IMT 99:96 (60:49)
SMELT OLIMPIJA: Petrovič 15, Zdovc 10, Besedič 1, Tovornik 21, Hauptman 9, Todorovič, Vilfan 18, Čurčič, Kotnik 25, Đurišić.

LJUBLJANA — Ljubljanska peterka si je odločilno prednost proti beograjskemu IMT priborila v končnici prvega polčasa, ko je povedla z 12 točkami razlike. Beograjčani so tako kljub odličnemu odstotku v metu za tri točke (11:17) poraženi zapustili halo Tivoli.

Najzanimivejša tekma kola je bila v Beogradu, kjer je Partizan po dveh podaljških premagal trdoživo Bosno.

Ostali izidi 8. kola: Cibona - MZT 117:104 (64:68); Jugoplastika - Šibenka 86:76 (40:47); Partizan - Bosna 115:110 (48:43, 92:92, 102:102).

Danes bodo odigrali še tekmo med Crveno zvezdo in Bodučnostjo, medtem ko je tekma med Borcem in Zadrom preložena zaradi turneje Zadra nov po ZDA.

Košarka: danes v B-2 ligi

Jadranovci pri Muranu

Po zanesljivem in prepričljivem domačem uspehu v prejšnjem kolu proti Virtusu iz Imole bodo danes jadranovci igrali v gosteh pri Muranu. Srečanje, ki se bo začelo ob 17.30 v športni palači Arsenale v Benetkah, bo gotovo privabilo precejšnje število tudi naših navijačev.

Če sodimo po zadnjih nastopih, so jadranovci favoriti, seveda če bodo igrali tako kot znajo. Podcenjevanje nasprotnika (naj ne vara skromen položaj Murana na prvenstveni lestvici...) bi lahko naše košarkarje drago stalo, saj bodo domačini dali vse od sebe, da z novima točkama vsaj delno popravi jo stanje na razpredelnici.

Jadran bo igral v isti zasedbi kot na zmagovitem nedeljskem srečanju proti moštvu iz Imole.

Košarka: v D ligi v gosteh v Roncadah

Borovcem za las ušli novi točki

Roncade - Bor Radenska 75:72 (45:42)

BOR RADENSKA: Žerjal 6 (1:2), Korošec 21 (1:2), Terčon, Kojanec 9 (3:5), Klobas 4, Semen, Pregarc 16, Pieri 12 (2:5), Kneipp 4 (2:2), Smotlak.

SODNIKA: Sami in Genovino iz Vidma. 3 TOČKE: Žerjal 1, Pregarc 2. PM 9:16.

Borovci niso za las osvojili novega para dragocenih točk, čeprav so se proti prouvvrščenim Roncadam enakovredno upirali vse do zadnje minute. Naši so po štirih minutah igre sicer vodili s 13:7, vendar so nasprotniki takoj izenačili in povedli. Borovci se niso vdali in na vse načine skušali zaostanek nadoknaditi.

V začetku drugega polčasa so naši s požrtvovalno igro le izenačili, a Roncade so spet povedle. Zaostanek plavih pa ni nikoli presegel 5 točk. Minuto in pol pred koncem tekme, ko so naši imeli samo točko zaostanka, pa je kapetan Kneipp zapravil dragoceno žogo. Nasprotniki so to spretno izkoristili in povedli s tremi točkami. Borovcem pa niso v zadnjih sekundah uspeli zadeti odločilne trojke. Naše je treba vsekakor pohvaliti, predvsem zaradi velike požrtvovalnosti, škoda le, da v končnici niso obdržali mirnih živcev. (Luka Furlan)

Šah: po 15. partiji

Kasparov ubranil vodstvo

SEVILLA — Kot je bilo pričakovati, sta se Kasparov in Karpov v 15. partiji dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka brez nadaljevanja domnila za remi. Šahista sta partijo prekinila v petek po 43 potezah ostrega boja, Karpov, ki je vodil bele figure, pa je imel le simbolično prednost. Okoli predloga remija je bilo nekaj nesporazumov, tako da je nato Karpov obtožil nasprotnika nekorektnosti.

Ta partija je bila verjetno najbolj borbena v tem, po mnenju zunanjih komentatorjev (tudi npr. Ljubojeviča) zelo kvalitetnega dvoboja.

Šestnajsta partija bo na sporedu jutri, bele figure pa bo imel prvak. Dvoboj se naglo nagiba h koncu, Karpov pa bo moral nujno igrati bolj agresivno: če hoče nasprotniku odvzeti naslov, mora še dvakrat zmagati, Kasparov pa zadoščajo remiji.

kratke vesti - kratke vesti

Ponovitev tekme Nizozemska - Ciper

HAAG — Prizivna komisija UEFA je sklenila, da kvalifikacijsko tekmo za evropsko nogometno prvenstvo med Nizozemsko in Ciprom (skupina 5) ponovijo za zaprtimi vrati, brez televizijskih ali radijskih prenosov. Srečanje morajo odigrati do 16. decembra. Prvo tekmo je osvojila Nizozemska (8:0), vendar so zmago s 3:0 prisodili Cipru, ker je prišlo do neredov (ranjen je bil tudi ciprski vratar, ki v drugem polčasu ni igral).

Grafova že v finalu Navratilova izločena

NEW YORK — Največje presenečenje newyorškega mastersa je pripravila Argentinka Sabatinijeva, ki je v četrtfinalu v samih dveh setih s 6:4, 7:5 premagala Američanko Navratilovo. V zadnjem četrtfinalu je Bolgarka Maleeva s 6:2, 3:6, 7:5 odpravila Američanko Shriverjevo. Odigrali so tudi prvi pifinale, v katerem je Zahodna Nemka

Elettronica Livenza - Val 3:0 (15:7, 15:11, 15:11)

VAL: Lavrenčič, Vogrič, Petejan, Palin, Allesch, Stančič, Plesničar, Devetak, Brajnik, Lutman, Prinčič, Mučič.

TRAJANJE SETOV: 25, 23, 18 minut.

POTEK TEKME: 1. set: 2:0, 5:1, 7:6, 7:7, 15:7; 2. set: 3:1, 3:3, 7:3, 8:4, 8:8, 11:8, 13:8, 13:11, 15:11; 3. set: 2:2, 4:2, 5:9, 7:9, 12:10, 12:11, 14:11, 15:11.

SODNIK: Ghelfi Gianfranco iz Padova.

Elettronica Veneta se že več let poteguje za prestop v B ligo in letos ji bo napredovanje težko ušlo. Plavordeči niso odigrali podrejene vloge, čeprav je bila na drugi strani mreže šesterka, ki so jo v glavnem sestavljali igralci, ki so do nedavnega nastopali v italijanski A ali B ligi.

Moramo reči, da so valovci tokrat pokazali premalo borbenosti. V ključnih trenutkih so si privoščili vrsto navihnih napak, tako da je bil poraz neiz-

bežen. Dobro so sicer servirali in tudi sprejem je bil kar soliden, šepal pa je predvsem blok. V treh setih so z blokom dosegli le eno točko, tako da je tudi obramba igrala katastrofalno in logično protinapad ni deloval.

Skratka, valovci morajo čimprej pozabiti na to tekmo in že misliti na prihodnje gostovanje v Trstu proti Interju 1904, ki v tem prvenstvu ni še osvojil točke. (ZIP)

Odbojka: italijanska A-1 liga

Izidi petega kola italijanske moške odbojcarske A-1 lige so sledeči: Burro Virgilio - Opel Agrigento 3:0, Ciesse - Giomo Fontanafredda 3:0, Acqua Pozzillo - Eurostyle Carpanedolo 3:0, Kutiba - Gonzaga Milan 3:1, Bistefani - Maxicono Parma 3:2, Camst - Panini Modena 1:3.

LESTVICA: Panini 10 točk, Maxicono 8, Acqua Pozzillo, Camst, Ciesse in Bistefani 6, Burro Virgilio, Giomo, Eurostyle in Kutiba 4, Opel 2, Gonzaga 0.

Odbojka: v moški C-2 ligi

Nadaljuje se dobra serija borovcev

S. SERGIO - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 1:3 (8:15, 15:10, 5:15, 12:15)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Batič, Marega, R. in P. Pernarčič, Starc, Me-

ton, Zubin, Pečenko, Budin, G. in D. Gasparro, Sedmak. V sinočnjem derbiju so Borovci zmagali, čeprav prikazana igra kaže, da Borova ekipa ni še dozorela. Po prvem osvojenem nizu je namreč povsem popustila, morda ker je nasprotnika nekoliko podcenjevala, morda tudi v zmed, da ji ne bo uspelo izpeljevati akcij, predvsem zaradi slabega sprejema in ogromnega števila zgrešenih servisov. V 3. setu je stopil na igrišče Dario Gasparro, ki je po dolgotrajni poškodbi opravil svoj letošnji krstni nastop, saj je bil lani med najboljšimi v Borovih vrstah. Na koncu so naši stisnili zobe in domov odnesli dragoceni točki. (Marko Marega)

OLYMPIA GORICA - MONTALBA PORDENONE 0:3 (11:15, 8:15, 12:15)

OLIMPIA: A., D. in S. Terpin, Š. in I. Cotič, Dornik, Marassi, Komjanc.

V prvem domačem nastupu v svoji letovalnici ni Olympia osvojila niti seta. Tudi tokrat pa je nastopila v nepopolni postavi, čeprav sta se vrnila Luka Marassi in Stefan Cotič, ki v prejšnji tekmi nista igrala. Naši so tekmo sicer dobro začeli, vodili so do rezultata 10:5, a zatem je niz šel po vodi. V vseh setih so naši igralci prikazali dokaj dopadljivo igro, boljšo kakor nasprotnik, vendar je bilo vse preveč zgrešenih servisov, da bi lahko tekmo tudi osvojili. (M.Š.)

Ženska C-2 liga: obe naši ekipi uspešni

SLOGA KOIMPEX - PIERIS 3:1 (15:12, 10:15, 15:8, 15:12)

SLOGA KOIMPEX: Adam, Cioocchi, Drnovšček, Kokoravec, Križmančič, Lu-

pinc, Milkovič, Mijot, Mörpurgo, Sosič, Škerk, Ukmar.

Sloga Koimpex je prišla do svoje druge prvenstvene zmage, kljub težavam, ki so jih pri društvu imeli s sestavo ekipe. Na igrišče so stopile tudi tiste igralke, ki zaradi bolezni in poškodb med tednom niso trenirale. Slogašice so s prikazano igro povsem zadovoljile, še zlasti pa sta jih tokrat odlikovali velika zagrozenost in volja do zmage, poleg tega pa je Sloga Koimpex uveljavila svojo premoč na mreži. Naša ekipa je tako še enkrat dokazala, da na domačih tleh igra kot prerojena. (INKA)

AGOREST - SPILIMBERGHESE 3:0 (15:9, 15:2, 16:14)

AGOREST: Zavadvav, Orel, Vižintin, Cotič, Roner, Luvisutti, Peterin, Lo

Presti, Cerne, Klemšec, Primožič.

Tekma ni bila na visoki kvalitetni ravni, predvsem zaradi šibkih nasprotnic. Zaradi podcenjevanja bi v prvem in tretjem setu skoraj prišlo do presenečenja, vendar so nato naše odbojkarice le osvojile zasluženno zmago. Na tej tekmi so igralke Agoresta nekoliko izboljšale šibko točko iz prejšnjih tekem, in sicer servis. (M. T.)

Moška D liga: prva zmaga Našega prapora Imsa

SAN GIORGIO PORCIA - NAŠ PRAPOR IMSA 0:3 (14:16, 3:15, 9:15)

NAŠ PRAPOR: Koršič, A. in M. Feri, Petejan, Bensa, Tomšič, Superga, Za-

vadlal, Buzzinelli, Vogrič, Quel.

Končno je za naše fante prišla tudi prva zmaga v lewtošnjem prvenstvu D lige. V Porcii so se mladi gorški odbojkarji srečali z neposrednim tekmeцем za obstanek v ligi. Naši so sicer začeli zelo nezbrano, tako da so domačini že vodili z 8:0 in nato s 14:10. Mladi Brici pa niso popustili in so najprej izenačili, nato pa še osvojili set, a v nadaljevanju so z učinkovitimi servisi in dobrim napadom povsem onemogočili vsakršen odpor domačinov. (A.F.)

PRATA - SOČA SOBEMA 3:0 (15:5, 15:8, 15:13)

SOČA SOBEMA: Sirk, Tommasi, Kovic, Batistič, M. in P. Černič, Kobal,

Pahor, Juren, Bagon.

Pred tekmo je zgledalo, da bo Soča Sobema igrala podrejeno vlogo. V resnici so fantje na bili enakovredni, odlikovala pa jih je samozavestnost. Škoda, da je bilo veliko naivnih napak v ključnih trenutkih. Zadnji set je pamreč šel po vodi, ker so Sovodenjci v končnici zgrešili štiri servise zapored. Žal se je med tekmo poškodoval Batistič, ki se je tako pridružil Ferfolji, ki se je poškodoval med tednom. (Lero)

SLOGA - ARREDO UNO LOČNIK 3:2 (16:14, 13:15, 15:7, 14:16, 15:13)

SLOGA: Betocchi, Cač, Sgubin, Hrovatin, Gulič, Komar, Kralj, Malalan, Ma-

ver, Pahor, Sain.

Slogaši so odpor gostov strli po več kot dveh urah igre. Arredo Uno je zaenkrat še na dnu lestvice brez točk, kar je pravzaprav čudno, saj se je na Opčinah izkazal kot sicer zelo mlada a sila borben in napadalna ekipa. Slogaši so imeli tokrat nekaj težav s sestavo ekipe, saj je manjkal bolni Marko Kerpan, še vedno pa sta poškodovana Mauro Sgubin in Mario Cač, ki zato seveda nista mogla dati svojega običajnega doprinosa. Kot kažejo izidi v posameznih setih, je bila tekma vseskozi zelo izenačena, še zlasti zadnji niz, v katerem so odločilno vlogo prav gotovo odigrali živci. Gostje so že povedli z 12:8, ko so naši fantje s preudarno igro nadoknadili zamujeno. (INKA)

Ženska D liga: Breg Agrar ni več zadnji

NUOVA PALLAVOLO TS - BREG AGRAR 2:3 (4:15, 17:15, 15:10, 12:15, 14:16)

BREG AGRAR: F. in E. Žerjal, Slavec, Malmenvall, Maranzina, Komar, T. in

L. Mauri, Kocjančič, Pertot, Kraljič in Debenjak.

Brežanke so zelo dobro začele, v nadaljevanju pa se je zataknilo, tako da so si le z veliko požrtvovalnostjo priborile zmago. Kljub dejstvu, da niso bile v popolni postavi (manjkala je Tavčarjava), so naša dekleta pokazala napredek, čeprav je še vedno opazno nihanje v igri. Razveseljivo je predvsem to, da igrajo iz tekme v tekmo bolj požrtvovalno, kar je prišlo na dan v zadnjem setu, ki so ga izbojevale po polurnem maratonskem boju. (F.Ž.)

TARCENTO - KONTOVEL ES 3:2 (10:15, 1:15, 15:12, 15:10, 15:12)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Hrovatin, Černjava, Maver, Legiša, Co-

nestabo, Štoka, Purič, Janežič, Umek, Paulina, Malalan

Začetek tekme je obetal, da Kontovelke čaka težko delo. Zgodilo pa se je nasprotno, saj so povedle z 2:0. V tem delu srečanja sta bila zelo učinkovita napad s centra in blok. V 2. setu so se nasprotnice povsem zmedle in sploh niso nudile odpora. V 3. nizu pa je prišlo do preobrata. Kontovelke so zgubile koncentracijo, nasprotnice so zgrešile manj servisov in so agresivneje napadale. V nadaljevanju sta se obe ekipi srčno borili, vendar so domačinke ohranile mirne živce, predvsem z organizirano igro, in točki sta ostali v Tarcentu. (M.Š.)

SOKOL INDULES - LAVORATORI FIERA 3:1 (13:15, 15:11, 15:7, 15:13)

SOKOL INDULES: Ušaj, Radetič, Vižintin, L. Masten, Škrk, Zbogar, Pertot,

Venier, Stopper.

Sokolove igralke so tokrat nastopile v okrnjeni postavi (manjkala je Tanja Masten) in so na začetku igrale izredno negotovo, kar je nasprotnik izkoristil, visoko povedel in osvojil niz. V nadaljevanju pa so domačinke manj grešile in dobro zaključevale akcije, saj je na igrišču zavladala sproščenost. Tokrat velja pohvaliti vso ekipo, ki je v končnici četrtega seta ob izenačenem stanju pokazala svojo premoč. (Iv.V.)

Promocijsko prvenstvo

Dom se je moral pošteno potruditi

DOM - PETROLIFERA 90:78 (41:41)

DOM: Košuta 3, Kocjančič, Mauro Dornik 5, Orzan, Breganti, Battello, Nanut 39, Podberšič 16, Ugo Dornik 6, Puiaatti 21.

Domovci so z res veliko težavo premagali skromno ekipo Petrolifere. Srečanje je bilo na res nizki tehnični ravni, igra belo-rdečih pa je bila le blede senca tiste, ki smo je bili vajeni gledati v lanski sezoni. Gostje so v prvem polčasu vodili celo s 16 točkami prednosti (22:38), v nadaljevanju pa so Semoličevi varovanci le nadoknadili zamujeno.

V drugem polčasu so bili domovci kljub vsemu boljši nasprotnik in so tako pospravili prvi par prvenstvenih točk. Ta je žal tudi edina pozitivna stvar na slabi košarkarski predstavi. (M.Č.)

POLET - LIBERTAS 74:69 (36:36)

POLET: Sosič 20 (2:3), Ferluga 8 (2:2), Malalan, Fabi, Granier, Škerlavaj 5 (3:4), Furlan 27 (3:5), Pisani 4, Grgič 10 (0:2)

Polet je včeraj v Repnu osvojil nov par prepotrebnih točk proti Libertasu, ki se prav tako kot Openci bori za

mesta čim dlje od dna. Tekma je bila vseskozi izenačena, poletovci pa so si priborili odločilno prednost prav v zadnjih minutah, ko so igrali veliko zreleje od nasprotnikov, sploh pa tudi zreleje kot oni sami v prvih 37 minutah tekme. Najboljši strelec Peter Furlan je še enkrat dokazal, da v tej ligi nima enakovrednih nasprotnikov pod košema, kljub temu pa menimo, da je bil najboljši mož na igrišču Pavel Ferluga, ki je v bistvu sam držal ekipo na nogah v trenutkih, ko drugim ni in ni šlo. (Sergij Tavčar)

INTERMUGGIA -

BREG ADRIATHERM 80:73 (45:34)

BREG ADRIATHERM: Čok (2:2), Bandi, Corbatti 17 (4:5), Žerjal 22 (5:8), Pertot, Cecco, Barut 17 (2:2), Salvi 4, Barini 11 (1:1)

PM: 12:16; 3 TOČKE: Corbatti in Žerjal 3, Barut 1.

Po zelo slabem začetku, ko so zaradi natočnosti v napadu hudo zaostali (30:15 v 12. minuti) so se Brežani zbrali in se večkrat približali nasprotniku. V drugem polčasu so zaigrali bolj angažirano in se z odlično igro v obrambi enakovredno kosali z Intermuggio, čeprav jim je slab odstotek pri metu zaprl pot do zmage. Sam trener Interja Porcelli je po tekmi izjavil, da je zaradi požrtvovalnosti Brežanov v obrambi, v kateri sta se še posebej izkazala Salvi in Barini, do konca dvomil v zmago.

Dečki

BOR INDULES - POGGI BASKET 89:74 (48:36)

Farco Meblo 7, Mogliano 14. TRA-JANJE TEKME 68'. SODNIKA: Falotto (PN) in Bernot (GO). GLEDALCEV: 200.

OSTALI IZIDI: Gaierhof - Sangior-gina 3:0, Capellari - Torriore 3:0, Nervesa - Adamoli 3:1, CUS Padova - Ferrara 3:1, Volpe - Conegliano 0:3.

Občni zbor

AD Bor Infordata

Včerja popoldne je bil v Borovem športnem centru redni občni zbor Atletskega društva Bor Infordata, ki se ga je udeležilo lepo število članov in prijateljev. po uvodnem poročilu predsednika zuapana se je razvila krajša razprava, nato pa je bilo na vrsti nagajevanje najbolj uspešnih klubskih tekmovalcev v minuli sezoni. Na volitvah so izvolili nova odbora društva. O včerajšnjem občnem zboru bomo podrobneje še poročali.

boljši. Glede na katastrofalen sprejem servisa, je to zdaj tudi edina možna različica v igri naše ekipe.

Vsekakor so vzroki za zdajšnje težave sesterke predvsem psihološke narave in ekipa konec koncev še plačuje posledice nepričakovnega spodrsljaja na prvi tekmi v Trstu. Kakšno spremembo pa bo verjetno le še treba vnesti, saj tudi tokrat ni Farco Meblo razpolagal s svojim najboljšim orožjem, to je z napadom, ki je bil s krilnih pozicij tudi sinoči lahek plen nasprotnic.

Farco Meblo - Mogliano 0:3 (15:17, 5:15, 13:15)

FARCO MEBLO: Maver, Nacinovi, Klemšec, M. Grgič, Garbini, Žerjal, Slavec, N. Grgič, Kralj, D'Ambrogio, Knez.

TOČKE: Farco Meblo 15:33 (Žerjal 4, Garbini 3, Maver in Klemšec 2, Nacinovi, M. Grgič, Slavec in Kralj 1); Molgiano 32:47. ZGREŠENI SERVISI:

● Meblo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Mogliana, ki veliko žog ni spravil čez mrežo ali pa jih je udaril v out. Farco Meblo je imel zaključno žogo pri 15:14, a je ni izkoristil.

Od drugega niza dalje so gostje igrale mnogo bolje in brž povedle 11:2. Trener Dolinšek je poskušal pripraviti preokret s številnimi menjavami, na igrišče je stopila celo mlada podajalica Knezova, ki je opravila tako svoj krstni nastop v B ligi, a vse je bilo zaman.

V začetku tretjega niza se je Farco Meblo predstavil na igrišču v lanski izvedbi z Maverjevo in Žerjalovo na centru, Nacinovijevo in Kraljevo na krilu (kmalu jo je nadomestila Garbinjeva) ter Klemšetovo v diagonalni s podajajočo Grgičevo. Poenostavljen koncept igre ni prinesel zaželenih rezultatov, a učinek je bil le nekoliko

Danes ob 12.00 v Dolini

Avtomobilski slalom odprte meje

Za današnjo prvo izvedbo avtomobilskega slaloma odprte meje vlada veliko zanimanje. Za to dirko, ki jo prireja avtomobilski klub iz Trsta in je pod pokroviteljstvom občine Dolina ter ob sodelovanju občine Koper, se je prijavilo že več kot 30 avtomobilistov z obeh strani meje.

Pokrajinska nadzorna komisija za prireditve je temeljito pregledala progo, katere bo danes med tekmo seveda zaprta prometu. Iz varnostnih razlogov pa se bodo gledalci lahko postavili samo na levi strani proge in dva metra više od le-te.

Zbirališče udeležencev bo danes od 10. do 11.30 pred županstvom v Dolini. Start tekme pa bo ob 12. uri.

Nagrajevanje bo ob 16.00 v Družbenem centru A. Ukmar pri Domju.

Košarka: na turneji po ZDA Italija končno zmagala

University of Dayton - Italija 78:87 (41:45)

ITALIJA: Magnifico 11, Dell'Ag-nello 18, Bosa 1, Brunamonti 13, Iacopini 25, Vescovi 2, Costa 4, Carera 2, Della Valle 10, Bargna, Rusconi 1, Niccolai.

DAYTON (OHIO) — Po štirih zaporednih porazih je italijanska košarkarska reprezentanca na svoji turneji po ZDA vendarle osvojila svojo prvo zmago, in to na račun univerzitetnega moštva Dayton iz Ohia.

Čeprav tudi na tem srečanju »az-zurri« niso igrali najbolje, pa so tokrat le pokazali nekaj več kot na prejšnjih tekmah in tudi zaslužen zmagali.

Od Italijanov so nekaj več pokazali Iacopini, ki je bil s 25 točkami tudi najboljši strellec srečanja, Brunamonti in Dell'Agnello.

V vrstah ameriškega moštva pa sta bila najboljša Smith (14 točk) in Pit-tman (12).

Italija je danes ponoči igrala svojo poslednjo tekmo na tej turneji proti vseučilišču Arkansas.

»All Star Game« v Rimu zmaga tujcev A-1 lige

RIM — Pred kar 10.000 gledalci je bila včeraj v Rimu že sedma izvedba srečanja »All Star Game« med tujci A-1 in A-2 lige. Zmagali so predstavniki A-1 lige s 157:154. Najboljši igralec in strellec srečanja je bil Brazilec Oscar, ki je dosegel 35 točk.

V prvenstvu B-1 lige

Danes v Trstu deželni derbi

V 9. kolu košarkarskega prvenstva B-1 lige bo danes v Trstu na sporedu deželni derbi med domačim Stefanelom in Castorjem iz Pordenona. Glede na to, da Tržičani igrajo pred domačim občinstvom povsem drugače kot v gosteh, so odločno favoriti na današnjem srečanju prav Tanjevičevi varovanci. Sicer pa ne gre podcenje-vati Pordenončanov, ki bi lahko v tem derbiju poskrbeli tudi za prese-nečenje.

Nogomet: danes v 11. kolu italijanske B lige Triestina doma proti Modeni

V drugi italijanski nogometni ligi bo danes na sporedu že 11. kolo, Triestina pa je še vedno na zadnjem mestu z le tremi točkami. Res je, da je moralo tržaško moštvo startati s petimi kazenskimi točkami, vodstvo, igralci in navijači Triestine pa so si verjetno nadejali, da bi doslej le zbrali kako točko več na lestvici.

Po zadnjem nesrečnem gostovanju v Padovi, ko so domačini dosegli svoj gol skoraj ob izteku srečanja, se bodo danes tržaški nogometaši na Grezaru spoprijeli z Modeno. Triestina pa bo tudi danes nastopila okrnjena, saj na igrišču ne bo Bivija, ki je še vedno izključen. Tudi Modena bo nastopila zdesetkana. V postavi ne bo izključenega napadalca Sorbella in poškodovanih »libera« Costija ter veznega igralca Bergama.

V desetih dosedanjih kolih je Modena šestkrat izenačila, enkrat zmagala, trikrat pa izgubila. Kot zanimivost naj

omenimo, da je prav lani proti Mode-ni imel svoj krstni nastop Causio.

Na nevtralnem igrišču, v Noceri pa bo danes Catanzaro sprejel v goste moštvo Udineseja, ki tudi pod Milutinovićevim vodstvom še ni zadovoljil. V dosedanjih desetih kolih so Videmčani zbrali 10 točk, veliko manj seveda, kot so vodstvo in navijači, glede na kakovost posameznikov, pričakovali.

Današnji spored (14.30)

Arezzo - Cremonese; Atlanta - Padova; Barletta - Lazio; Bologna - Bari; Catanzaro - UDINESE; Genoa - Brescia; Parma - Sambenedettese; Piacenza - Lecce; Taranto - Messina; TRIESTINA - Modena.

Lestvica

Bologna 14; Lecce in Piacenza 13; Padova, Catanzaro in Cremonese 12; Atlanta, Bari, Messina, Brescia in Sambenedettese 11; UDINESE in La-

zio 10; Arezzo, Genoa in Modena 8; Parma 7; Taranto 6; Barletta 4; TRIESTINA 3.

V središču pozornosti ljubiteljev nogometa prve italijanske lige bodo danes tri srečanja. V Neaplju se bo vodilni na lestvici domača ekipa Napoli-ja spoprijela z dokaj neugodnim nasprotnikom, kot je Torino. Fiorentina bo sprejela v goste Vialijevo Sampdorio, v Rimu pa bo srečanje dveh ekip, ki doslej nista izpolnila pričakovanja, to je Roma in Inter.

Današnji spored (14.30)

Ascoli - Pisa; Como - Empoli; Fiorentina - Sampdoria; Juventus - Cesena; Milan - Avellino; Napoli - Torino; Roma - Inter; Verona - Pescara.

Lestvica

Napoli 14; Sampdoria 12; Milan 11; Juventus in Roma 10; Fiorentina in Inter 9; Verona in Torino 8; Ascoli in Pescara 7; Como, Cesena in Pisa 5; Avellino 3; Empoli 0.

domači šport

DANES NEDELJA, 22. NOVEMBRA 1987

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

17.30 v Benetkah, športna palača Arsenal, Ul. Castello: Virtus Murano - Jadran

PROMOCIJSKA LIGA

11.00 v Trstu, Ul. della valle: Barcolana - Kontovel Electronic Shop

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Nabrežini: Jadran Farco - Segafredo

KADETI

11.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Bor Indules

DEČKI

9.00 v Trstu, Ul. Forti: Servolana B - Sokol

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

14.30 na Proseku: Primorje - Pieris

2. AMATERSKA LIGA

14.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Opicina Supercaffè - Kras; 14.30 na Proseku, Ervatti: Edile Adriatica - Zarja; 14.30 v Križu: Vesna - Opicina

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Gorici, na Rojcah: Juventina - Audax S. Anna; 14.30 v Moraru: Moraro - Sovodnje; 14.30 v ? : Hermada - Mladost;

14.30 v Žavljah: San Vito - Breg; 14.30 na Padričah: Gaja - Eufuria; 14.300 v Trstu, Ul. Flavija: Montebello - Primorec

NARAŠČAJNIKI

9.00 na Opčinah, Ul. Carsia: CGS - Primorje; 11.00 v Trstu, na Campanellah: Campi Elisi - Vesna; 12.15 v Žavljah: San Vito - Breg Best

NAJMLAJŠI

10.15 v Miljah: Fortitudo - Breg Best

ZAČETNIKI

9.30 v Cornu di Rosazzo: Corno - Juventina 10.30 v Bazovici: Zarja - S. Giovanni; 12.15 na Opčinah, Otroško naselje: Soncini A - Breg Best; 12.30 na Opčinah, Ul. Carsia: CGS - Primorje

CICIBANI

9.00 v Gorici, Stražice: Sovodnje - Mossa

ODOBJKA

UNDER 18 ŽENSKÉ

10.00 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexport - CUS

LOKOSTRELSTVO

MEDNRODNI TURNIR

9.00 v gorškem Kulturnem domu: nastopa tudi Zarja

obvestila

TPK SIRENA

sporoča urnik zimskih treningov za kategorije: optimisti, europa in laser — celodnevni nedeljski treningi od 10. ure dalje, medtedenski treningi ob sredah od 17. ure dalje. Treningi so na društvenem sedežu.

ZŠSDI

obvešča, da bo v torek, 24. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Polet na Opčinah seja nogometne komisije.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

vabi v četrtek, 26. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na svoj redni občni zbor. Občni zbor bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

ŠPORTNA NEDELJA

RADIA OPČINE 22. 11. 1987

Prenašali bomo direktno: iz 1. amaterske lige v nogometu Primorje-Pieris, iz 2. amaterske lige Vesna-Opicina in iz 3. amaterske lige tekmo Gaje, nato prenašali bomo košarkarsko tekmo iz B-2 lige Jadran-Murano, imeli pa bomo še prispevek in sicer košarka: intervju z igralcem Cibone Draženom Petrovićem, nato tudi s trenerjem Cibone Drvarićem. Za smučanje komentar o novi sezoni svetovnega pokala v alpskem smučanju in nato še pogovor s predstavnikom smučarskega kluba Devin. V ponedeljek je na sporedu ob 18.30 tedenski športni komentar kot vsak ponedeljek.

Pred novo sezono v alpskem smučanju

Že ta teden prvi odgovori

Posebej za Primorski dnevnik JOŽE DEKLEVA

Odkar je »kriterij prvega snega« Val d'Isere v Franciji prepustil piemontskemu smučarskemu središču Sestrieresu, je nekoliko manj zadrž pri uvodnih tekmah nove sezone alpskega smučanja, čeprav skrbi še zmeraj ne manjka: Sestrieres ima resda 450 topov za izdelovanje umetnega snega, toda če ni dovolj mraza, tudi ta mogočna snežna artiljerija ne zaleže veliko, vendar pa so v Sestrieresu vsekakor boljše pripravljene na začetek tekmovalne sezone, kot prejšnja leta v Val d'Isere, kjer se za novotarije, kot so snežni topovi, doslej niso dovolj zavzemali.

Začetek v Sestrieresu

Dvaindvajseta sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju in sezona 15. zimskih olimpijskih iger se bo tako začela 26. t. m. v Sestrieresu s prireditvijo, na kateri bodo štartale ženske in moški. Vsaj v tehničnih disciplinah bo tako dal Sestrieres že prve odgovore na številna vprašanja, ki že vso jesensko pripravljalo obdobje vise v zraku, na te odgovore pa čaka ves smučarski svet tem bolj nestrpno, saj v tej zimi ne bo šlo le za točke svetovnega pokala, ampak v drugi polovici februarja tudi za kolajne na zimskih olimpijskih igrah v Calgaryju.

Če strnemo poročila, ki so med pripravljanim obdobjem prihajala iz posameznih reprezentanc, bodo najbrž z največjo samozvestjo prišli na start v Sestrieres Švicarji in Svcicarke, ki jih že nekaj časa spretno vodi Karl Fehrsner, strokovnjak po rodu iz Avstrije, ki pa se je znal povzpeti na najvišje mesto v najmočnejši smučarski reprezentanci na svetu. Kačor že vsa leta tudi v tem pripravljanim obdobju Fehrsner ni zanemarl nobene podrobnosti, reprezentanca, zlasti njen moški del, pa je imela med vadbo tudi veliko srečo z vremenom, saj Švicarji niso izgubili tako rekoč nobenega dne. Spomniti se je treba le poletja, ko so Švicarji pohiteli na zimski sneg v Argentino, naleteli na sijajne snežne razmere in čudovito vreme, takoj ko so zapustili argentinska smučišča, pa se je vreme v Andih pokvarilo, tako da druge reprezentance niso pol toliko trenirale kot švicarska.

Švicarji so se trudili na vsakem koraku, da bi tekmovalkam in tekmovalcem zagotovili kar najboljše možnosti za vadbo, pri tem pa je seveda odveč poudarjati, da je to reprezentanca, ki ima tudi največ pod palcem. Po splošnem mnenju bo ta ekipa nadaljevala velike uspehe, zagotavljajo pa jih ime-na, kot so Pirmin Zurbriggen, Peter Müller, Joel Gaspoz, Vreni Schneider, Maria Vulliser in še številna druga. Karl Fehrsner v nobenem pogovoru ne pozabi poudariti, da so to tekmovalci in tekmovalke, ki natanko vedo, kaj hočejo, zavežajo pa se tudi svojih športnih kvalitiet. Fehrsner je zares ustvaril veliko reprezentanco, zato ga že primerjajo z največjimi tvorcji alpskih ekip, kot so bili vizionarski Avstrijec Fred Roessner, smučarski Napoleon Honore Bonnet in Italijan Mario Cottelli, ki je uveljavil znano »valango az-zurro«.

Švicarski enakovredna le avstrijska reprezentanca?

Švicarji pa bodo imeli v novi sezoni v Avstrijah prav gotovo močnejše tekmece, kot so jih imeli v minuli. Avstrijci zanesljivo ne bodo tako zlahka predali svojega vsakoletnega dvoboja švicarskim tekmeccem, kot so ga v pretekli sezoni. Avstrijci bodo v novi sezoni prišli na plan s skoraj zanesljivo najmočnejšo slalomsko ekipo. V prvi slalomski jakostni skupini imajo kar pet tekmovalcev, kar je po svoje že dokaj močna garancija za uspehe, pomembno pa je še zlasti to, da so avstrijski slalomisti v vzponu, ki ga ne bo mogoče zlepa zaustaviti. Če se jim v pretekli sezoni ni posrečila nobena zmaga, gre to pripisovati še premajhnim izkušnjam, vrh tega pa jim je tudi sreča nekajkrat obrnila hrbet. Za olimpijsko zimo pa vsekakor velja: nevarnost prihaja iz avstrijske reprezentance. To velja zlasti za tehnične discipline, medtem ko bodo v smuku Avstrijci še naprej priznavali premoč Švicarjem.

V sezonski dvoboj Švica-Avstrija, ki že dolga leta daje pečat mednarodni tekmovalni areni v alpskem smučanju, pa bo posegal še marsikdo. Kot osameljeni volk nedvomno Avstrijec Marc Girardelli, ki se je slednjič dokopal do luksemburškega potnega lista in bo tako v prihodnje pravi reprezentant Luksemburga. Kot vsestranski tekmovalc bo imel veliko besedo v boju s Švicarjem Pirminom Zurbriggnom, ki je seveda spet kandidat za veliki kristalni globus, priznanje za skupno zmago v svetovnem pokalu. Naposled pa bo odločneje posegel v ta maratonski boj tudi reprezentant ZRN Markus Wasmeier, ki je sicer začel nove priprave poškodovan, toda v svoji reprezentanci je imel posebno mesto in prav njegovi poškodbi prirejen način vadbe. Medtem ko so se v zahodnonemški alpski reprezentanci poleti odločili, da se odpovedo treningu na snegu južne poloble, so Wasmeierja vendarle poslali v Avstralijo, kjer

Bojan Križaj

je imel dolgo časa stik s snegom, počasi pa se je tudi znebil nevšečnih posledic poškodbe. Nasploh pa ima vrsta iz ZRN še nekaj reprezentantk in reprezentantov, ki bodo mešali štrne pri vrhu. Navsezadnje imajo svetovnega slalomskega prvaka iz Crans Montane Franka Wörndla, ob njem pa tudi Armina Bittnerja, ki se je na svetovnem prvenstvu v slalomu uvrstil na tretje mesto, v prihodnje pa bo tekmoval z Elanovimi smučmi.

Kaj pa Italijani?

Posebej zanimivo je vprašanje, kaj bo to zimo pokazala italijanska reprezentanca, še zlasti, ker je že kar običaj, da na prvih tekmah sezone dobesedno eksplodira, nato pa začne januarja in februarja počasi toniti v povprečje. Lani so italijanskim reprezentantom očitali, da nimajo pravega profesionalnega odnosa do treninga in priprave, češ da preprosto pozabijo na svoje dolžnosti, kadar niso pod strogim nadzorstvom trenerjev in vodstva ekipe. Reprezentantje so seveda vse to kratkoma zanimali, dejstvo pa ostaja, da so se v drugem delu sezone izgubili, po drugi plati pa je Richard Pramotton vendarle končal sezono z najugodnejšimi točkami FIS v veleslalomu in tako sedaj vodi na startni lestvici v tej disciplini. Sploh je veleslalom najmočnejša disciplina v italijanski reprezentanci, saj je poleg vodilnega Pramottona uvrščen na peto mesto Erbacher, na osmo Tomba, na dvanajsto pa Tötsch, medtem ko ima Italija v prvi slalomski jakostni skupini enega samega tekmovalca, Edalinija, pa še ta je s petnajstim mestom komaj še zdržal elitno skupino, ki zagotavlja na tekmah najugodnejša startna mesta.

Navsezadnje Križaj ni najstarejši...

Podobno kot Pramotton v veleslalomu, vodi v slalomski skupini Jugoslovnan Bojan Križaj, ki se je po sijajni pretekli sezoni odločil, da še zmeraj ne bo postavil smuču v kot. Navsezadnje pa tudi Križaj v mednarodni alpski areni z 31 leti ne bo najstarejši. Še leto več ima njegov večni tekmeec Ingemar Stenmark, ki je s tem, da so mu dovolili nastop na zimskih olimpijskih igrah, vsekakor dobil nov močan motiv. To je bilo videti že takoj, ko je zvedel, da bo lahko štartal v Calgaryju. Pri priči je krenil v Avstralijo in začel resno trenirati, čeprav dotlej že šest let ni bil poleti na snegu.

Tudi Bojan Križaj podobno kot Stenmark ne ceni posebno poletnih treningov na južni polobli, zato avgusta z reprezentanco ni odšel v Argentino, res pa je, da ni veliko zamudil, saj je naša argentinska smučarska odprava zaradi snežnih neurij v Andih izgubila skoraj polovico dni načrtovane vadbe. Jeseni so naši skušali zamudo nadomestiti na alpskih ledenikih, vendar jim vreme pogosto spet ni bilo naklonjeno. Zato se je moralo vodstvo reprezentance odločiti, da fantje in dekleta trenirajo dopoldne in popoldne, kar med alpskimi smučarji ni v navadi. S tem so količinsko nekako izpolnili načrt, vendar pa vadba popoldne v nobenem primeru ne zaleže toliko kot dopoldanski.

Se na najboljšem je bil pri tem Bojan Križaj, ki se je popolnoma usmeril na slalom, veleslalom pa pustil vne-mar, tako da na treninge sploh ni jemal veleslalomskih smuču. Kljub močnemu vremenu in časovni stiski je tako Križaj izpolnil zastavljeni načrt, zato z dobrim občutkom pričakuje prve starte.

Podobno velja glede slaloma tudi za druga jugoslovanska specialista v tej disciplini Grego Benedika in Roka Petroviča. Na vseh treningih so bili pri merjenju časa naši trije slalomisti močno izenačeni, tako da so pogosto odločale stotinke sekund, slabše pa je očitno v veleslalomu, pri katerem bodo po vsej priliki spet težave s priključitvijo v svetovni vrh.

Bloudkova nagrada spodbuda za Matejo

Tudi ena izmed junakinj letošnjega svetovnega prvenstva v Crans Montani, Mateja Svet, ki je osvojila tri kolajne, je med zadnjimi treningi nekajkrat potarnala, da pogrša več treninga. Toda mlada tekmovalka slovi po veliki življenjski moči in neomajnem tekmovalnem duhu, zato se ji primanjkljaj prav gotovo ne bo preveč poznal. Pretekli petek je Mateja Svet za svoje tekmovalne uspehe dobila tudi najvišje telesnokulturno priznanje v Sloveniji - Bloudkovo nagrado - ki jo bo še spodbudila na njeni športni poti.

HIPODROM MONTEBELLO

VELIKA NAGRADA AVTONOMNE DEŽELE FURLANJE - JULIJSKE KRAJINE za 3-letne kasače 150.000.000 lir — 1660 m

DANES, 22. NOVEMBRA - OB 14.30

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni štev. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 250.- din, naročnina za zasebne mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUELEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. novembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 1 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Dež, sneg in nevihte v Srednji in Južni Italiji Slabo vreme povzročilo precejšnjo gmotno škodo

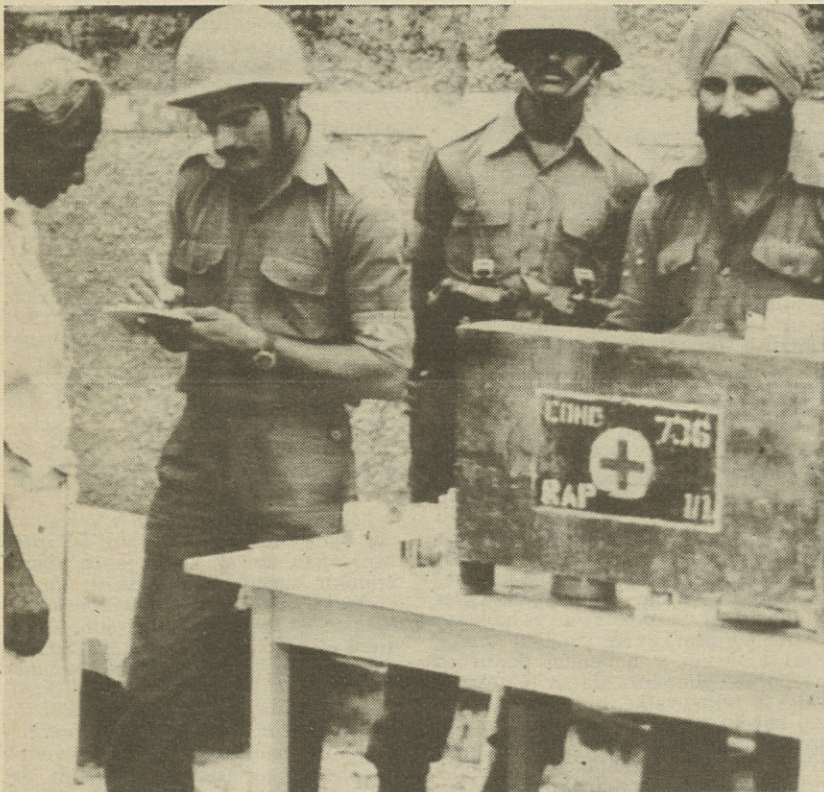
RIM — Srednjo in Južno Italijo je v noči med petkom in soboto ter včeraj ves dan zajel val slabega vremena. Dež, sneg in močan veter so hudo ovirali cestni promet, zveze med polotokom in Sicilijo ter drugimi manjšimi otoki v južnem delu Italije so bile pretrgane, odpovedali pa so tudi več poletov.

Najhujše posledice ujme so bile v Apuliji, kjer je bila gmotna škoda precejšnja, štiri osebe pa so umrle. Ob 4. uri zjutraj je močan veter prevrnil manjši ribiški čoln Luisa madre, ki je trčil ob skale, oba vkrcana mornarja pa sta utonila. Jakost morja je takrat dosegla 9. stopnjo. Včeraj se je pretrgala tudi življenjska nit 19-letnih zaročencev, ki sta se z avtomobilom ustavila na razgledni točki pri Marini di Sterra. Zaradi izredno močnega dežja in silovitih udarcev valov ob obalo pa se je takrat utrgal del obale, kjer je bil parkiran avtomobil. Trupli Giuseppeja Battista in Roberte Fragasso so po večurnem iskanju včeraj popoldne povlekli iz morja. Zaradi razburkanega morja so včeraj prekinili vse zveze s Tremitskimi otoki in tudi med otoki samimi.

Razburkano morje je včeraj povzročilo več preglavic tudi na Siciliji. V morje sta včeraj padla dva izmed sedmih mornarjev vkrcanih na nizozemski jahti Dinamic star, ki je plula med Milazzom in Eolskimi otoki. Oba mornarja sta imela na sebi rešilni pas, reševalne ekipe pa ju še niso izsledile. Dinamic star je ena izmed petih jaht iste vrste, ki so plule med Španijo in Jugoslavijo. Tudi na Siciliji so bili primorani prekiniti redne ladijske zveze s Pelagijskimi, Eolskimi in Egadskimi otoki. Skoraj vse ribiške ladje so včeraj ostale v pristaniščih.

Sneg je včeraj prvič letos pobelil kalabrijsko pogorje Sile, največ pa ga je bilo okrog smučarskega centra Camigliatello silano. Visoki valovi so, bodisi na tirenski kot tudi na jadranski obali Kalabrije, povzročili večjo materialno škodo. Včeraj je obilno snežilo tudi v Abrucih in Moliseju in v Bazilikati. Tudi v Markah je živo srebro močno padlo, v tej deželi je več ur deževalo, narasla voda pa je v Anconi, Macerati in Pesaru vdrla v več kleti in precej otežkočila promet. V Falconari, letališču pri Anconi, ni včeraj pristalo nobeno letalo.

Indijska zdravila za Tamilce

Indijska vojska je oklicala včeraj enostransko dvodnevno premirje nasproti tamilskim upornikom v Šri Lanki in s tem prekinila njihovo 40-dnevno ofenzivo. Gre za 20.000 mož, ki so za dva dni položili orožje, poleg tega pa so njihove enote iz vrst Rdečega križa začele deliti med tamilske domoljube zdravila. Spodbudno dejanje torej, ki bi mu morala slediti miroljubna rešitev dolgotrajnega spopada med etničnima skupinama. (Telefoto AP)

V Londonu žrtve še brez imena

LONDON — V Londonu še niso prepoznali vseh žrtev požara, ki je izbruhnil v drugi podzemni etaži postaje podzemne železnice King's Cross. Policija je sicer prepoznala še pet trupel, dve pa sta še vedno brez imena. Eno izmed teh ima sicer na lobanji globoko sled neke stare zaceljene rane, kar bo najbrž pomagalo preiskovalcem pri prepoznavanju. Policija je morala vsekakor ponovno vprašati za sodelovanje vse, ki koga pogrešajo.

Med žrtvami, ki so jih do včeraj prepoznali, so tudi trije člani neke družine iz Gvajane. V plamenih so umrli mati s sedemletnim otrokom in stric. Ženska, Sheila Cottle, je prišla v London obiskat drugega sina. Tega so pred časom sprejeli v otroški bolnišnici v Great Ormond Streetu.

V postaji podzemne železnice se je menda ženska kar naenkrat znašla pred ognjeno zaveso, v katero se je »vrgla« potem ko je mlajšega sina Deana tesno privila k sebi in ga prekrila s svojim plaščem. Njen skok v ogenj so opazili nekateri očividci, ki so policiji obrazložili, kako je neka ženska skušala rešiti svojega otroka.

Pentagonu zmanjkalo »vojaških igračk«

WASHINGTON — Čeprav bi si tega nihče ne mislil, so Američani v škripcih zaradi pomanjkanja novih in svežih idej. Še najbolj v zagati so pri Pentagonu, kjer je fantazija na tako nizki ravni, da so morali celo obljubiti denarno nagrado vsem, ki bi se jim kakorkoli »posvetilo«.

Pentagon je pripravljen odšteti mastne milijone genijem, ki si kratijo čas z izumi novega orožja. Ekscentričnih izumiteljev »war toysov«, vojnih igračk, kot jih sami imenujejo, je v ZDA nič koliko. Marsikatera industrija bi se jih rada otesla, saj so ti izumi vse prej kot zanimivi, uresničljivi in uporabni. Je že res, da se med tisoči nepotrebnih vragolij lahko skriva prototip bodočega orožja, to pa najbrž še ne opravičuje ustanovitve 100-milijonskega sklada za odkup vseh patentov.

Ameriško ministrstvo za obrambo je vsekakor sklenilo, da uvede to denarno nagrado in si je tako priskrbelo patent »helikopterja za eno osebo, ki ga lahko sam sestaviš in razstaviš, nato pa dele spraviš v kovček« (motor poganja demineralizirana voda) in »letečega podstavka za nadzvočni prenos oboroženega vojaka« (tega poganja motor raket cruise).

Roparjem pomazan denar

BERGAMO — Madež rdeče barve je strah in trepet plavalcev, ki lulajo v javnih bazenih, oblaček rdeče barve pa je najnovejšo orožje proti roparjem. Prve žrtve novega kemijskega »polica« so bili trije roparji, ki so pri Bergamu oropali Obrtno kmečko hranilnico. Roparji kajpak niso slutili, da obstaja snov, ki se ob spremembah toplote, spremeni v rdeč prah, ki zapaca roparja in obenem tako pomaže bankovce, da jih ni več mogoče spraviti v promet.

Roparji so se tako znašli pred vrati hranilnice s tridesetimi neuporabnimi milijoni. To pa še ni bilo najhujše zlo, saj so bili še sami presenečeni in rdečkaste barve. Roparji so se vsekakor pravočasno zbrali in vzeli pot pod noge, obdržali pa sole deset milijonov neprebarvanih bankovcev.

Devetmilijarden Modigliani

V gledališču Champs Elysees je bila v petek dražba, na kateri so prodali tudi znamenito mojstrovino italijanskega slikarja Amedea Modiglianija »Lepa Rimljanka« iz prav tako znamenite Renandove zbirke. Kupec, ki mu ne poznamo imena, je odštél zanj 41 milijonov francoskih frankov ali 9 milijard lir! (Telefoto AP)

S. A. C. A. T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UL. SV. FRANČIŠKA 38 - TRST - TEL. 768667 - 772002

TRGOVINA ČEVLJEV

mara

Ul. Vasari 8 - TRST

ČEVLJI - TORBICE - USNJENI IZDELKI

NEVAR S.r.l.

Ul. Maiolica 15/B — Tel.: 767277

(zraven pokrite tržnice)

VELIKA IZBIRA UR CASIO, SEIKO in
NAJBOLJŠIH ŠVICARSKIH ZNAMK

- JAMSTVO IN TEHNIČNI SERVIS ZA VSE NAŠE URE
- VELIKA IZBIRA DIGITALNIH UR PO NEPREKOSLJIVIH CENAH

VELIKA IZBIRA IN DOBAVA ORODJA
ZA URARJE IN ZLATARJE

KUPUJ NA OPČINAH

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE BOŽIČ '87

zlat na Opčinah

za vsakih 10.000 lir nakupa
dobiš srečko
za žrebanje

1. NAGRADA 15.000.000 lir
2. NAGRADA 7.000.000 lir
3. NAGRADA 3.000.000 lir

IN 10 NAGRAD po 1.000.000 lir

V ZLATIH ŽETONIH

ŽREBANJE BO 5. JAN. 1988

CASSA RURALE ED ARTIGIANA-OPICINA
HRANILNICA IN POSOJILNICA-OPCINE

